

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
UYGULAMALI SANATLAR EĞİTİM ANABİLİM DALI
GRAFİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GRAFİK SANATLAR EĞİTİMİ AÇISINDAN
PORTFOLYO TASARIMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Gamze ÇAKIR

ANKARA-2009

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
UYGULAMALI SANATLAR EĞİTİM ANABİLİM DALI
GRAFİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GRAFİK SANATLAR EĞİTİMİ AÇISINDAN
PORTFOLYO TASARIMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Gamze ÇAKIR

Danışman
Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN

ANKARA-2009

Gamze ÇAKIR
Ankara, 2009

GRAFİK SANATLAR EĞİTİMİ AÇISINDAN
PORTFOLYO TASARIMI

Gamze ÇAKIR

Grafik Sanatlar Eğitimi Açısından Portfolyo Tasarımı

ANKARA - 2009

Gamze ÇAKIR'ın “**Grafik Sanatlar Eğitimi Açısından Portfolyo Tasarımı**” başlıklı tezi 03.07.2009 tarihinde, jürimiz tarafından Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Grafik Eğitimi Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı): Doç.Dr. Canan DELİDUMAN

.....

Üye : Prof. Ahmet ATAN

.....

Üye : Yrd. Dç. Dr. İlhan AKAR

.....

ÖNSÖZ

Bireylerin ve kurumların talepleri doğrultusunda tasarımcı ve sanatçılar, meslekleri gereği görsel bir üretim yaptıkları için topluma çalışmalarını sunma ihtiyacı duyarlar. Bu sunumda farklı hedefler vardır; bu hedefler çalışmalarını daha geniş bir kitleye tanıtmak, tasarım tarzının çevresi tarafından algılanmasını sağlamak ya da yeni tasarım projeleri almaktır.

Portfolyo sunumu da bu tanıtım yöntemlerinden biri olarak daha çok tasarımcı ve sanatçılar tarafından tercih edilmektedir.

Bu araştırma ile; tanıtımın bu kadar gerekli olduğu günümüzde Grafik Eğitimi veren yüksek öğretim okullarında “Portfolyo Tasarımı” derslerinin işlenmesinin gerekliliği ve portfolyo tasarımında dikkat edilmesi gereken önemli hususlar ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Ülkemizde portfolyo tasarımı ile ilgili Türkçe kaynağın yok denecek kadar az oluşu bu araştırmanın yapılmasında büyük önem taşımaktadır. Bu konuda yabancı dillerde yayınlanmış birçok kaynak olmasına rağmen bunlara ait çevirilerin olmayışı özellikle öğrencilerin uğradığı kayıp açısından üzücüdür. Size sunulan araştırmanın, bu konudaki eksikliği az da olsa giderebileceği kanısındayım.

Bu araştırmanın konusunun seçiminde ve gerçekleşmesinde bana yol gösteren, yardımlarını esirgemeyen değerli danışmanım Sayın Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN’a , portfolyo örneklerine ulaşmamı sağlayan Sayın Prof. Dr. Hasan PEKMEZCİ’ye ve her zaman olduğu gibi bu çalışmamda da maddi ve manevi açıdan desteklerini esirgemeyen aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Gamze ÇAKIR

ÖZET

GRAFİK SANATLAR EĞİTİMİ AÇISINDAN PORTFOLYO TASARIMI

Çakır, Gamze

Yüksek Lisans, Grafik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN

Nisan – 2009

Bu araştırmanın genel amacı; grafik sanatlar eğitimi açısından portfolyo tasarımı ve eğitimdeki uygulamalarını incelemek, örnek olacak tasarımları incelemek, lisans öğrencilerinin üretecekleri portfolyo tasarımları için gereken kuralları belirlemektir.

Bu araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan gözlem formları yoluyla toplanmıştır. Bunun için önce literatür taraması yapılmıştır. Daha sonra bir gözlem formu taslağı geliştirilmiştir. Bu taslak uzman ve uygulayıcılardan oluşan bir gruba sunularak eleştirileri alınmıştır. Bu eleştiriler doğrultusunda son şekli verilen formlar Başkent Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin çalışmalarına uygulanmıştır. Elde edilen veriler değerlendirilerek yorumları yapılmıştır.

“Grafik Sanatları Eğitimi Açısından Portfolyo Tasarımı ” adlı bu çalışmanın ikinci bölümünde iletişim ve grafik sanatlar, üçüncü bölümünde grafik eğitimi, dördüncü bölümde kişisel sunum, beşinci bölümde portfolyo konuları incelenmiştir. Çalışmanın altıncı bölümünde portfolyo tasarımında dikkat edilecek kurallar üzerinde durulmuştur. Yedinci ve sekizinci bölümlerde de bu kriterler doğrultusunda örnek portfolyolar incelenip yorumlanarak sonuçlar çıkarılmıştır.

Bu araştırma sonucunda; portfolyo tasarımında yaratıcılık ve işlevselliğin bir arada düşünülmesinin, kesin kurallar olmamakla birlikte temel kriterlerin göz ardı edilmemesinin gerektiği görülmüştür. Portfolyo bir gelişimi temsil etmektedir. Eğitimsel deneyim büyümeyi içerir ve büyüme sıklıkla yeni kavram ve yönleri göz önünde bulundurmak için önemli bilgileri düzenli tutmayı gerektirir.

ABSTRACT

THE PORTFOLIO DESIGN IN THE TERMS OF GRAPHIC ARTS EDUCATION

Çakır, Gamze

Master, Graphic Education

Supervisor: Doç. Dr. Canan GENÇE DELİDUMAN

April – 2009

The aim of this study is to investigate portfolio design and applications on education in terms of graphic arts education, to investigate the designs which would be samples, to analyze students' portfolio designs and acquire results.

This research's data are acquired by investigation forms prepared by researcher. First literature scanning was completed then an investigation form outline was developed. This outline is criticized by a group of professionals and operators. The forms which were changed in the lights of these critics were put into practice on studies of students of Başkent University and Hacettepe University. The acquired data was construed by rating.

In the second section of this work named as "Portfolio Design in the terms of Graphic Arts Education" communication and graphic arts, in third section graphic education, in forth section personal offer, in fifth section portfolio topics were investigated. In the sixth section of this study, the pinpoints which are imported for portfolio design are investigated. In seventh and eighth sections sample portfolios were investigated and construed in the lights of these criterions and acquired results.

As a result of this research; in portfolio designs investigating creativity and functionality together, requirement of not ignoring the some criterions were seen. Portfolio represents an evolution. Educational experience includes growth and growth needs collecting important information to consider new concept and sides frequently.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
TABLolar LİSTESİ	viii
RESİMLER LİSTESİ	x
I. BÖLÜM	
GİRİŞ	
1.1.Problem	1
1.2.Problem Cümlesi	2
1.3.Amaç	2
1.4.Önem	3
1.5.Sayıtlar	3
1.6.Sınırlılıklar	4
1.7.Tanımlar	4
II. BÖLÜM	
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	
2.1.İletişim ve Grafik Tasarım	5
2.1.1.İletişimin Tanımı	5
2.1.2.Grafik Sanatların Tanımı	6
2.1.3.İletişim ve Grafik Sanatı Arasındaki İlişki	7
2.1.4.Grafik Tasarımın Tarihçesi	8
2.1.4.1.Dünyada Grafik Tasarımın Tarihi Gelişimi	9
2.1.4.2.Türkiye’de Grafik Tasarımın Tarihi Gelişimi	13
2.2.Grafik Eğitimi	16
2.2.1.Grafik Eğitiminin Tanımı	16
2.2.2.Grafik Eğitiminin Önemi	17

2.3.Kişisel Sunum	18
2.3.1.Kişisel Sunumun Tanımı	18
2.3.2.Kişisel Sunum Teknikleri	20
2.3.2.1.Aktif Sunum	20
2.3.2.2.Pasif Sunum	20
2.4.Portfolyo	21
2.4.1.Portfolyo Tanımı	21
2.4.2.Portfolyo Türleri	24
2.4.2.1.Çanta Portfolyo	24
2.4.2.2.Klasör Portfolyo	27
2.4.2.3.Kitap Portfolyo	28
2.4.2.4.Slayt Portfolyo	34
2.4.2.5.Dijital Portfolyo	34
2.4.3.Portfolyonun Önemi	37
2.5.Portfolyo Tasarımında Dikkat Edilecek Kurallar	37
2.5.1.Portfolyo Tasarımına Başlamak	38
2.5.2.Düzeni Geliştirmek	60
2.5.3.Portfolyo Önerileri	64

III. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Modeli	65
3.2.Evren ve Örneklem	65
3.3.Verilerin Toplanması	65
3.4.Verilerin Analizi	66

IV. BÖLÜM

BULGULAR ve YORUMLAR

4.1.Örnek Tasarımlar	67
4.1.1.Sanatçı Tasarımları	67

4.1.1.1.Doç. Dr. Canan Gence Deliduman Portfolyosu	67
4.1.1.2.Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu Portfolyosu	73
4.1.1.3.Doç. Dr. Mehmet Başbuğ Portfolyosu	79
4.1.1.4.Doç. Dr. Hüseyin Elmas Portfolyosu	86
4.1.1.5.Doç. Dr. Arif Ziya Tunç Portfolyosu	91
4.1.1.6.Yrd. Doç. Mustafa Okan Portfolyosu	94
4.1.1.7.Yrd. Doç. Mustafa Küçüköner Portfolyosu	98
4.1.1.8.Yrd. Doç. Dr. Osman Altıntaş Portfolyosu	101
4.1.1.9.Araş. Gör. Ozan Bilginer Portfolyosu	103
4.2.1.Öğrenci Tasarımları	106
4.2.1.1.Örnek Tasarımların Değerlendirilmesi	174
V. BÖLÜM	
SONUÇ ve ÖNERİLER	
5.1.Sonuç	176
5.2. Öneriler	179
KAYNAKÇA	180
EKLER	184

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Berk Anlı Atamer'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	108
Tablo 2. Büşra Ünver'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	111
Tablo 3. Cem Onat'ın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	114
Tablo 4. Cihan Ekizoğlu'nun portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	117
Tablo 5. Ece Özdiğ'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	121
Tablo 6. Eren Özgüven'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	124
Tablo 7. Erişcan Türk'ün portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi.....	128
Tablo 8. Furkan Şener'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	131
Tablo 9. Gizem Sazan'ın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	134
Tablo 10. Gökhan Kılıçer'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi.....	137
Tablo 11. Onur Alp Uluçay'ın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	140
Tablo 12. Özgür Özçelikkale'nin portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi.....	143
Tablo 13. Serra Ekşi'nin portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	145
Tablo 14. Sonat Akbaba'nın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	148
Tablo 15. Turgut Efe Varol'un portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	151

Tablo 16. Yılmaz Gonca'nın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	154
Tablo 17. Zeynep Başay'ın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	157
Tablo 18. Adem Kınıkoğlu'nun portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	160
Tablo 19. Aynur Fomin'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	164
Tablo 20. Fatih Kurtçu'nun portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	168
Tablo 21. Seza Soyluçiçek'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi	173
Tablo 22. Gözlem Formunun uygulandığı kurumlar	174
Tablo 23. Gözlem formuna göre portfolyolarda uygulanan kriterler	175

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1. Metal portfolyo çantası	25
Resim 2. Deri Portfolyo çantası	25
Resim 3. Plastik portfolyo çantası	26
Resim 4. Portfolyo taşıma tüpü	26
Resim 5. Plastik portfolyo klasörleri	27
Resim 6. Plastik portfolyo klasörleri	28
Resim 7. Hayri Esmer kitap portfolyosu	30
Resim 7a. Hayri Esmer kitap portfolyosu ayrıntı	31
Resim 7b. Hayri Esmer kitap portfolyosu ayrıntı	31
Resim 7c. Hayri Esmer kitap portfolyosu ayrıntı	32
Resim 7d. Hayri Esmer kitap portfolyosu ayrıntı	32
Resim 7e. Hayri Esmer kitap portfolyosu ayrıntı	33
Resim 7f. Hayri Esmer kitap portfolyosu ayrıntı	33
Resim 8. Grafik sanatçısı Sadık Karamustafa'nın dijital portfolyosu	36
Resim 9. Mehmet Gözetlik'in dijital portfolyosu	36
Resim 10. “Studio Mıkmık” dijital portfolyosu	36
Resim 11. Andrew R. Tinucci'nin portfolyosu	42
Resim 12. Andrew R. Tinucci'nin portfolyosu	43
Resim 13. Brita Brookes'un portfolyosu	44
Resim 14. Brita Brookes'un portfolyosu	44
Resim 15. Frederick Vasquez'in iç tasarım portfolyosu	45
Resim 16. Frederick Vasquez'in iç tasarım portfolyosu	46
Resim 17. Frederick Vasquez'in iç tasarım portfolyosu	46
Resim 18. Doç. Dr. Canan Gence Deliduman portfolyosu	68
Resim 18a. Doç. Dr. Canan Gence Deliduman portfolyosu ayrıntı	68
Resim 18b. Doç. Dr. Canan Gence Deliduman portfolyosu ayrıntı	69
Resim 18c. Doç. Dr. Canan Gence Deliduman portfolyosu ayrıntı	69
Resim 18d. Doç. Dr. Canan Gence Deliduman portfolyosu ayrıntı	70
Resim 18e. Doç. Dr. Canan Gence Deliduman portfolyosu ayrıntı	70
Resim 18f. Doç. Dr. Canan Gence Deliduman portfolyosu ayrıntı	71

Resim 18g. Doç. Dr. Canan Gence Deliduman portfolyosu ayrıntı	71
Resim 18h. Doç. Dr. Canan Gence Deliduman portfolyosu ayrıntı	72
Resim 19. Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu portfolyosu	73
Resim 19a. Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu portfolyosu ayrıntı	74
Resim 19b. Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu portfolyosu ayrıntı	74
Resim 19c. Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu portfolyosu ayrıntı	75
Resim 19d. Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu portfolyosu ayrıntı	75
Resim 19e. Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu portfolyosu ayrıntı	76
Resim 19f. Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu portfolyosu ayrıntı	76
Resim 19g. Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu portfolyosu ayrıntı	77
Resim 19h. Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu portfolyosu ayrıntı	77
Resim 19ı. Doç. Dr. Alaybey Karaoğlu portfolyosu ayrıntı	78
Resim 20. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu	79
Resim 20a. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	80
Resim 20b. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	80
Resim 20c. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	81
Resim 20d. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	81
Resim 20e. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	82
Resim 20f. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	82
Resim 20g. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	83
Resim 20h. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	83
Resim 20ı. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	84
Resim 20j. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	84
Resim 20k. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	85
Resim 20l. Doç. Dr. Mehmet Başbuğ portfolyosu ayrıntı	85
Resim 21. Doç. Dr. Hüseyin Elmas portfolyosu	86
Resim 21a. Doç. Dr. Hüseyin Elmas portfolyosu ayrıntı	87
Resim 21b. Doç. Dr. Hüseyin Elmas portfolyosu ayrıntı	87
Resim 21c. Doç. Dr. Hüseyin Elmas portfolyosu ayrıntı	88
Resim 21d. Doç. Dr. Hüseyin Elmas portfolyosu ayrıntı	88
Resim 21e. Doç. Dr. Hüseyin Elmas portfolyosu ayrıntı	89
Resim 21f. Doç. Dr. Hüseyin Elmas portfolyosu ayrıntı	89

Resim 21g. Doç. Dr. Hüseyin Elmas portfolyosu ayrıntı	90
Resim 21h. Doç. Dr. Hüseyin Elmas portfolyosu ayrıntı	90
Resim 22. Doç. Dr. Arif Ziya Tunç portfolyosu	91
Resim 22a. Doç. Dr. Arif Ziya Tunç portfolyosu ayrıntı	92
Resim 22b. Doç. Dr. Arif Ziya Tunç portfolyosu ayrıntı	92
Resim 22c. Doç. Dr. Arif Ziya Tunç portfolyosu ayrıntı	93
Resim 22d. Doç. Dr. Arif Ziya Tunç portfolyosu ayrıntı	93
Resim 23. Yrd. Doç. Mustafa Okan portfolyosu	94
Resim 23a. Yrd. Doç. Mustafa Okan portfolyosu ayrıntı	95
Resim 23b. Yrd. Doç. Mustafa Okan portfolyosu ayrıntı	95
Resim 23c. Yrd. Doç. Mustafa Okan portfolyosu ayrıntı	96
Resim 23d. Yrd. Doç. Mustafa Okan portfolyosu ayrıntı	96
Resim 23e. Yrd. Doç. Mustafa Okan portfolyosu ayrıntı	97
Resim 23f. Yrd. Doç. Mustafa Okan portfolyosu ayrıntı	97
Resim 24. Yrd. Doç. Mustafa Küçüköner portfolyosu	98
Resim 24a. Yrd. Doç. Mustafa Küçüköner portfolyosu ayrıntı	99
Resim 24b. Yrd. Doç. Mustafa Küçüköner portfolyosu ayrıntı	99
Resim 24c. Yrd. Doç. Mustafa Küçüköner portfolyosu ayrıntı	100
Resim 24d. Yrd. Doç. Mustafa Küçüköner portfolyosu ayrıntı	100
Resim 25. Yrd. Doç. Dr. Osman Altıntaş portfolyosu	101
Resim 25a. Yrd. Doç. Dr. Osman Altıntaş portfolyosu ayrıntı	102
Resim 25b. Yrd. Doç. Dr. Osman Altıntaş portfolyosu ayrıntı	102
Resim 26. Araş. Gör. Ozan Bilginer portfolyosu	103
Resim 26a. Araş. Gör. Ozan Bilginer portfolyosu ayrıntı	104
Resim 26b. Araş. Gör. Ozan Bilginer portfolyosu ayrıntı	104
Resim 26c. Araş. Gör. Ozan Bilginer portfolyosu ayrıntı	105
Resim 26d. Araş. Gör. Ozan Bilginer portfolyosu ayrıntı	105
Resim 27. Öğrenci portfolyosu (Berk Anlı Atamer)	106
Resim 27a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Berk Anlı Atamer)	107
Resim 27b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Berk Anlı Atamer)	107
Resim 28. Öğrenci portfolyosu (Büşra Ünver)	109
Resim 28a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Büşra Ünver)	110

Resim 28b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Büşra Ünver)	110
Resim 28c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Büşra Ünver)	110
Resim 29. Öğrenci portfolyosu (Cem Onat)	112
Resim 29a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cem Onat)	113
Resim 29b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cem Onat)	113
Resim 29c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cem Onat)	113
Resim 30. Öğrenci portfolyosu (Cihan Ekizoğlu)	115
Resim 30a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cihan Ekizoğlu)	116
Resim 30b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cihan Ekizoğlu)	116
Resim 30c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cihan Ekizoğlu)	116
Resim 31. Öğrenci portfolyosu (Ece Özdil)	118
Resim 31a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Ece Özdil)	119
Resim 31b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Ece Özdil)	119
Resim 31c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Ece Özdil)	120
Resim 31d. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Ece Özdil)	120
Resim 31e. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Ece Özdil)	120
Resim 32. Öğrenci portfolyosu (Eren Özgüven)	122
Resim 32a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Eren Özgüven)	123
Resim 32b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Eren Özgüven)	123
Resim 32c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Eren Özgüven)	123
Resim 33. Öğrenci portfolyosu (Erişcan Türk)	125
Resim 33a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Erişcan Türk)	126
Resim 33b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Erişcan Türk)	126
Resim 33c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Erişcan Türk)	127
Resim 33d. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Erişcan Türk)	127
Resim 34. Öğrenci portfolyosu (Furkan Şener)	129
Resim 34a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Furkan Şener)	130
Resim 34b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Furkan Şener)	130
Resim 34c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Furkan Şener)	130
Resim 35. Öğrenci portfolyosu (Gizem Sazan)	132
Resim 35a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gizem Sazan)	133
Resim 35b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gizem Sazan)	133

Resim 35c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gizem Sazan)	133
Resim 36. Öğrenci portfolyosu (Gökhan Kılıçer)	135
Resim 36a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gökhan Kılıçer)	136
Resim 36b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gökhan Kılıçer)	136
Resim 36c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gökhan Kılıçer)	136
Resim 37. Öğrenci portfolyosu (Onur Alp Uluçay)	138
Resim 37a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Onur Alp Uluçay)	139
Resim 37b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Onur Alp Uluçay)	139
Resim 37c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Onur Alp Uluçay)	139
Resim 38. Öğrenci portfolyosu (Özgür Özçelikkale)	141
Resim 38a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Özgür Özçelikkale)	142
Resim 38b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Özgür Özçelikkale)	142
Resim 38c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Özgür Özçelikkale)	142
Resim 39. Öğrenci portfolyosu (Serra Ekşi)	144
Resim 40. Öğrenci portfolyosu (Sonat Akbaba)	146
Resim 40a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Sonat Akbaba)	147
Resim 40b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Sonat Akbaba)	147
Resim 40c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Sonat Akbaba)	147
Resim 41. Öğrenci portfolyosu (Turgut Efe Varol)	149
Resim 41a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Turgut Efe Varol)	150
Resim 41b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Turgut Efe Varol)	150
Resim 41c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Turgut Efe Varol)	150
Resim 42. Öğrenci portfolyosu (Yılmaz Gonca)	152
Resim 42a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Yılmaz Gonca)	153
Resim 42b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Yılmaz Gonca)	153
Resim 42c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Yılmaz Gonca)	153
Resim 43. Öğrenci portfolyosu (Zeynep Başay)	155
Resim 43a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Zeynep Başay)	156
Resim 43b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Zeynep Başay)	156
Resim 43c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Zeynep Başay)	156
Resim 44. Öğrenci portfolyosu (Adem Kınikoğlu)	158
Resim 44a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Adem Kınikoğlu)	159

Resim 44b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Adem Kınıkoğlu)	159
Resim 44c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Adem Kınıkoğlu)	159
Resim 45. Öğrenci portfolyosu (Aynur Fomin)	161
Resim 45a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Aynur Fomin)	162
Resim 45b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Aynur Fomin)	162
Resim 45c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Aynur Fomin)	162
Resim 45d. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Aynur Fomin)	163
Resim 45e. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Aynur Fomin)	163
Resim 46. Öğrenci portfolyosu (Fatih Kurtçu)	165
Resim 46a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Fatih Kurtçu)	166
Resim 46b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Fatih Kurtçu)	166
Resim 46c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Fatih Kurtçu)	167
Resim 46d. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Fatih Kurtçu)	167
Resim 46e. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Fatih Kurtçu)	167
Resim 47. Öğrenci portfolyosu (Seza Soyluçiçek)	169
Resim 47a. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Seza Soyluçiçek)	170
Resim 47b. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Seza Soyluçiçek)	171
Resim 47c. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Seza Soyluçiçek)	171
Resim 47d. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Seza Soyluçiçek)	172
Resim 47e. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Seza Soyluçiçek)	172

I. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem

Tasarım, bir problemin çözümü demektir ve grafik tasarım problemleri genellikle iki boyutlu yüzeyler üzerinde çözülür. Bir tasarım ne kadar çekici olursa olsun, verilmesi istenen mesajı iletemiyorsa hiçbir değer taşımaz (Becer 1999: 34).

“Kısaca biçimlere anlam yükleme sanatı olarak tanımlanan grafik sanatı; resim, heykel, mimari ve dekoratif sanatlar gibi plastik sanatların önemli bir koludur. Grafik sanatı; verilmesi istenen mesajı içerik ve biçim açısından baskı grafiği ve reklam grafiği olarak ikiye ayrılır. Yani grafik sanatlar hem basılı sanat eserlerini, hem de bilgi iletimini sağlayan amblem-logo, afiş, broşür, ambalaj, sayfa düzenlemeleri, dergi, kitap kapakları, basın ilanları gibi reklama yönelik tasarlanan grafiksel ürünleri kapsar (Teker 2002)”.

Grafik eğitimi, bu ürünlerin oluşturulması sırasında nasıl bir yol izlenebileceğinin, bunu yaparken hangi unsurların nasıl kullanılabileceğinin ve bu konuda nelere dikkat edilmesi gerektiğinin verildiği bir içeriğe sahiptir. Grafik eğitimi sırasında öğrenci bir taraftan baskı çeşitlerini, bilgisayarlı tasarım programlarını öğrenirken diğer taraftan “tasarım gücü” kavramını öğrenir.

Bütün bunlarda asıl amaç iletişim kurmak ve tanıtımdır. Toplumun en küçük parçası olan bireyden, çok büyük kuruluşlara kadar tanıtıma ihtiyaç vardır. Kişisel tanıtım için ise izlenebilecek çok farklı yöntemler vardır. Bu yöntemler kişiye ve hedef kitleye göre değişebilmektedir. Bu tanıtım yöntemlerinden biri de portfolyodur.

Portfolyo sunumu daha çok tasarımcı ve sanatçılar tarafından tercih edilmektedir. Günümüze kadar kullanımı oldukça yaygın olan portfolyo sunum

yöntemleri; çanta, slayt, klasör, kitap sayılabilir. Ancak günümüzde İnternet ve Web ortamının kullanıcı kitlesinin hızla artması nedeniyle dijital ortamın da portfolyo sunumu için kullanımı artmıştır.

Grafik tasarımı eğitimi alan öğrencilere “Portfolyo Tasarımı” dersinin katkısının neler olduğunu inceleyen bir araştırma olmayışı problemimizi oluşturmaktadır.

1.2. Problem Cümlesi

Grafik Sanatlar Eğitimi açısından portfolyo tasarımının üniversitelerdeki uygulamaları nasıl gerçekleşmektedir?

1.3. Amaç

Bu çalışmanın genel amacı, grafik sanatlar eğitimi açısından portfolyo tasarımını ve eğitimdeki uygulamalarını incelemek, portfolyo tasarımında dikkat edilmesi gereken hususlara dikkat çekmek; örnek olacak tasarımları yorumlamak, lisans öğrencilerinin üretecekleri portfolyo tasarımlarını analiz edip sonuçlar çıkarmaktır. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Grafik Sanatlar eğitimi açısından portfolyo tasarımı nasıl ele alınmalıdır?
2. Grafik Sanatlar Eğitimi verilirken “Portfolyo Tasarımı “ dersi verilmeli midir?
3. Amacına uygun bir portfolyo nasıl hazırlanmaktadır?
4. Portfolyo tasarımında kesin kurallar var mıdır?
5. Portfolyo tasarımının Türkiye’deki üniversitelerdeki eğitimde uygulamaları nedir?

1.4. Önem

Tanıtıma her bireyin ve kurumun ihtiyacı vardır. Tasarımcı ve sanatçılar ise meslekleri gereği görsel bir üretim yaptıkları için topluma çalışmalarını sunmak ihtiyacı duyarlar. Bu sunumda farklı hedefler vardır; bu hedefler çalışmalarını daha geniş bir kitleye tanıtmak, tasarım tarzının çevresi tarafından algılanmasını sağlamak ya da yeni tasarım projeleri alabilmek olabilir.

Genel tanıtım yöntemleri içinde en çok ilgi gören sunum biçimi portfolyo sunumudur. Tasarımcının yapacağı sunuma göre çok farklı şekilleri vardır. Portfolyo sunumları resmi olmayan bir tarza sahiptir; ancak özenle seçilmeli ve yapılmalıdır.

Bu araştırmada öğrencilerin profesyonel yaşamlarında kullanacakları portfolyolarını dil, sistematik, malzeme ve süreç kaygılarını gözетerek hazırlayıp hazırlamadıkları; grafik tasarım eğitiminde aldıkları teorik bilgileri portfolyolarına uygulayabilirlikleri incelenmiş ve bu tezle ilgili sonuçlar çıkarılmıştır.

Ayrıca bu araştırmanın, grafik tasarım alanında çalışanlara ve tasarım alanında eğitim almak isteyenlere bilgi kaynağı olması açısından önemli olacağı düşünülmektedir.

1.5. Sayıtlar

1. “Portfolyo Tasarımı” dersinin, grafik eğitimi veren üniversite programlarında yer almalıdır.

2. Genel tanıtım yöntemleri içinde en çok etkileyici sunum biçiminin “portfolyo sunumu” olduğu varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu çalışma Ankara ve Konya’da bulunan sanatçıların yapmış oldukları portfolyo tasarımları, Hacettepe ve Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarım Bölümünde eğitim gören öğrencilerin yapmış oldukları portfolyolar ile sınırlıdır. Ayrıca bu araştırmada, sanatçı portfolyoları ile öğrenci portfolyolarını karşılaştırmak amaçlanmamış; sanatçı portfolyoları sadece örnek olarak verilmiştir.

1.7. Tanımlar

Tasarım: Tasarım; bir model, kalıp ya da süsleme yapmak değildir. Bir tasarım kendi içinde bir yapıya ve bu yapı arkasında bir planlamaya sahip olmalıdır. Bütün sanatların temelinde bir tasarım olgusu bulunmaktadır. Tasarımla eylemi oluşturacak yapının organizasyonu ile ilgili her türlü faaliyeti içine almaktadır (Becer 1999: 32)

Grafik Sanatlar: Çeşitli basım ve çoğaltma teknikleri ile gerçekleştirilecek resimsel ya da yüzeysel malzemenin tasarımı konusunu ele alan sanat dalları grubudur (Ersöz 1993: 20).

Grafik Eğitimi: Yaratıcı, teknik ve sanatsal yeteneklere sahip, gerektiğinde logo, amblem, afiş vb. ürünleri üretebilen elemanların yetiştirilmesine yönelik çalışmalarla ilgili eğitim veren sistemdir.

Portfolyo: Portfolyo, tasarımcı, sanatçı ve mimarların yaptıkları işleri tanıtmak amacıyla hazırladıkları, hedefe göre düzenlenmiş belgedir.

II. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. İletişim ve Grafik Tasarım

2.1.1. İletişimin Tanımı

Batı dillerinde kullanılan “communication” sözcüğünün anlamını taşıyan iletişim olgusu, yaşantımızın hemen hemen bütün alanlarında görülmektedir. İletişim, günümüzde, yaşantımızın vazgeçilmez bir parçasıdır.

İletişim, psikoloji, sosyoloji ve sosyal psikoloji bilimleriyle birlikte incelenmeye başlamış ancak daha sonra ayrı bir bilim dalı haline gelmiştir (Bülbül, 2001: 1). Çağın gerekleri ve gelişen teknoloji, iletişimin, bir bilim dalı haline gelmesinde önemli rol oynamıştır. İletişim, işaretler, semboller ve sözcükler aracılığı ile oluşmaktadır.

İletişim; düşünce ve duyguların, bireyler, toplumsal kümeler, toplumlar arasında söz, el-kol devinimi, yazı, görüntü vb. aracılığı ile değiş tokuş edilmesini sağlayan toplumsal etkileşim sürecidir (Uçar, 2004: 16).

İletişimin kesin ve net bir tanımı olmamakla birlikte, ortak özellikler göz önüne alınarak bazı tanımlar yapılmaktadır.

Vardar’a göre iletişim, kaynakla (göndericiyle) alıcı (hedef kitle) arasında bildiri alışverişi, yani karşılıklı bildiri aktarımıdır. Bu bağlamda iletişim çift yönlüdür.

Sanjay ve Dayton Linea ise, iletişimi, düşünce ve duyguların, söz, el-kol devinimi, yazı, görüntü vb aracılığı ile bireyler, toplumsal kümeler ve toplumlar arasında değiş-tokuş edilmesini sağlayan toplumsal etkileşim süreci olarak

tanımlamaktadır (Uçar, 2004: 16). Bu tanımdan da anlaşılacağı gibi iletişim, çift yönlü olduğu için aynı zamanda da toplumsal etkileşime dayanır.

Prof. Dr. Erol Mutlu tarafından hazırlanan İletişim Sözlüğü'nde verilen iletişim tanımlarının bir kısmı şu şekildedir: Berelson ve Steiner'e göre "iletişim, bilginin, fikirlerin, duyguların, becerilerin vb.'nin simgeler kullanılarak iletilmesidir."

Theodorson'a göre ise "iletişim esas olarak simgeler aracılığıyla bir kişiden ya da gruptan diğerine (veya diğerlerine) bilginin, fikirlerin, tutumların veya duyguların iletimidir."

Theodorson, Berelson ve Steiner, iletişimin tanımını yaparken, iletme eylemi üzerinde durmuşlardır.

İnceoğlu ise iletişim tanımı dışında vericinin mesajı hangi koşullarda kodladığı, alıcıların bu kodları ne şekilde çözümlediği, göndericinin iletişim aracını ne amaçla ve nasıl kullandığı üzerinde önemle durur. İletişimin sağlıklı bir şekilde gelişebilmesi için, mesajın hangi koşullarda kodlandığının, bu kodların nasıl çözümlendiğinin ve iletişim aracının kullanım amacının bilinmesi gerekmektedir (Mutlu, 1994: 98).

Kısaca iletişim, bilgi, düşünce, duygu ya da tutumların gösterge sistemleri ile kişi, grup veya toplumla karşılıklı değiş tokuş edildiği dinamik bir süreçtir.

2.1.2. Grafik Sanatların Tanımı

Grafik kelimesi sözlükte resim veya yazıya ait, tam tasvir olunmuş canlı, yazıya uygun şekillere ait, şekli çizgili olarak tarif ediliyor (Odabaşı, 2002: 17).

Grafik sözcüğü sanat terimi olarak çok eskiye dayanır. Kökeni Yunanca bir sözcük olup "grafikos" ya da "graphein" sözcüğünden gelir. Türkçe karşılığı yazmak, çizmek, işaret ve desen anlamına gelir. Sonu graf (grapy) ile biten sözcükler

tasarlanan biçime göre görüntüleme anlamındadır. Örnek vermek gerekirse fotoğraf kelimesi ışık görüntüleme; litografi kelimesi taşla yazmak anlamını taşımaktadır. Grafik Sanatlar terimi özgün baskı yöntemleri ile oluşturulan sanat yapıtlarını, bilgi iletmek, basılmak, kitle iletişim araçlarında kullanmak amacı ile hazırlanan çizgi, yazı, resimleme ve bunların düzenlemeleri ile ilgili tasarımları kapsamaktadır (Erkmen, 1983: 91).

Grafik sanatları temelde özgün baskı resim ve grafik tasarım olmak üzere ikiye ayrılır. Tarihsel gelişimini ele aldığımızda her iki yönünün de iç içe, yan yana geliştiğini görürüz (İçmeli, 1985: 61).

Grafik sanatları öteki sanat dallarından ayıran önemli bir özellik, yapılan işin baskı için hazırlanmış olmasıdır. Afiş, amblem, logo, ilan, broşür, etiket, kitap basma, resimleme, süsleme ve ciltleme, tipografi, kutu ve harf tasarımları, çeşitli reklamcılık ve sanayi tasarım ürünlerinin tümü grafik sanatlarının konusudur. Çok geniş bir alanı kapsayan bu sanat dalı temelde güzel sanatların uygulamalı sanatlarla ve yeni teknolojilerle buluştuğu bir alandır. Bir başka deyişle grafik sanatlar teknolojik olanakları kullanarak görsel öğelerden bir iletişim dili yaratır (Odabaşı, 2002: 17).

Trafik işaretlerinde olduğu gibi grafik sanatlarda da belirli bilgilerin kolayca anlaşılır iletilebilmesi, bu sanat dalının reklamcılıkta son derece önemli bir rol oynamasına yol açmıştır. Günlük yaşantımızda kullandığımız, kitap, takvim, dergi, gazete, temizleme tozları gibi akla gelebilecek her türlü araç ve gereç son biçimini almadan önce uzun ve karmaşık bir çalışmayı gerektiren grafik tasarım sürecinden geçer.

2.1.3. İletişim ve Grafik Sanatı Arasındaki İlişki

Yüzyıllardan beri, birlikte yaşamanın başlıca koşulu olan iletişime bir düzen ve açıklık getirmek isteyen insan, düşünce ve kavramlara görsel bir anlatım kazandırmanın yollarını araştırmıştır. Görsel iletişimin başlangıcı, mağara duvarlarına çizilen resim ve işaretlerdir. Bu ilk yazılı ifadelerde resim ve yazı iç içe – Mısır Hiyeroglifleri gibi – yer almış, zamanla resimsel özelliklerin soyutlaşması ve

sembollere dönüşmesiyle yazı özgün yapısına ulaşmıştır. Bunun sonucu bir görsel ifade aracı olan resim ve sözel ifadenin sembolik işaretlerle kağıda aktarılması olarak yazı iki ayrı iletişim unsuru olmuştur. Grafik tasarım, işte bu iki iletişim unsuru olan yazı ve resmi birbirini tamamlayan bir biçimde aynı ortamda kullanarak, yeni bir iletişim türü oluşturmuştur. Tarih boyunca, yazı ustalarından basımcılara kadar sayısız insan grafik tasarımın oluşmasına katkıda bulunmuştur (Bektaş, 1992 :12).

Etkili bir görsel iletişim için sembollerin içerik ve biçim açısından okunuşunun öğrenilmesi gerekir. Sembollerin hem soyut hem de somut anlamlarının tanınması açısından bu gereklidir. Görsel sembollerin taşıdığı anlamlar ve açıkladığı düşüncelerin okunabilmesi önemlidir. Görsel okuryazarlık kavramının içinde yer alan görsel sembollerini anlama, okuma, yorumlama ve onları anlatım biçimi olarak kullanma; bireyin karşıtı ile ya da diğer deyişle başkası ile görsel olarak iletişim kurabilmesi için işe koşulmaktadırlar. Grafik tasarım da, bu yolda işe koşulan iletişim yöntemlerinden biridir ve görsel okuryazarlık kuramı ile ilgili disiplinlerin içinde yer alır (Alpan, 2005: 53).

2.1.4. Grafik Tasarımın Tarihçesi

Grafik Sanatların tarihini insanların ilk haberleşme sistemine kadar götürmek mümkündür. Tabiat şartlarıyla mücadele ederek hayatta kalmaya çalışan insan, yiyecek barınma ve üretme faaliyetleri için birtakım kurallar geliştirmiştir. İlk önce aile içi haberleşmeler, daha sonra toplumsal haberleşmeler ile fertler arasındaki iletişimi, ses hareket gibi faaliyetlerin yanında, değişik malzemelerin yüzeylerine çizilen şekil, resim gibi işaretlerle sağlamaya çalışmışlardır.

Toplumun büyümesi arttıkça haberleşme ihtiyaçları da kendiliğinden genişlemiş ve insanların yeni araçlar bulmasını gerektirmiştir.

İşte şekiller ve resimler yavaş yavaş birtakım anlamlı biçimlere dönüştürülmüş ve bu da yazıyı doğurmuştur. İnsanlar mallarını belirlemek için

üzerine yazı, rakam, şekil, resim gibi işaretler koyarak onlara kimlik kazandırmaya çalışmışlardır.

İnsanların kullanmış oldukları bu şekilleri ve yazıları grafik sanatların ilk özgün eserleri olarak göstermek mümkündür (Evliyagil, 1986: 7).

2.1.4.1. Dünyada Grafik Tasarımın Tarihi Gelişimi

El işçiliği günümüzden 2 milyon yıl önce Afrika’da başladı. İlk insanlar çakıl taşlarını bileyerek çevrelerinde söz sahibi olmaya başladılar. İlk sanat yapıtları da “Homo Habilis” olarak tanımlanan insan türü tarafından üretildi. “Homo Erectus”lar yaklaşık 1 milyon yıl önce Afrika’da, 500.000 yıl önce ise Asya ve Avrupa’da taşları tabaka tabaka yontarak işe yarar hale getirdiler. Bu insan türünün Çin’deki üyeleri ise ateşten yararlanmayı öğrenmişlerdi. Bu tarihten çeyrek milyon yıl sonra bugünkü biçimlerine az çok ulaşmış el baltaları ortaya çıktı. Araç yapımında biçim-işlev ilişkilerine dayalı bir anlayış gelişmeye başladı. Bu, belki de sanatsal üretimin ilk basamağıydı. Yaklaşık 125.000 yıl önce Avrupa ve Asya’da yaşamış olan “Neanderthal İnsanı” (Homo Sapiens Neanderthals) ise ölülerini değerli hediyeler, yiyecek ve silahlarla birlikte gömerek; onları fiziksel dünyanın ötesine ulaştırmayı düşündü. Buzul Çağı’nın son dönemlerinde (yaklaşık olarak İ.Ö. 40.000 yılları) Neanderthal insanı yok oldu ve diğer alt-türlerden-bizim de üyesi olduğumuz- tek bir tür yeryüzünde kalmayı başardı: “Homo Sapiens Sapiens”. Sanat yapıtı olarak nitelendirilebilecek ilk nesneler bu gelişkin insan türüne aittir. Ağaç ve pişmemiş kil gibi dayanıksız malzemelerle çalışan bu ilk sanatçılar hakkında ne yazık ki doyurucu bir bilgiye sahip değiliz. Bu nedenle “Sanat Tarihi Perdesi”nin oyun başladıktan sonra açıldığını söylemek pek de yanlış olmaz (Becer, 2005: 83).

Yazının bulunuşundan önceki bu döneme “Tarih Öncesi” adı verilmektedir. Başka bir deyişle, insanlık tarihi yazının bulunuşu ile başlamıştır.

Mezopotamya uygarlığının kurucuları olan Sümerler ilk yazı sistemini geliştiren toplumdur. Sümer dilinin kökeni tam olarak bilinmemektedir. Ama IV.

Uruk döneminde bulunduğu sanılan “Çivi Yazısı”, insanlık tarihinin dönüm noktalarından biri olarak kabul edilmektedir.

İnsanlık tarihinde yazıdan sonraki ikinci önemli buluşun sahibi de Çinliler’dir: Baskı tekniği. Çin’in geleneksel sanatlarından biri olan mühür oymacılığı, baskı tekniklerinin bulunmasında önemli bir rol oynamıştır. Han devrinin (İ.Ö. 206-İ.S. 220) aydın çevrelerinde mühür, bir güven simgesi olarak kabul ediliyordu. Mührü oluşturan görsel imgeler yumuşak kil, fildişi, taş gibi malzemeler üzerine oyuluyor, sonra da mürekkeplenerek kağıda aktarılıyordu. Alçak rölyef olarak oyulan imgeler, baskı sonucunda kağıt üzerinde negatif olarak beliriyordu. İ.S. 165 yıllarında Konfüçyüs klasikleri, taşa oyulup fırça ile mürekkeplenerek kağıtlara basılmıştır. İ.S. 500 yıllarından sonra mühürlerdeki yazılar bu kez mürekkep alacak biçimde, yüksek rölyef olarak oyulmaya başladı. Böylelikle yazıların kağıt üzerindeki izi pozitif olarak elde ediliyordu. Mühürlerde genellikle iki renk kullanılıyordu: Siyah ve vermilion kırmızısı. Mühürlerdeki yazıların kağıt yüzeyinde negatiftten pozitifte doru değişimi, kalıp kullanılarak yapılan baskı teknikleri açısından önemli bir aşamadır.

İ.S. 770 yıllarında yazılar, baskı amacıyla tahta kalıplar üzerine yüksek rölyef olarak oyulmaya başladı. Buda’nın “Diamond Sutra” adlı yapıtı, bu teknikle basılan ilk elyazmasıdır (Becer, 2005: 80).

Baskı tekniklerinden başka grafik tasarımın gelişmesine etki eden diğer önemli buluş XIX. yüzyılın başında fotoğrafın bulunuşu olmuştur. Fotoğrafın en önemli üstünlüğü ise görüntülemeye insanın yorumuna ve el becerisine ihtiyaç bırakmaması ve eserlerin çoğaltılmasında insana bağımlılık gerektirmemesi olmuştur (Teker, 2002: 91).

1890-1910 yılları arasında Avrupa’da ve ABD’de mimarlık, iç dekorasyon, takı ve cam tasarımı gibi uygulamalı sanatlarda gelişen Yeni Sanat Akımı (Art Nouveau) grafik tasarımını büyük ölçüde etkilemiştir. En belirgin özelliği simetrik olmayan dalgalı çizgiler ve çiçek motifleri olan bu akım grafik tasarımının resim

sanatından farklı bir kimlikle ayrı bir sanat dalı olarak gelişmesini sağlamıştır (Temel Britannica, 1992: 221).

Grafik tasarım, radyo ve sinemanın yeni gelişmeye başladığı I. Dünya Savaşı yıllarında kitle iletişim aracı olarak önemli rol oynamıştır. Hükümetler halk desteğini ve savaş katılımını sağlamak amacıyla grafik sanatçıları arasında yarışmalar düzenleyerek yurtseverlik ve kahramanlık konularını işleyen savaş afişleri yaptırmışlardır. Bu afişler savaş yılları boyunca Avrupa kentlerinin caddelerini süslemiştir (Temel Britannica, 1992: 223).

XX. yüzyılın başlarında, Kübizm sanat akımından etkilenen yeni bir biçim anlayışı doğmuştur. Geometriyle temellenen bu yeni anlayışın tüm araştırmaları doğal olarak grafik tasarıma yönelmiştir. Kübist bir Fransız ressam olan Andre Lhote, sanatçıların ve grafik tasarım alanında çalışanların uyması gereken ortak kuralı açık seçik bir biçimde şöyle belirtmiştir: “Abartmak, azaltmak, çıkarmak, kompozisyon yaratmak, sanatçının sürekli olarak yapması gereken işlemlerdir. İster çizgiler, ister renkler, değerler ya da yüzeyler olsun gerçeği değiştirmek, dönüştürmek gerekir.” (Gelişim Hachette, 1993: 1550).

Yine XX. Yüzyılın başlarında, grafik tasarım alanında ortaya çıkan yaratıcı yeniliklerin çoğu, modern sanat hareketlerinin bir uzantısı olarak oluşmakla birlikte bu hareketlerden bağımsız olarak çalışan birçok tasarımcı da “Yeni Tipografi” adı altında önemli gelişmeler ortaya koymuşlardır. Bu tasarımcılar, biçim ve görsel teori konusunda geliştirilmiş olan yeniliklerin bilincinde olarak, yeni görüşleri grafik tasarıma uygulamıştır (Bektaş, 1992: 85).

İkinci Dünya Savaşı yıllarında afiş tasarımı özellikle Nazi Almanya’sında radyo ve sinemanın yanı sıra propaganda amacıyla etkili biçimde kullanılmıştır. İkinci Dünya Savaşı’nın ardından 1950’lerdeki ekonomik büyüme döneminde ABD dünya pazarı üzerinde belirleyici bir konuma yükselmiştir. Amerikan tarzı yaşamı simgeleyen çok sayıda ürün, televizyon ve reklamcılık yoluyla tüm dünyada yayılmıştır (Temel Britannica, 1992: 222).

1950’lerde İsviçre’de nesnel açıklık ve anlaşılabilirliğe dayalı bir tasarımın stili egemen oldu. Bütün görsel imgeler milimetrik kağıtlar üzerinde inşa ediliyor, serifsiz yazılar asimetrik bir kompozisyon anlayışı içinde sola ya da sağa bloklanıyordu. Tasarım; toplumsal kullanıma yönelik, önemli bir çalışma alanı olarak tanımlandı. Kişisel anlatımlar ve eksantrik çözümler reddedilerek daha evrensel ve bilimsel bir tasarım anlayışı tercih edildi. Uluslar arası Tipografik Stil ilkeleri doğrultusunda çalışan tasarımcı, kendi rolünü bir sanatçı olarak değil, bir bilgi aktarıcı olarak tanımlıyordu (Becer, 2005: 105).

1960’larda otomobil, müzik aletleri, motosiklet ve kozmetik ürünlerinin tanıtımı ve yaygınlaştırılması reklamcılığa önemli görevler yüklemiştir. Avrupa’da ve ABD’de birçok reklam şirketi kurulmuştur. Reklamcılığın ekonomik büyümeye ve ürün gelişmesine paralel olarak önem kazanması, grafik tasarımın gelişmesinde büyük rol oynamıştır.

Yine 1960’larda grafik tasarımı etkileyen en önemli gelişmelerden biri de bilgisayar teknolojisi olmuştur. Özellikle kitap tasarlamada sayfa düzeni, dizgi ve tasarımın bilgisayarlarla yapılması grafik tasarımında yeni bir estetik anlayışına yol açmıştır (Temel Britannica, 1992: 223).

1960’ların sonuna doğru dünyanın birçok ülkesinde grafik tasarımda ulusal özelliklerin ortadan kalktığı, İsviçre’nin geometrik biçimleriyle Amerika’nın sınırsız özgürlük anlayışının bir arada varolduğu uluslar arası nitelikte yeni bir döneme başlamıştır. Dünyayı sarsan iletişim ağı ortamında, Uzakdoğu Asya ve Ortadoğu’da meydana gelen bir olayın doğrudan Avrupa’yı, Amerika ve Japonya’yı etkilemesi gibi kavramsal özgü yenilikler ve görsel buluşlar da yıldırım hızıyla dünyaya yayılmıştır (Bektaş, 1992: 215).

Post-Modernist yaklaşımlar 1970 sonlarından başlayarak Amerika’lı grafik tasarımcılar üzerinde de etkisini gösterdi. Basel’de Weingart ile çalışan ve daha sonra Los Angeles’te kendi stüdyosunu kuran April Greiman, çalışmalarında Post-Modernist ilkelerden yararlandı; derinliği ön plana çıkaran illüstratif fotoğraflar gerçekleştirdi (Becer, 2005: 110).

Teknolojik gelişmeler, grafik tasarımı dil ve biçim yönünden oldukça etkilemiştir. Post-Modernist tasarımlarda izlenen, görsel efektlerle yüklü imge kalabalığının en önemli nedeni; bilgisayar teknolojisidir. 1980 ve 1990'ların grafik ürünlerini dijital bilgisayarlar ve lazer teknolojisi biçimlendirmektedir. Buna karşın; günümüzde bazı tasarımcılar, bilgisayarın tasarım işlevini sıradanlaştırdığını ve bu yüzden tasarımcının bir yaratıcı olarak kendi rolünü yeniden tanımlaması gerektiğini savunmaktadırlar.

Günümüzün grafik ürünlerinde Pop Sanatı, Yeni Dışavurumculuk ve Post-Modernizm gibi birçok değişik stil ve üslubun etkilerini görmek mümkündür. Yaratıcı düşünce ve felsefenin yanı sıra; bilimsel buluş ve teknolojiler de tasarım üsluplarını yönlendiren etkenler arasındadır. Film, video ve bilgisayarlar bugünün grafik tasarımını biçimlendiren yeni medyalar olmuştur (Becer, 2005: 112).

2.1.4.2. Türkiye’de Grafik Tasarımın Tarihi Gelişimi

Ülkemizde grafik tasarım hemen hemen bütün dünyada olduğu gibi basımcılıkla birlikte olmuş ve kimlik kazanmıştır. Osmanlı Devleti döneminde İbrahim Müteferrika ile Sait Çelebi'nin İstanbul'da 1727'de kurdukları ilk Türk basımeviyle birlikte grafik tasarım alanında da ilk adım atılmıştır. Bu basımevinde ve daha sonra Hasköy ve Üsküdar'da kurulan basım evlerinde basılan kitaplarda grafik değeri olan resim ve harita yer almıştır. 1831'de Jacques ve Henri Caillol adlı Fransız iki kardeş ilk taşbaskı atölyesini kurmuşlardır. Böylece taşbaskı resmi yaygınlık kazanmıştır (Temel Britannica, 1992: 224).

1860'lı yıllarda ilk Türkçe gazeteler yayınlanmaya başladı. Bu gazetelerin bazı sayfalarında çok basit reklamlar yayınlanmaktaydı. Aynı yıllarda ilk resmi kağıt paralar da basılmaya başlanmıştır.

1850 yılında Vekaayi-Tıbbiye ve Mecmua-ı Fünun'la boy gösteren dergicilik tarihimiz, Tercüman-ı Ahval, Tercuman-ı Hakikat, Tasvir-i Efkar grafik sanatların

gelişmesine büyük katkıda bulunmuşlardır. İlk çizgi resimler endüstri ürünlerinin grafikleri bu dergilerde yer almıştır (Tepecik, 1990: 22).

Ne var ki, 1920'lere kadar geçen savaş dolu yıllarda ülkemizde yaşanan ekonomik sıkıntılar yüzünden ilan ve reklama yönelik alanda dolayısı ile grafik tasarım alanında pek fazla bir gelişme olmamıştır (Temel Britannica, 1992: 224).

Grafik sanatlar alanındaki uzmanlaşma Cumhuriyet döneminde olmuştur. 1920'li yıllarda Münif Fehim, İhap Hulusi ve Kenan Temizan bu alandaki tüm işleri nitelikli bir düzey tutturarak ellerinde bulunduran kişiler olmuşlardır. Kıvrak bir gazete çizgisi mizacına sahip olan Münif Fehim, bu faaliyetlerini yıllar boyu sürdürmüştür (Tansuğ, 1986: 332).

Münif Fehim Özarman, Türk sanatına elli yılı aşkın bir süre hizmet eden; Babıali'de gazetelere, dergilere resimler yaparak geniş bir okuyucu kitlesinin beğenisini kazanmış ve hayatını fırçasıyla kazanmış ressam, illüstratör, dekoratör ve karikatürist olarak çok yönlü eserleriyle tanınmış değerli bir sanatçımızdır (Koşan, 1980: 25).

Sanatçı yayın hayatına, 1914 yılında I. Dünya Savaşı başlayınca şehzade başındaki tiyatrolara dekor ve afiş yaparak girmiştir. Türkiye'de ilk resimli afişleri yapan da Münif Fehim'dir (Koşan, 1980: 26).

Sanatçının saray kadınlarının yaşantılarını canlandıran resimleri Almanca olarak basılan bir dergide illüstrasyon biçiminde yayınlanınca çok beğenilmiştir. Münif Fehim İstiklal Savaşı yıllarında gazetelerde halkın kahramanlık duygularını artıran resim ve grafikler çalışmıştır. İkdam, İleri, Son Posta, Aydede, Vakıf sanatçının yıllarca emek verdiği gazetelerdir.

Cumhuriyet döneminin ilk ve önemli grafik sanatçılarından birisi de İhap Hulusi'dir (1898-1986).1920 yılına kadar yaptığı resimleri Mısır'dan Almanya'daki bir ressamı gönderen ve mektuplaşma yoluyla bu konudaki tahsiline başlayan İhap Hulusi Görey'in hayatında 1920-25 dönemi çok önemli bir yer tutar. Mektuplaşma yoluyla istediği noktaya ulaşamayacağını anlayan Görey 1920 yılında, resim

öğrenimini görmek için Almanya'ya gider. İki yıl boyunca Haimann Schule'de modelden resim çalışır. Afiş sanatı henüz Türkiye'de bilinmemektedir. Ancak hayatını resim sanatıyla kazanmakta kararlı olan Görey, bu sanatı ülkesinde yaygınlaştırdığını düşünür ve afiş konusunda uzmanlaşmak üzere Kunstgewerbe Schule'nin afiş bölümünde tahsiline devam eder. Okulda yaptığı çizimlerin beğenilmesiyle, Almanya'da çeşitli firmalar için afişler çizmeye başlar. Böylelikle hayatını resim sanatıyla kazanma hayallerinin gerçekleşmesi yolunda ilk adımı atmış olur. Görey, Ludwig Hohlwein ile bu dönemde tanışır. Hohlwein, Görey'e Amerika'ya gitmesini öğütler. Görey bu öğüdü tutmaz ve 1925 yılında ülkesine döner (Merter,2003: 12)

Sanatçı özellikle “Tayyare Bileti” sonra “Milli Piyango” diye adlandırılan piyango biletlerindeki resimleriyle ve Latin harfi ilk Türk alfabe kitap kapağıyla tanınmıştır (Temel Britannica, 1992: 224).

Türkiye'de grafik tasarım eğitimine ilk kez 1933 yılında “Güzel Sanatlar Akademisi”nde Mithat Özer öncülüğünde açılan “Afiş Atölyesi”nde başlanmıştır. 1919 yılında Almanya'da kurulan Bauhaus okullarında uygulanan ve sanat ile endüstri arasında işbirliğini savunan eğitim anlayışı oldukça başarı kazanmış, dünyada yeni kurulmakta olan birçok tasarım okuluna örnek oluşturmıştır. Sanat eğitimi resim, heykel ve mimarlık gibi geleneksel sanat dallarında yoğunlaşan Güzel Sanatlar Akademisi'ne bir alternatif olarak 1957 yılında İstanbul'da açılan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nun amacı, endüstriyel sanatlar ve tasarım alanında öğrenim görmüş uzmanlar yetiştirmek olmuştur. Okulun kuruluş aşamasında birçok Alman öğretim üyesi görev almış ve Türkiye'nin ihtiyaçları doğrultusunda; grafik, iç mimari, tekstil, seramik ve dekoratif resim olmak üzere beş ayrı alanda eğitim ve öğretime başlanmıştı. Bu okulun tasarıma ağırlık veren eğitim anlayışı kısa sürede olumlu sonuçlar vermiş; basın, reklam, dekorasyon, seramik ve tekstil sektöründe çalışan firma ve kuruluşlar işe alacakları elemanlarda uzun bir süre “Tatbiki mezunu olma” şartı aramışlardır. Güzel Sanatlar Akademisi de, Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'na benzer nitelikte bir tasarım eğitimi vermek amacıyla 1970'li yıllarda Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu'nu açmıştı.

Eğitim ve öğretim faaliyetine bir süre devam eden bu okul; daha sonra kapatılarak akademi bünyesine alınmıştır.

1982 yılında uygulamaya konulan Yüksek Öğretim Kanunu ile güzel sanatlar ve tasarım dallarında eğitim veren Güzel Sanatlar Akademisi ve Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu üniversite statüsü içine alınmıştır. Güzel Sanatlar Akademisi; fen, edebiyat, müzik ve sahne sanatları gibi değişik alanlarda eğitim veren bazı kurumları da bünyesinde toplayarak “Mimar Sinan Üniversitesi” adını almış, Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu ise Marmara Üniversitesi’ne bağlı bir Güzel Sanatlar Fakültesi haline dönüşmüştür. Böylelikle, 1982’ye kadar lisans düzeyine eğitim veren bu kurumlarda lisansüstü düzeyde öğrenim görme ve akademik kariyer yapma olanakları doğmuştur.

İstanbul’da bu iki okulun dışında Ankara’da Hacettepe Üniversitesi ve Bilkent Üniversitesi’ne; Eskişehir’de Anadolu Üniversitesi’ne; İzmir’de ise Dokuz Eylül Üniversitesi’ne bağlı Güzel Sanatlar Fakülteleri bünyesinde grafik bölümleri açılmış ve bu alanda eğitim vermeye başlamışlardır. Grafik tasarım eğitiminin yaygınlaşmasıyla Türkiye’de yaratıcı özelliklere sahip, nitelikli tasarımcılar yetismeye başlamış; afiş, amblem, broşür, kapak tasarımı, etiket, basın ilanı, TV grafiği gibi alanlarda başarılı çalışmalar yapılmıştır.

Türk grafik tasarımcıları 1978 yılında başlayarak “Grafikerler Meslek Kuruluşu” adı altında mesleki bir örgütlenmeye girmişler; tasarımcı haklarının korunması, ücret belirlenmesi, sergi düzenlenmesi gibi konularda önemli çalışmalar yapmışlardır (Becer, 2005: 115).

2.2.Grafik Eğitimi

2.2.1. Grafik Eğitiminin Tanımı

Eğitimin temel amacı, insanı yaşadığı çağın sosyo-kültürel ve felsefi boyutları içinde sağlam bir çizgiye yerleştirmektir (Genç, 2002: 10). Sanat eğitimi, olay ve olguların, kısacası yaşamın daha iyi kavranmasını, algılanmasını ve

değerlendirilmesini amaç edinen ve sağlayan bir eğitimidir. “Sanat eğitiminin amacı, salt sanatçı yetiştirmek, sanat yapıtı üretmek değil, aynı zamanda üretilmiş olan yapıtları anlayabilen, değerlendirebilen, estetik beğenisi yüksek, geniş bir izleyici kitlesi de yetiştirmektir.” (Başar, 2002: 188).

Grafik eğitimi ise; temel sanat eğitimi, tipografi, grafik sanat tarihi, desen, yazı, bilgisayar grafiği, illüstrasyon, teknik resim ve perspektif, reklamcılık bilgileri, görsel iletişim, baskı grafiği teknikleri, fotoğrafçılık ve temel optik vb. dersleri kapsamına alan, teorik ve pratik derslerin yanı sıra staj eğitimi ile yaşayan grafik tekniklerini öğretme ve geliştirmeye olanak sağlayan bir eğitim sistemidir (Bilasa, 2005: 22).

Grafik tasarım eğitimi programının eğitsel odağı grafik tasarımın görsel diline yöneliktir (Ertosun, 2006: 2).

Bir sanat dalı olarak Grafik Tasarım Eğitimi özel bir eğitimidir; öğrencisiyle birebir iletişim ve etkileşimi gerektirir. Gelişen teknoloji, bireyi ön plana çıkardı; dolayısıyla eğitim de bireyden başlamalıdır, bireyin eğitimi amaç olmalıdır. Bu bağlamda eğitim ve öğretim biçimlerinin de bilgi çağına uygun olması öncelikle kaçınılmazdır (Denli, 2000: 89).

2.2.2. Grafik Eğitiminin Önemi

Grafik sanatların bugün ki yapısı yıllar boyunca süregelen gelişmelerle olmuştur. Grafik sanatı eğitiminin kurumsal yapılaşması, toplumsal yapıdaki değişim sonucu, zaman içinde ihtiyaçlara paralel olarak gelişmiştir.

Grafik sanatların amacı; göz aracılığı ile beyne bir mesaj iletmek, kişiyi düşündürmek, etkilemek böylece bir hizmet, bir ürün veya bir kavramla kişiler arasında bağlantı kurmaktır (Tepecik, 2002: 52).

Grafik sanatlar, yaratım ve basım aşamalarında güncel teknoloji ile hep içe olmak zorundadır. Bu nedenle de çağımızın teknolojik gelişimleri grafik sanatları

çok etkilemiştir ve etkilemeye de devam etmektedir. Örneğin; Fotoğrafın icadı, fotoğrafın basım teknolojisinde kullanılması, yeni basım teknolojilerinin gelişimi (tipo, ofset gibi). Bilgisayarın bulunuşu, dijital basım tekniklerinin gelişmesi gibi yenilikler grafik sanatları birçok sanat dalından daha da fazla etkilemiştir. Bu nedenle grafik sanatçısı üstlendiği bu sorumluluğu işlevine en uygun bir biçimde ve hızla yerine getirebilmesi için bilimin verileri yanında en ilkel araç ve teknikten en gelişmiş araç ve teknolojiye kadar hemen hepsini kullanma gereğini duyar. Uğraşısının ve ihtiyaçların gereği buna zorunludur. Bu durum onu dünyanın hemen her yerinde ve her zaman hızla değişen ve gelişen teknolojiyi takip etmeye, onu kullanmaya, grafik ürünleri yaratmak için yeni üretim teknikleri bulmaya zorlar. Aksi halde işlevini yerine getiremez (Ertosun, 2006: 11).

Grafik sanatı eğitimi; bireyi duygusal ve görsel açıdan kendini yetiştirme hoşgörüsü kazandırır, kişiyi üretken kılar, kişilerarası iletişimi kurar. Grafik eğitimi gören bireyler yaratıcı kişiler olarak içinde yaşadıkları topluma hizmet edecek hale gelir.

Grafik sanatı eğitimi de; diğer sanat dallarında olduğu gibi en temelden başlar ve bireyi yavaş yavaş yapılandırır. Bireyin temel kavramları, sanat akımlarını, iletişimi, görselliği, tasarımı, estetiği, deseni, grafik uygulama tekniklerini, bilgisayar grafiğini, animasyonu, vb. dersleri alarak yetişmesine ve staj eğitimi ile öğrenciyi okulda öğrendiği bilgiler doğrultusunda dış dünya ile iletişime sokarak iyi birer grafiker, grafik tasarımcı, grafik öğretmeni ve sanat yönetmeni olarak sistemli ve verimli bir şekilde yetişmesine olanak sağladığı için Grafik eğitimi günümüzde çok önemlidir (Bilasa, 2005: 23).

2.3. Kişisel Sunum

2.3.1. Kişisel Sunum Tanımı

Her bireyin ayrı bir kimliği vardır. Bireyin yetenekleri, tercihleri, alışkanlıkları, dünya görüşü gibi özellikleri bir bütün olarak kimliğini oluşturur.

Bireyin çevresi tarafından algılanışı ise görüntüsünü oluşturur. Kişinin görüntüsü biraz da kendisini nasıl tanıttığına bağlıdır. Kişi veya kurumların kendilerini tanııtma yöntemleri ise kişisel sunumu oluşturur. Başarı ya da belirli bir konuda iyi veya kötü olmak ortama göre de değişebilmektedir.

Kişinin algılanışı, özelliklerini çevresine yansıtabilmesiyle ilgilidir. Her birey çevresi tarafından doğru algılanmak ve takdir görmek ister. Bu, kişinin yetenek ve becerilerinin çevre tarafından doğru algılanabilmesine bağlıdır. Mesleki alanlardaki kapasite ise daha çok yapılan çalışmalarla ortaya konabilmektedir. Tanınırlık için üretim kadar, ortaya çıkan ürünlerin geniş bir hedef kitleye sunulması da önemlidir. Bu sunumda zamanlama, mekan, sunum şekli, hedef kitle seçimi doğru yapılması gereken ve sonucu etkileyen etkenlerdir.

Özellikle sanat alanında çalışan bireylerin, bir amaçları da topluma iletiler vermektir. Tasarımcılar \ sanatçılar toplumla iç içe olmalı, toplumun sorunlarını yansıtabilmeli ve çözüm önerileri sunabilmelidirler. Aslında her sanatsal üretim bir soruna çözüm getirme çabasıdır. Sanatçının ürününün değerlendirmesini ise izleyici yapmaktadır. Ancak en doğru değerlendirme yine meslektaşları ve sanat eleştirmenleri tarafından yapılabilmektedir.

Kişinin sanatsal kimliğinin oluşturduğu işleri nasıl sunduğuna ve sanat görüşünü çalışmalarına nasıl yansıttığına bağlı olduğu düşünülmektedir. Tanıtımda çalışmalar özenle titizlikle seçilmeli, hedef kitle belirlenmeli ve uygun bir teknikle sunum yapılmalıdır. Tasarımcının yaptığı işlerin kalitesi kadar, sunum şekli ve içeriği de önemlidir. İşler iyi düzenlenmiş ve tasarlanmış olmalıdır. Kişinin özelliklerini ve yeteneklerini tam anlamıyla yansıtmalıdır. Kişinin öz geçmişi, deneyimleri ve geçmiş başarıları hakkında bilgi içermeli, kendine özgü, alışılmışın dışında güçlü bir görüntü ya da ileti vermelidir. Grafik tasarım ya da diğer tasarım alanları açısından bakıldığında olası müşteriye yetenekleri gösteren bir etki bırakmalıdır.

2.3.2. Kişisel Sunum Teknikleri

Kişisel sunum için bir tanıtım planı yapılması önemlidir. Kişinin seçimine bağlı olan bu yaklaşım şunları içerebilir: Referans, doğrudan mektupla tanıtım, davetler, slayt gösterileri, portfolyo sunumları, promosyonel broşürler, kişisel tanıtım nesneleri, video sunumları, halkla ilişkiler teknikleri ve reklamcılık, eğitim ve dersler, tasarım mekanı ve çevresi.

Yaratıcı tasarım çözümleri sunan uzman bir tasarımcının seçebileceği pek çok sunum tekniği vardır. Her birinin kendine özgü olumlu ve olumsuz yönleri vardır. Bir slayt gösterisi ancak yeteri kadar izleyiciye gösterilebiliyorsa etkili olabilmektedir. Geniş bir kitleye dağıtılan doğrudan mektuplar ya da özel broşürler de faydalı olabilir, dikkat çekebilir, ama planlanmış bir zaman dilimi içerisinde gönderilmezse, tanınmayı artırmaktan çok zarar verebilmektedir.

2.3.2.1. Aktif Sunum

Kişi ya da firmanın aktif olarak, kendisi veya bir temsilcisi aracılığıyla olası müşteriye çalışmalarını sunmasıdır. Aktif sunumun çok farklı çeşitleri vardır. Konferanslar, yarışmalar, slayt sunumu, doğrudan görüşme, portfolyo sunumu aktif sunum yöntemlerinden bazılarıdır. Sunum yöntemi, çalışmaların türüne, olası müşteriye ve sunum ortamına bağlı olarak değişebilmektedir.

2.3.2.2. Pasif Sunum

Kişi ya da firmanın sunumu, çalışmalarını veya çalışmaları hakkında fikir verebilecek bir dokümanı olası müşteriye göndermesiyle yapılan sunumlar pasif sunumdur. Pasif sunumun da çok farklı çeşitleri vardır. Referans, tanıtım amaçlı broşürler ve objeler göndermek pasif sunum yöntemlerinden bazılarıdır. Pasif sunumda da yöntem, çalışmaların türüne, olası müşteriye ve sunum ortamına bağlı olarak değişebilmektedir.

2.4. Portfolyo

2.4.1. Portfolyo Tanımı

Portfolyo, tasarımcı, sanatçı ve mimarların yaptıkları işleri tanıtmak amacıyla hazırladıkları, hedefe göre düzenlenmiş belge topluluğudur.

Portfolyonuz, basitçe, bir mimar veya tasarımcı olarak yetenek ve ilgilerinizi ortaya çıkaracak şekilde biçimlendirilmiş çalışmalarınızın en iyi parçalarının bir koleksiyonu; bu ilgi ve yeteneklerin profesyonel kariyer ve eğitiminiz boyunca gelişmesidir (Linton, 1996: 21).

“Portfolyo, kendinizi en iyi şekilde ifade etmek için bir girişiminizdir. Olası müşteri ve işverenlerin, basılı dokümanlar, slaytlar ve düzenlemelerin sınıflandırılmasıyla; sizin yeteneklerinizi, potansiyelinizi, tarzınızı, çalışma yönteminizi ,onların tamamlanmasını istedikleri bir projeye ya da doldurmak istedikleri bir konum için uygun olup olmadığınızı anlamaya, ölçmeye çalışacakları bir sunum ögesidir.” (Phornirunlit, 1992)

Bina, peyzaj tasarımları, iç tasarımlar ve hatta onların modelleri taşımaya elverişli olmadığından, bunların yerine bir portfolyo kullanılmaktadır. Portfolyo; çalışmalarınızı, metin ve resimlerinizi grafik formda gösterir ve genellikle taşınması kolay, koruma amaçlı dosyaya konur. (Linton,1996: 22).

Portfolyo, başarılarınızın ve becerilerinizin grafik bir tarihidir ve onu sadece tasarım problemi olarak değil, aynı zamanda olası işveren ve müşterilere karşı kendinizi yücelten bir araç olarak görmelisiniz. Her geçen yıl sayıları artan mimarlık ve tasarım öğrencileri bu iş piyasasına girmekte ve rekabet yoğunlaşmaktadır.

Kendini tanıtmaya çalışan bir tasarımcı ya da sanatçı, öncelikli olarak üç etkeni gerçekleştirmelidir: Tasarımcı\sanatçı portfolyosunu, özgeçmişini hazırlamalı ve kişisel toplantı ya da görüşmeler yapmalıdır.

Bir portfolyo, bir görüşmeden ya da tanımlayıcı bir özgeçmişten çok daha önemlidir. Özgeçmiş kişinin geçmişinin bir kanıtı iken, bir portfolyo, yeteneği ve yaratıcı algılamayı gösterir. Portfolyo kişinin iyi yönlerini ortaya koyar, kişinin ruhuna ve kişiliğine açılan bir penceredir. En azından orjinalliği olmalıdır, içinde zeka, güldürü ve yenilik olmalıdır. Bir portfolyo, olayların gülmece yönünü görme yeteneğini sergilemeli ve teknik deneyimleri vurgulamalıdır.

Portfolyo, izlenen çalışma türünü, uzmanlaşılan alanları, kişinin işine karşı isteğini, hevesini sergiler. Portfolyo, tasarımcının\sanatçının işindeki değişkenleri, sanatçılığını, uzmanlığını nasıl ortaya koyduğunu, geliştirdiğini, olgunlaştırdığını açıklar. İyi düzenlenmiş bir portfolyo, olası müşteriye kişinin yeteneklerinin onların ihtiyaçlarını nasıl karşılayacağını ve bundan nasıl kârlı çıkacaklarını gösterebilmelidir.

“Portfolyonuz ne yalnızca bir beceri ve deneyim sunumu, ne de özgeçmişinize resimli bir dipnottur. Portfolyonuz bir tasarımcı olarak sizin kendi portrenizi yansıtır: Nasıl düşündüğünüzü, hassasiyetlerinizi, metodunuzun ne olduğu, sunduğunuz tasarım kişiliğinden ne kadar farkında olduğunuzu ve eklediğiniz parçalarla eleştirmenlere ne anlatmaya çalıştığınızı. Portfolyo yapımı, bireysel tasarım felsefenizle iletişim kurduğunuz bir mekanizma ve final ürünü olduğu kadar programıyla, bütçesiyle kavramı olan bir tasarım problemidir.”

Particia Belton Oliver, AIA
Çevre Tasarım Sanat Merkez Koleji Baş Departmanı

“Baştan aşağı planlanmış ve becerikli bir şekilde yapılmış bir portfolyo, bir kişinin yeterliliğinin , yetenek ve becerisinin en iyi kanıtıdır. Akademik ya da profesyonel tasarım işinde gelecekteki performansları değerlendirmede, portfolyo en çok bilgilendiren tek kanıt olarak kalmaktadır.”

Romolo Martemucci, AIA
Interim Bölüm Başkanı,
Mimarlık Bölümü
Pennsylvania Devlet Üniv.

Hedef kitlenin tanımlanmasından sonra, diğer aşama, bu kişilere gösterilmek istenilen çalışmalara karar vermektir. Portfolyodaki her çalışma tasarımcının\sanatçının ilgisini ve felsefesini temsil etmeli, işverenlerin ya da olası müşterilerin ihtiyaçlarını karşılamalıdır.

Portfolyo tasarımıyla promosyon yapmanın meydan okuyuculuğu, başarılarınızı ve güçlü yönlerinizi nesnel olarak değerlendirebilmektir. Bir portfolyo hazırlamak kendi duygularınızı katmadan bir değerlendirme yapmanızı gerektirir. Çalışmalarınızın güçlü ve zayıf yönlerinin gözlemcisi olmayı öğrenmek, genel olarak kariyerinize ve portfolyo tasarımınıza yararlı olacak tarafsız ve eleştirel bir göz geliştirmenize yardımcı olacaktır. Güvenilir tavsiyeciler ve meslektaşların fikirlerini almak bir portfolyo oluştururken yaşayabileceğiniz ilk korkuları yok etmede etkili olacaktır. Portfolyo sunumu planlamak, sunumun geliştirilmesinde odaklanmış bir bakışı elde etme becerisinin yanında, çeşitli yazılı ve görsel materyalleri bütünlük sağlayan bir grafik pakette düzenleme becerisini ve iyi bir organizasyon yeteneğini gerektirir. Eleştirmenler çalışmalarınızda güzellik, saflık ve yaratıcılık yanında iş yapma tutumunuza ve pragmatik bir “seslilik” arayacaktır (Linton, 1996: 23).

Yaratıcılık önemlidir fakat işverenler hızlı ve ekonomik bir şekilde problem çözen tasarımcılar ister. Yaratıcı geleceği olan tasarımcı öğrenciler dünya ve hayat hakkında doğal bir merakla sahiptir. Bir portfolyo oluşturmak, kendi çalışmalarınızı nasıl değerlendireceğinizi öğretmesi ve bu çalışmaların başka profesyonellere nasıl görüneceğini anlamak açısından gerçek hayattaki başarılarınızı hazırlayan bir egzersizdir. İyi bir portfolyo, güçlü yönlerinize işaret eder ve net bir format, grafik tasarımı, tipografi ve kavram geliştirme, problem çözme ve çalışma iletişimi anlayışına sahip olduğunuzu gösterir. Çoğu halen mezun olmamış öğrenci belli bir tasarım alanı seçmemiştir ya da belli bir tasarım felsefesi geliştirmemiştir ve genelci olma eğilimindedir. Bu bir eksiklik değildir çünkü birçok iyi tasarımcı genelcidir. Her türlü problemi çözebilirler. Kariyerinde çok erkenden bir odağınızın olması, büyüme ve gelişmede olasılıkları sınırlandırabilir.

2.4.2. Portfolyo Türleri

2.4.2.1. Çanta Portfolyo

Çanta portfolyo daha çok büyük ölçülerdeki çalışmalar için tercih edilmektedir. Bazı çalışmalar küçüldüğü zaman etkisini kaybedebilmektedir. Ayrıca sunum yapılacak kitle 5-10 kişiden oluşuyorsa ve sunumda elektronik gösterim düzenekleri kullanma olanağı yoksa da tercih edilebilecek bir yöntemdir.

Çanta portfolyo, taşınan çalışmaların güvenliğini sağlayabilmeli ve rahat taşınabilmelidir. Çalışma türüne göre çok farklı ölçülerde ve çok farklı öğelerden yapılmış çanta portfolyolar vardır. Tasarımcı\sanatçı, çalışmasına uygun özel bir çanta yaptırabileceği gibi, farklı firmaların tasarlayıp ürettikleri genel geçer portfolyo çantalarını da kullanabilir.

Çanta portfolyo için genelde kullanılan öğeler; deri, kumaş, kauçuk, plastik ve alüminyumdur. Deri ve alüminyum çantanın maliyeti plastik çantaya göre daha yüksektir. Ancak alüminyum portfolyo çalışmanın güvenliği açısından daha çok tercih edilmektedir.

Çanta portfolyonun bir başka şekli de özellikle mimarların kullandıkları taşıma tüpleridir. Taşıma tüpleri kırtasiyelerde “bazuka” olarak da geçmektedir. Bunlar da plastik, metal ya da mukavvadan yapılabilmektedir. Çok büyük boyutlu, katlanmanın zarar verebileceği çalışmaların taşınması için kullanılmaktadır.

Resim 1- Metal portfolyo çantası (Samsun, 2009)

Resim 2- Deri portfolyo çantası (Samsun, 2009)

Resim 3- Plastik portfolyo çantası (Samsun, 2009)

Resim 4- Portfolyo taşıma tüpü (Samsun, 2009)

2.4.2.2. Klasör Portfolyo

Klasör portfolyolar sunum için tek bir sisteme sahiptirler. Değişebilir klasör-dosya kapağına benzemekte ve her portfolyo bölümü için ayrı ayrı hazırlanmaktadır. Her dosya açılıp incelenebilen ayrı bir paket haline gelmektedir. Bazı çalışmalar panel klasörlerin içine yerleştirilmektedir. Broşürler, yayınlar, asetatlar, krokiler, grafikler klasörün paket sürümüne uyabilmektedir.

Klasör kapağının özenle seçilmesi gerekmektedir. Çalışma paspartusunun da siyah ya da gri olması tercih edilmektedir. Her çalışmanın ön baskıyla birlikte kısa bir açıklaması da yerleştirilmektedir. Bu tür açıklamaları dosyalar arasına koymak yönlendirmede yararlı olmaktadır. İdeal bir klasör portfolyo 10-12 bölümden oluşur. 20 ve daha fazlası bölüm ise sıkıcı olabilmektedir.

Resim 5- Plastik portfolyo klasörleri (Samsun, 2009)

Resim 6- Plastik portfolyo klasörü (Samsun, 2009)

2.4.2.3. Kitap Portfolyo

Kitap portfolyolar ardışık sayfalarla ciltleme sistemini bütünleştirmektedir. Böyle bir kitap, portfolyonun baştan sona bir hikaye formunda olduğunu göstermektedir.

Üstünlüğü, tasarımcı\sanatçı olmasa bile kitabın kendini sunabilmesidir. Bu tür biçimler küçük boyutlarda daha etkili olmaktadır. Büyük sayfalar sıkıcı olabilmekte, çevirme zorluğu oluşabilmektedir.

“Genelde bazı ciltleme sistemleri, yatay, iç içe geçmiş ve spiralle tutturulan sistemler kağıtları bir arada tutacak kadar dayanıklıdır. Küçük çaplı spiraller az tercih edilir. Kalın, esnek kapakla oldukça etkili olabilmektedir. Eğer portfolyo, mukavva paspartulu ise geniş çaplı spiraller tercih edilmelidir. Görüşmeler sırasında yapıştırma ve tutuşturma konusunda sorun çıkabilir. Eğer böyle bir ciltleme sistemi seçilirse sayfaların birbirine çok iyi tutturulduğundan emin olunmalıdır. Vidayla tutturulan ciltler kusursuzdur ve neredeyse görülmezler. Bu sistem güvenli bir şekilde sayfaları birbirine 2-3 noktadan çok iyi tutturur. Sayfalar eklenebilir ya da çıkarılabilir bir kanca yardımıyla ciltlenir. Ciltleme öyle anlaşılmalıdır ki, tüm dikkat

çalışmaya odaklanır. Ancak bu sistemle sayfalar rahatlıkla çevrilemeyebilir.” (Berryman, 1996).

Üç çeşit cilt kapağı vardır. Sentetik olanlar geleneksel kitap portfolyoları için kullanılır. Polyoster kapaklar sentetik olanlara göre arşivlenebilen çalışmayı hem iyi sunar, hem de çalışmayı korur. Dayanıklı, yırtılmaz bir yüzeye sahiptir ve kullanımı sırasında kolay yıpranmaz. Şeffaf kaplamalar da çalışmayı daha iyi sunmakta ve korumaktadır.

Ara kapaklar broşür, kitapçık veya yayınları sunmak için oldukça kaba bir görünüm oluştururlar. En iyi etki için, çok sayfalı bölümler ele alınmalıdır. Hareketler tekrarlandıkça, yer değiştirdikçe sayfa kapakları işlemi yavaşlatmaktadır. Başka bir seçenek de alışılmış, geleneksel sayfalardır. Örneklerin yüzeyleri kaplanır, sıradan sayfalar orta ağırlıktaki illüstrasyon kağıtları için kesilebilir, ince alüminyum levha ya da plexiglass gibi öğeler, sayfalar için kullanılabilir. Cilt yuvaları her sayfanın dönmesini kolaylaştıracak şekilde biraz büyük delinmelidir. Ciltleme sistemleri sınırlı imkanlar sunar. Mükemmel bir cilt zarif olmalıdır. Tel dikiş sistemleri kolay çevrilir ve sayfalar rahatlıkla açılır. Spiral, tarak, halka ve dikişli tutturma sistemleri daha az ekonomiktir ama, yeterince dayanıklı değildir.

Kitap portfolyosu biçimi özel görsel sorunlar getirmektedir. Açma-kapama sayfalarından öte, kitap karşılıklı iki sayfadan oluşur. Eğer iki sayfa da çalışmayı sergiliyorsa, örnekler birbirini etkileyebilir. Bir diğer yol da sadece sağ sayfada sunmaktır. Daha çok sayfa gereklidir ama, her sayfa kendi içerisinde değerlendirilir. Birbiriyle ilgisiz küçük örnekleri aynı sayfada gruplamaktan da kaçınılmalıdır.

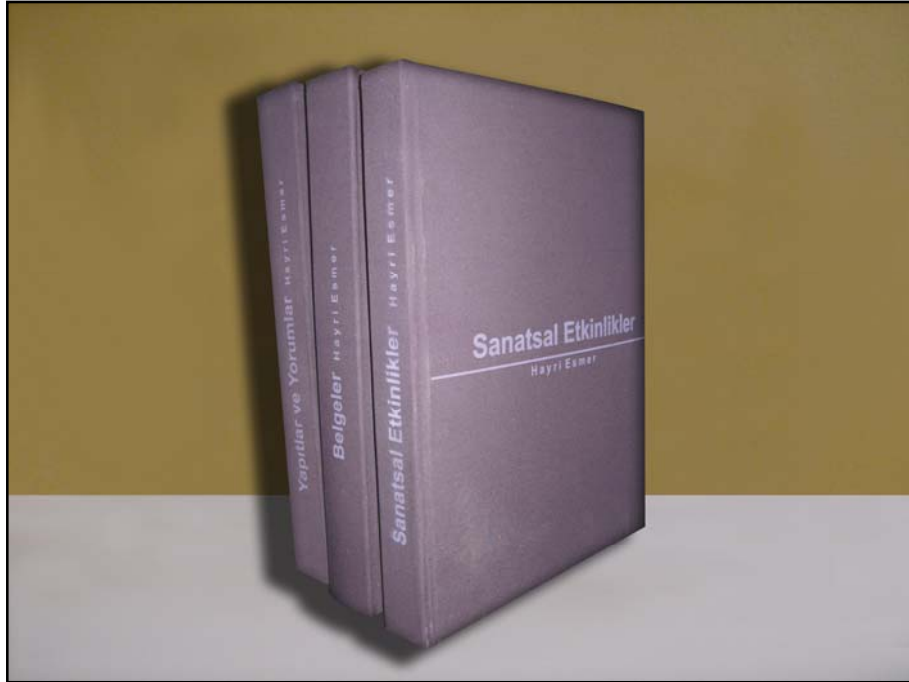
Ülkemizde en çok rastlanan kitap portfolyo örnekleri de kişisel tanıtım kitapları ve sergi kitapçıklarıdır. Resim 7’de Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Baskı Sanatları Bölümü öğretim üyesi Hayri ESMER’in kitap portfolyo örneği gösterilmektedir.

Sanatçı, çalışmalarını Belgeler, Sanatsal Etkinlikler, Yapıtlar ve Yorumlar cilt dizisi ile sunmuştur. Bu portfolyo tam dokümantasyonun iyi bir örneği; sayfalar, bir

tasarımcının başlangıç eğitimi boyunca ve sonrasında zorlayıcı olan değişim ve gelişimi göstermektedir.

Çalışmalar kuşe kağıda sayfanın tek tarafı kullanılarak düzenlenmiştir. Sayfanın alt kısmında lila bir tonda sütun ve sütun üzerinde çalışma hakkında bilgiler yazılmış, üst sağ köşede ise cilt adı ve ürün türü ve yılı belirtilmiştir. Sayfa tasarımı sade ve etkili bir şekilde uygulanmıştır.

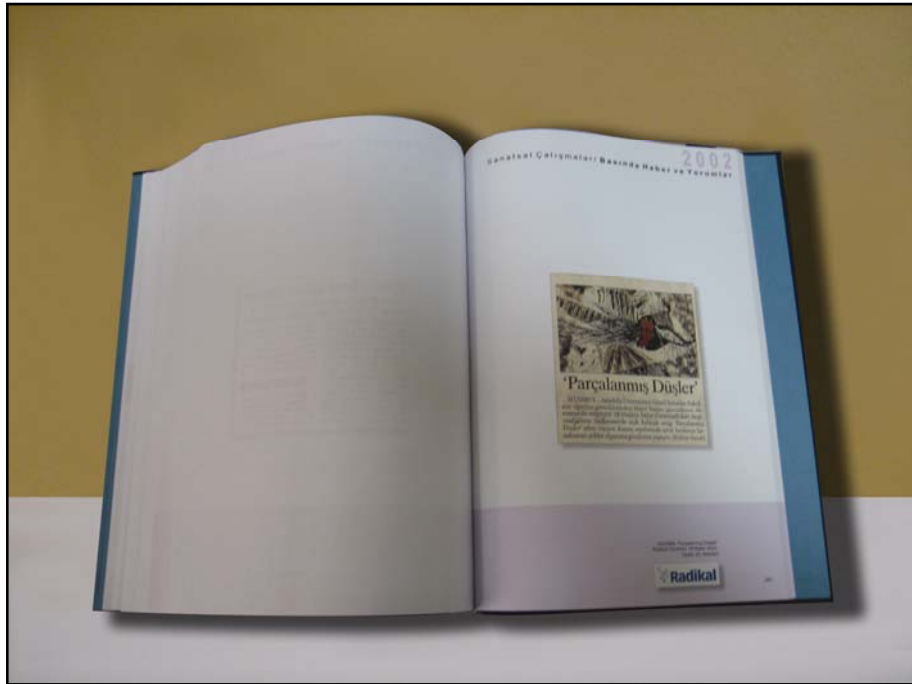
İçindekiler ve fihrist kısımları, eleştirmen için portfolyoda gezinme ve belli konuların yerini belirlemeyi sağlar. “Belgeler” cildinde akademik özgeçmiş ve akademik çalışmalar (hazırladığı tezler, lisans ve lisansüstü programlarda yönettiği tezler, katıldığı sınav jürileri...) yer almaktadır. “Sanatsal Etkinlikler” de kişisel sergiler, katalog ve broşürler, katıldığı karma ve yarışmalı sergiler, katkıda bulunduğu organizasyonlar, söyleşiler; “Yapıtlar ve Yorumlar”da tuvaler, baskı resimler , hakkındaki yayınlar ve basında yer alan haber ve yorumlar bulunmaktadır.

Resim 7- Hayri Esmer kitap portfolyosu (Ankara, 2009)

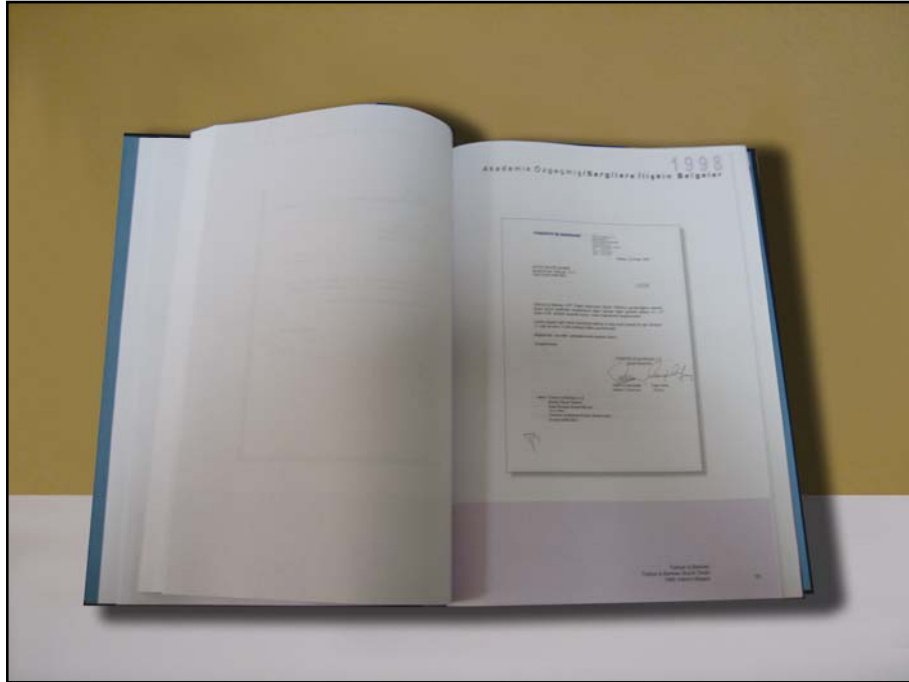
Resim 7c- Hayri Esmer kitap portfolyosu (Ankara, 2009)

Resim 7d- Hayri Esmer kitap portfolyosu (Ankara, 2009)

Resim 7e- Hayri Esmer kitap portfolyosu (Ankara, 2009)

Resim 7f- Hayri Esmer kitap portfolyosu (Ankara, 2009)

2.4.2.4. Slayt Portfolyo

Slayt portfolyo daha çok konferanslarda ve kalabalık gruplar karşısında sunum yapılması gerektiğinde tercih edilmektedir.

Slayt sunumunun bazı teknik zorlukları vardır. Sunumun yapılabilmesi için bir slayt gösterim makinesine ve beyaz perdeye ihtiyaç vardır. Slayt sunumun karartılmış bir mekanda yapılması gerekmektedir. Sunuma hazırlık için çalışmalar iyi bir şekilde fotoğraflanmalı ve izleme sırasına göre düzenlenmelidir. Sunumun karanlık odada yapılması, izleyicilerin not almalarını zorlaştırabilecektir, ancak izleyicinin sadece perdedeki işe odaklanması yoğunlaşmayı arttıran bir etkidir.

2.4.2.5. Dijital Portfolyo

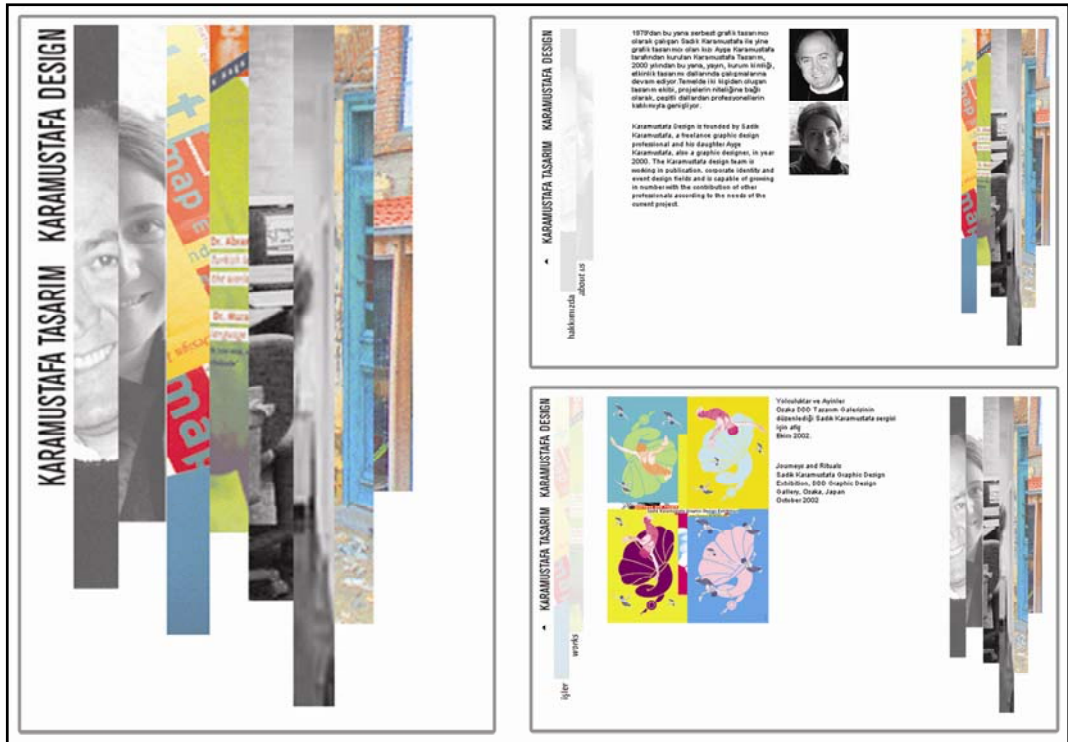
Çoğu portfolyo günümüzde artık elektronik ortamda yapılmaktadır. Çoklu ortam olgusu, tasarımcıları, metinler, çizimler, fotoğraflar, animasyon, video ve ses vb. içeren ürünleri etkileşimli ortamda yaratmaya teşvik etmektedir. Portfolyo, görüntüler, tipografik başlıklar, kısa ifadeler, müzik altyapısı üzerine tasarımcının\sanatçının kendi sesiyle söyleyeceği ifadelerle zenginleştirilebilmektedir. Sanatçı\tasarımcı kendi felsefesini ve çalışmalarını açıklarken videonun stratejik bölümlerinde çalışmalara rehberlik eden, yönlendiren öğeler konulabilmektedir. Sunum, yazı ölçüleri ve güçlü yönlerin vurgulandığı bir özgeçmiş özetiyle sonuçlandırılabilir.

California Devlet Üniversitesi'nden etkileşimli Teknoloji Uzmanı Dr. John Ittelson dijital ortamdaki portfolyoları şöyle değerlendiriyor:

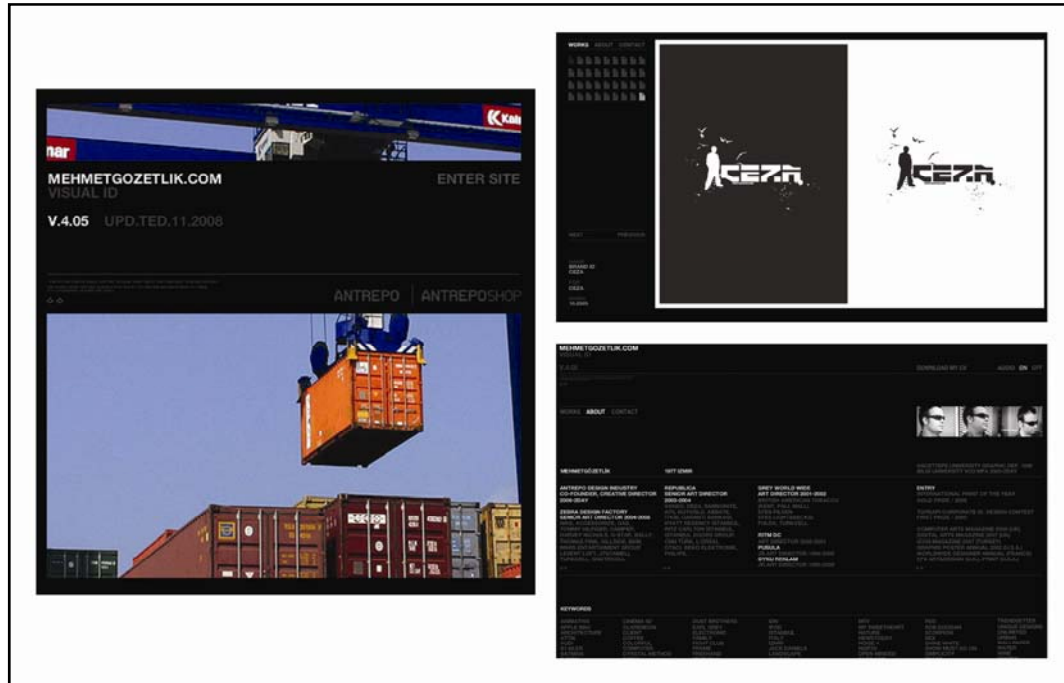
“Günümüzde sınırlama sadece teknoloji değil; dijital portfolyoların yapımı ve incelenmesi de oldukça zor. Ancak, tasarımcı ve sanatçıların yaratıcılıklarını dijital ortamın yeni araçları olumlu etkilemektedir. Dijital ortama alışık olmayan izleyiciler için etkileşimli dijital fotoğraflar, video ve yazılar, çok ilgi çekici ve mükemmel görünebilmektedir. Sadece tasarımcılar ve sanatçılar dijital ortamdaki çalışmayı objektif değerlendirebilmektedir.”

Elektronik portfolyoların bazı sorunları da vardır: yüksek kalite çok önemlidir. Sıradan yapımlar başarısız olmaktadır. Bazı tasarım ürünleri, kitle iletişim araçlarında, TV reklamlarında, video ve filmlerde saygı görseller de, elektronik ortama aktarıldığında zayıf kalabilirler. Basılı dokümanlardaki incelikler; parlak, net elemanlar da elektronik gösterime yeterince iyi aktarılamayabilmektedir. Portfolyo izleyicinin makine donanımına da uymak zorundadır. En büyük sorun; elektronik portfolyonun kendi kendisini sunmasıdır. Tasarımcı\sanatçı görüşmecinin o anki sorularına anında cevap verememektedir.

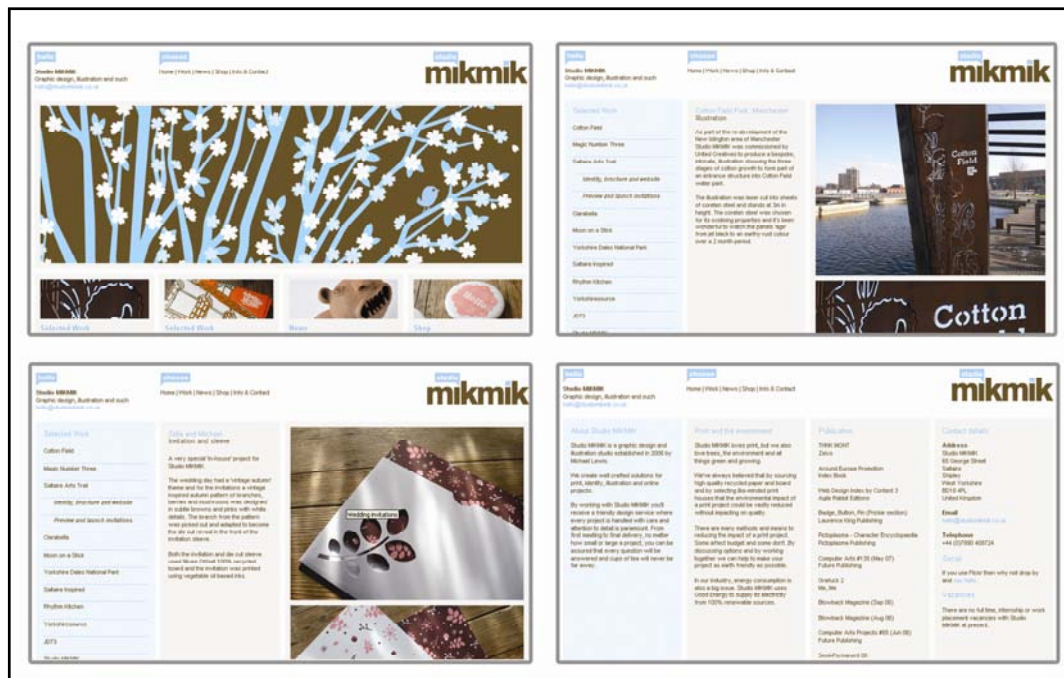
Artık tasarımcılar ve sanatçılar seyahat etmeksizin çalışmalarını sunabilmektedir. Bire bir görüşmelerin sayısı azalmakta, daha fazla tamamlayıcı bilgi elektronik portfolyolarla elde edilebilmektedir.

Resim 8- Grafik Sanatçısı Sadık Karamustafa'nın dijital portfolyosu

Resim 9- Mehmet Gözetlik'in dijital portfolyosu

Resim 10- “Studio Mıkmık” dijital portfolyosu (Michael Lewis)

2.4.3. Portfolyonun Önemi

Portfolyo, görsel sanat ve görsel tasarım alanlarında çalışan profesyonellerin geçmişlerini, meslekleriyle ilgili tecrübelerini, kişisel ve yönettikleri gruplarla ilgili becerilerini ve benzeri çabalarını göstermek ve bahsi geçen yetenekleri ve yöntemleri çeşitli şekillerde başka şahıslara sunmak amacıyla yaratılan bir katalogdur.

Portfolyo “Kişisel Birikim”in dışa yansımaları olarak kabul edilmektedir. Kişinin işine ve kendisine duyduğu özeni yansıtmaktadır. İş verenlerin portfolyo sahibi ile ilgili birinci derecede baktıkları önemli bir özelliktir.

Düzenli bir portfolyo, bir okula kabul edilme veya burs alma başvurunuzda, bir yarışmada, iş görüşmesinde ya da potansiyel bir müşteriye gittiğinizde götüreceğiniz en önemli şeydir. Kariyeriniz boyunca muhtemelen, her biri farklı bir amaca adapte edilen birçok portfolyo hazırlamak zorunda kalacaksınız. Her durumda portfolyonuzun rekabette olduğunuz kişilerden sizi ayırt edici dramatik bir etki bırakması gerekiyor ve ayrıca her ne amaçla olursa olsun eleştirmenlerin kafalarındaki soruları açık şekilde cevaplandırması gerekiyor.

Etkili bir portfolyo sunumu işe başlamanın tek aracı olabilir. Çoğu profesyonel, bir görüşme planlamadan önce başvuranın portfolyosunu incelemeyi tercih eder. Görüşmeden önce uğruyor ya da portfolyonuzu gönderiyorsunuz ve böylece önemli olan ilk izlenimi bırakmış oluyorsunuz. Göstermek istediğiniz her şeyi net ve heyecan verici bir şekilde göstermelidir. Kendinizi açıklayıcı olmalı ve eleştirmenlerin ilgilerine hitap etmelidir. Portfolyo, kendi kendinizi yükseltmektir ve iyi sunumlarla müşterilerin ne aradığını bilmek en iyi hazırlıktır (Linton, 1996: 27).

2.5. Portfolyo Tasarımında Dikkat Edilecek Kurallar

İyi bir portfolyo oluşturmanın hiçbir formülü yoktur. Kariyerleri boyunca tasarımcıların düşünceleri değişecektir. Portfolyo amaçları da değişmektedir. İleri bir öğrenim veya profesyonel bir pozisyon için başvuruda amaç, çeşitli ilgileri veya

zaman içinde öğrenme ve büyüme sürecini göstermek olabilir. Belli bir yarışmaya başvuruda amaç; yarışma yöneticilerinin ilgilerinin olduğu bilinen alanda, uzmanlık ve bilgi göstermek olabilir. Bazı profesyonel portfolyolar sadece müşteriyle yapılan bir görüşmeden hemen sonra hazırlanıp, fiyat analizi ile tamamlanmış, tek bir projenin nasıl yürütüleceği hakkındaki tasarımcının fikrini sunabilir. Portfolyo sunumunun ne kadar odaklı olacağı sıklıkla alıcının ne aradığına bağlı olur (Linton, 1996: 26).

Bir köprü veya bir çiti inşa etmeye benzer bir biçimde portfolyonun organizasyonunu düşünün. Ama desteklerin veya çitin ilan ettiği gibi en iyi işi seçmelisiniz. Kuvvetli ve güçlü projelerinin sayısı, portfolyonun uzunluğunu kararlaştıracaktır. Kalan işler, desteklere katılan parmaklıklar olarak hizmet edecektir.

Portfolyonuz için iş seçerken sahip olduğunuz en iyi üç projeyi seçip. Onları sıraya koyun: birinci, ikinci ve üçüncü. Portfolyonuzu bir numarayla açın, iki numarayla kapatın ve ortada üç numarayı kullanın. Portfolyonuzu bilinçaltıyla algılanınca onay gösteren bir şeyle açmak en iyisidir. Bu işiniz hakkında bir güvenoyudur ve işinizin kalanını geçerli kılmanıza aynı onay duygularıyla destek verir. Portfolyoyu mükemmel bir projeyle açmak kesinlikle zorunluyken, büyük bir parçayla kapatmak da eşit ölçüde önemlidir. Son izlenim ilk izlenim kadar önemlidir.

Birçok tasarım müdürü ilk olarak senin işlerini sondan başa doğru inceler. Bu, ilk ve son şekillerin ikisinin de niçin önemli olduğunun bir başka sebebidir (www.gsd.harvard.edu).

2.5.1. Portfolyo Tasarımına Başlamak

Portfolyonuza eklemek için seçtiğiniz çalışmalar, ilgili tasarım kurallarını, ilgilerinizi ve doğal yeteneğinizi göstermelidir. Yeteneklerinizin genel sunumunda seçtiğiniz çalışmalar, iletişim becerileri ve kavramsal yeteneklerin yanında, inceleme için seçilen konuda, kullanılan yöntemlerde çeşitlilik göstermelidir. Portfolyo

hazırlarken göz önünde bulundurulacak birçok farklı unsur ve verilecek birçok karar vardır (Linton, 1996: 27).

Öncelikle kariyerinizin başlangıcından itibaren çalışmalarınızı belgelendirme alışkanlığı geliştirmeniz ve çalışmalarınızın kaydını tutmak için fotoğrafçılıkta beceri sahibi olmanız gerekmektedir. Fotoğrafçılıkta temel bir kurs, mimarlık ve ilgili bölümlerde çok tavsiye edilmektedir ve herhangi bir proje için ayırdığınız zamanın bir kısmını başkalarının onu görmesi için materyal hazırlamaya ayırmalısınız.

Daha sonra portfolyonun amaçlarını belirlemelisiniz. Portfolyonun içeriği, onu inceleyecek olanlara ve çalışmalarınız hakkında onlara ne anlatmak istediğinize bağlıdır büyük ölçüde; hangi yetenekleri vurgulamak istiyorsunuz, hangi alanlarda çalışmayı daha çok seviyorsunuz, gelecekte ilgilerinizi nasıl odaklamak istiyorsunuz? Sınırlı bir alanınız ve eleştirmenlerin sınırlı vakitleri var, ve potansiyel bir çalışan ya da mezun bir öğrencide aradıklarını açıkça ve çabucak görmelerini istiyorsunuz (Linton, 1996: 28).

Süreçteki diğer adım olan, “portfolyo denetimi”inde, eklemek için projeler seçiyorsunuz ve temel değişiklikleri yapıyorsunuz, yani, her bir proje için portfolyoda kaç sayfa ayrılacağına, projeyi hangi çalışmaların temsil edip hangilerinin çıkarılacağına, her bir çalışma için hangi kopyalama metodunun uygun olacağına ve portfolyoda projelerin sırasının nasıl olması gerektiğine karar veriyorsunuz. Buraya kadar belli bir projenin becerikli bir şekilde yürütülüp yürütülmediği hakkında karar verme yeteneğini geliştirdiniz ve memnun olmadığınız projeleri eklememeniz gerektiği söylenmesi yersizdir. Eklenen çalışmanın bir takım çalışmasının değil de kendi çalışmanız olduğundan emin olmanız (ya da projedeki sizin katkınız doğru olarak belirtilmeli) ve projelerin, tanıtmak istediğiniz beceri çeşidini, varsa planlaması, iç tasarım, grafik becerisi gibi, desteklemesi önemlidir (Linton, 1996: 29).

Bir sonraki adım portfolyonun genel formatına karar vermektir. Format, portfolyonun boyutu, şekli ve sayfaları olarak tanımlanır ve seçtiğiniz projelerin en iyi sunum şekli, portfolyo “denetim” süreci sırasında verdiğiniz kararlarla belirlenmektedir. Format dikey (ya da portre) olabilir, burada sayfalar enli değil,

uzundur, ya da yatay (peyzaj) olabilir, burada genişlik uzunluğa göre fazladır, ya da kare olabilir. Standart, büyük boy ya da mini bir portfolyonuz olabilir. Formatın geniş kavramı içinde, belli bir kağıt boyutu seçmeniz gerekmektedir. Sırada, kağıt meselesi, kenar boyutları ve tipi, dosyalama ve montaj süreçleri var (Linton, 1996: 32).

Sayfaların kopyalanması ve boyutuna karar verilince kapak sistemi sorusuna geliyoruz. Kapak sistemi, portfolyo içeriğinin bir araya getirilip korunduğu fiziksel araçtır. Sayfaları çıkabilen ya da sabit olan, deri,vinil (folyo kesim) dosya olabilir, spiral ciltli olabilir, mukavva , tahta, metal ya da başka bir malzemeden yapılmış bir kapak olabilir. Sayfalar bağlı olabilir ya da serbest olabilir. Bağlı olmayan sayfalar, aynı anda birden fazla kişiye uzatılabileceği için karşılıklı görüşme için ideal olmasına rağmen daha kolay dağılabilir ya da yıpranabilir. Portfolyo birçok kişinin ellerinde olacak ve belli bir süre başka kişilerde kalacaksa, birçok profesyonel tel spiral sistemi olan fermuarlı dosyayı en pratik seçim olarak düşünülebilir (Linton, 1996: 32).

Bugün kapak sistemi tabii ki bilgisayar disketi içeren küçük plastik kutular bile olabilir ya da disketler daha uygun bir sunumun sadece bir parçası olarak eklenebilir. Hangi kapak sistemini seçerseniz seçin, inceleyen kişi onu kolayca kullanabilmeli, sunuma basit ve direkt bir şekilde ulaşabilmelidir.

Şekil, boyut ve içerik gibi temel konulardan grafik ve sayfa düzeni gibi daha karmaşık konulara geçeceğiz. Grafik tasarımı, mimari kavramları baskı kağıdına anlaşılır terimlerle kolayca nasıl çevirdiğimizi ifade eder. Portfolyonun görsellerden mesaj alma üzerine kurulu olduğunu hatırlamak gerekir. İşlevi, kelimesiz ya da mümkün olduğu kadar az kelimeyle bir hikaye anlatmaktır. Yapıların, gerçek alanlarda nasıl duracakları açısından değil de, düz kağıtta kendilerini nasıl sunacaklarını, ve grafik tiplerinde, yani yazılı (iki boyutlu) medyada , karmaşıklığının ve olgunluğunun ne kadarının görünür olacağını düşünmeyi öğrenmek gerekir. Düzen, çizilen yapıları görselleştirmeyi kolaylaştırıyor mu? Ya da tersi, tasarım sayfada olanla tutarlı mı? Biçim içeriğe uygun mu? Farklı okuyuculara hitap edecek farklı tasarımlı aynı boyuttaki iki dergiyi düşünün. “Time” dergisinin

okuyucuları kendi haberlerini “Wired”ın grafik formunda sindirmek zorunda kalmaya muhtemelen karşı çıkarlardı. Grafik tasarım, insan psikolojisi ve kültürel uygunlukta ince düşünmeyi gerektirir. Neden en önemli hikaye haberleri gazetelerin sağ sütunlarında bulunmaktadır? Belli renk ve şekillere gözleri çeken nedir? Yeni bir etki yaratmak için bunları nasıl kullanabiliriz? Grafik düşünce, metin ve tipografinin yerleştirilmesi, boyut, şekillerin paylaştırılıp yerleştirilmesi, kopyalama metodunun seçimi ile ilgili kararları içerir. Biçimi üç boyutta düşünmeye alışkın öğrenciler için bunlar yeni ve yabancı alanlar olabilir (Linton, 1996: 34).

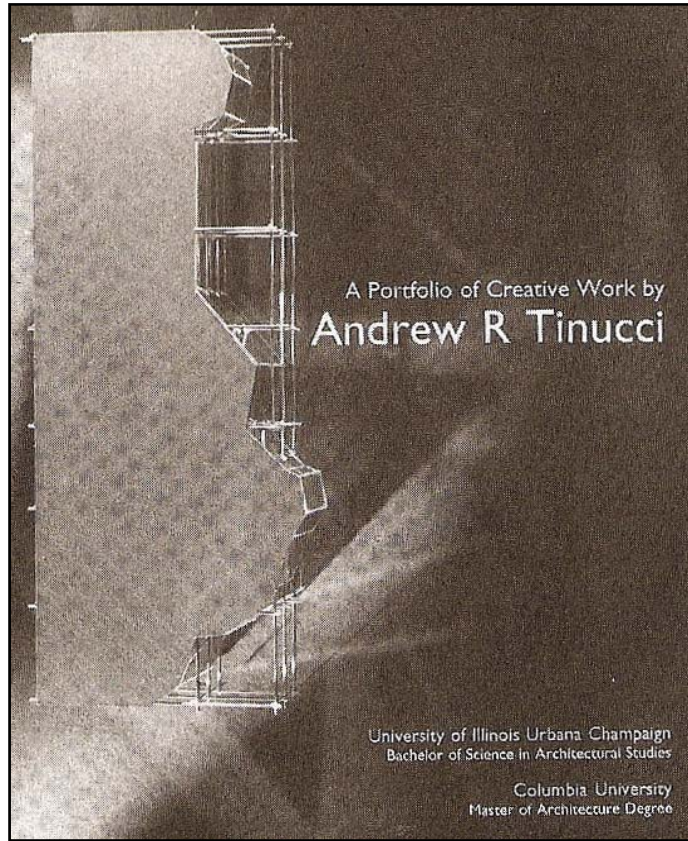
Sayfa tasarımı, portfolyo denetimi sırasında yapılan kopyalama metodları ile ilgili kararlardan etkilenir. Size uygun olan dokümantasyona bağlı olarak belli bir işin nasıl kopyalanacağına karar vermiş olacaksınız- orijinal resim, ofset baskı, fotokopi ya da fotoğrafçılık yoluyla. Mimari planlar, skeçler ve basit çizimler, fotokopiden fotostata kadar, pozitif veya negatif şekilde bir dizi basit metotla etkili bir şekilde kopyalanabilir. Fakat karmaşık çizimler, birden fazla araç kullanılan grafikler, çizim tabakası gerektiren kolajlar ve üç boyutlu modeller, en iyi, fotoğrafçılıkla hatta ofset baskıyla elde edilir. Üzerine çizim yapacağınız materyalin doğası; şekli, detayı, grafik şekilde zıt tondaki gücü veya başka yönler nedeniyle belli bir sayfa tasarım stratejisi gerektirebilir. Dolayısıyla, grafik unsurlarına bakıldığında belirgin olmayabilen çalışmanızın bu özelliklerini ortaya çıkaracağından metin ve başlıklarda dikkatli düşünmek gerekir. Seçilen materyali organize etmek için, başlık sayfası içindekiler tablosu, sayfa numaralandırma sistemi (özellikle bağımsız sayfalarda önemli) ve hatta fihriste sahip olabilirsiniz. Amaç, tabii ki, portfolyoyu inceleyecek olanın anlamasını kolaylaştırmaktır(Linton,1996: 37).

Grafik tasarım ve sayfa düzeninden sonra ince bir mesele olan “sıralama” yı tartışacağız. Portfolyo denetim esnasında projelerin sayısı ve genel düzenlemesi ile ilgili zaten karar verdiniz, fakat her bir proje içinde sayfaları düzenlemenin en iyi yolu nedir ve projeler arasındaki geçişi nasıl ele almalısınız? Sıralama, film yapımındaki kurgulamaya eşittir ve bir dizi bağımsız veya devamı olan şekillerde, bir şey diğerini nasıl takip ediyor ve her bir unsura ne kadar yer ya da ağırlık verildiğiyle ilgilidir. Bir sıralama, resimlerin değişen boyutu ya da artan karmaşası, gelişen biçimleri, ya da ölçek veya perspektifindeki bir değişime göre kararlaştırılabilir.

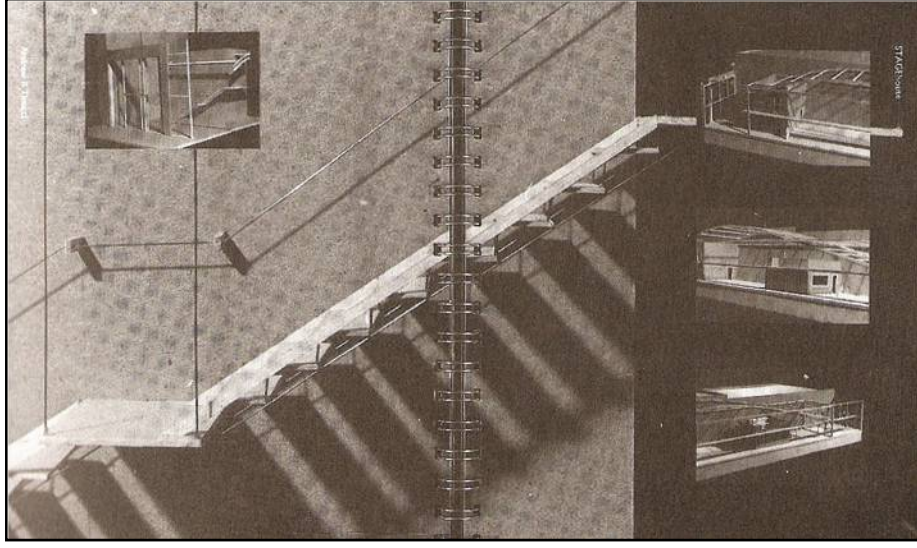
Sıralama, her projeye kaç sayfa ayrılacağına, projeye nasıl ilgi uyandırılacağına, projeler arasında nasıl geçiş yapılacağına karar verme sürecidir ve böylece tutarlı bir tasarım elde edilmektedir (Linton, 1996: 38).

Bu temel kavramları örneklendirmek için, oldukça farklı, birkaç portfolyo tasarım yaklaşımına göz atalım.

Andrew R. Tinucci'nin portfolyosu (Resim 11-12) sayfa yüzeyi için sepia tonunda baskıyla tele bağlı bir format kullanmıştır. İki sayfaya yayılımı, portfolyosunun “gutter” (iç marjinler) üzerinde tasarımı nasıl genişlettiğini göstermektedir. Tam sayfa resimler üzerinde kurulu detayların daha küçük fotoğraflarını kullanarak yapılan fotomontajla ilginç bir kontrast yaratılmıştır.

Resim 11- Andrew R. Tinucci'nin portfolyosu (Linton,1996: 28)

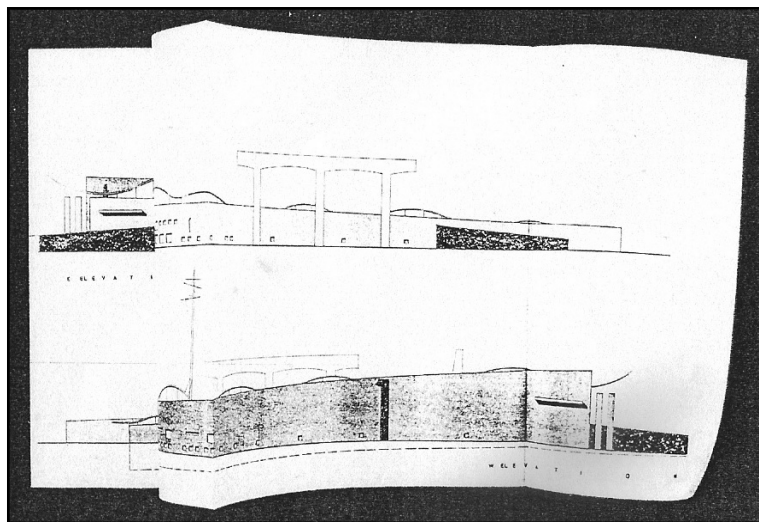

Resim 12- Andrew R. Tinucci'nin portfolyosu (Linton, 1996: 29)

Brita Brookes'un portfolyosu (Resim 13-14) kullanılabilecek bütün yaratıcı teknikleri, tasarım etkilerini ve üretim sürecini örneklendirmektedir. Aynı şekilde paketlenmiş üç set levha yaratmıştır. Taşıyıcı tahtadan yapılmıştır ve kaygan kapak, kolaj portreleri için yüzey olarak kullanılmıştır. Materyallerin çeşitliliği, tasarımcının bir araya getirme ve fotokolaj, taslak, modelleme ve karalama içeren yeteneklerini göstermektedir. Bütün çalışma, tek levhalar halinde siyah, mat ve sert zeminli tahtaya monte edilmiştir. Bayan Brookes, dikkatlice ışıklandırılmış, fotoğraflanmış, renkli fotokopisi yapılmış ve sonra monte edilmiş birkaç üç boyutlu yapı yaratmıştır. Proje cümleleri, yarı şeffaf kağıtlara basılmış ve levhalar arasında seçilmiş noktalara dahil edilmiştir. Daha geniş çizimli birkaç sayfa iki ya da üç panelli katlanan sayfalar halinde işleyebilecek şekilde dikkatlice boyutlandırılmış. Siyah montaj tahtasının boyu sabittir ve bireysel sunumlarda kağıt boyutundaki değişikliklere imkan sağlamaktadır. Bu portfolyo farklı unsurları koordine bir grafik paketinde bir araya getirmektedir ve tasarımcının stilini, kişisel zevklerini ve profesyonel ilgilerini net bir şekilde açığa vurmaktadır (Linton, 1996: 39).

Resim 13- Brita Brookes'un portfolyosu (Linton, 1996: 34)

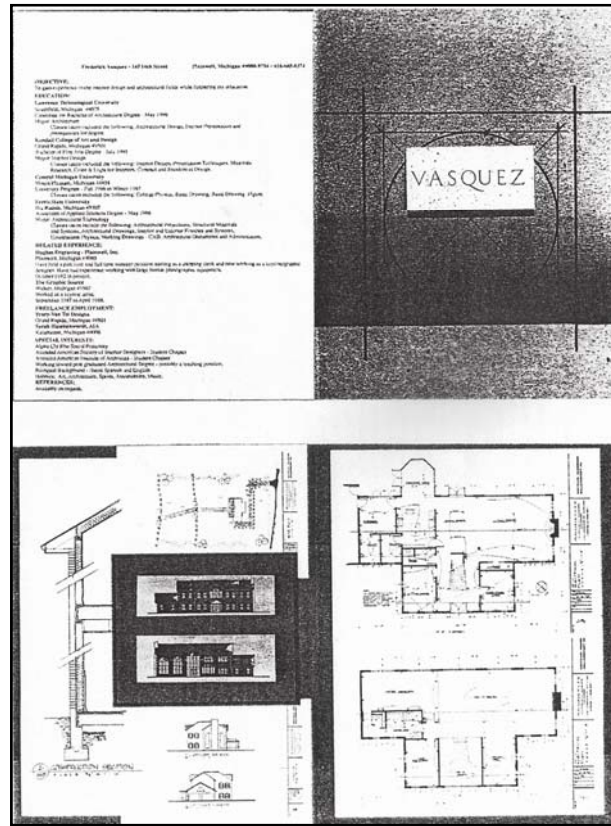

Resim 14- Brita Brookes'un portfolyosu (Linton, 1996: 37)

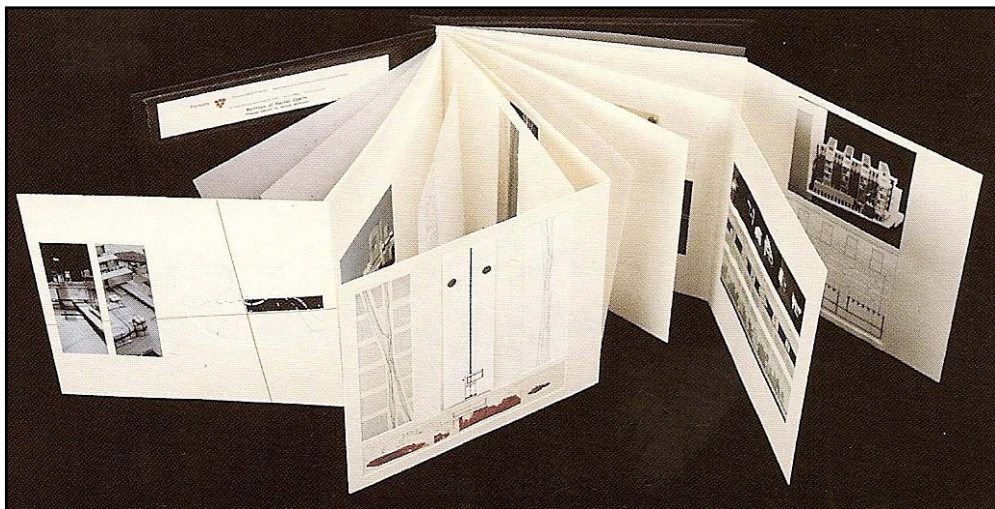
Frederick Vasquez'in iç tasarım portfolyosu (Resim 15-16-17), iyi gelişmiş kroki yeteneğini göstermektedir. Kapak sistemi, her biri el ile yazılmış bir başlıkla, çalışmaların dosyalarda taşındığı basit oluklu bir karton kutusudur. Kopyalama çalışmalarının çoğu fotokopiyle yapılmıştır. Siyah beyaz fotoğraflar renkli fotokopide yeniden kopyalanmıştır çünkü renkli kopyalar için kullanılan mürekkep çok yoğun bir etki vermekte ve zengin siyah-gri inceliklerini siyah beyaz fotokopiden daha iyi yakalamaktadır (Linton, 1996: 40).

Resim 15- Frederick Vasquez'in iç tasarım portfolyosu (Linton,1996: 44)

Resim 16- Frederick Vasquez'in iç tasarım portfolyosu (Linton, 1996: 45)

Resim 17- Frederick Vasquez'in iç tasarım portfolyosu (Linton, 1996: 48)

İyi bir portfolyo aynı zamanda, tasarım yeteneğinin yanında, görselliği daha kuvvetli olan kişilerde genelde en zor unsur olan, iyi yazma becerisini de gerektirir. Amaçlarınızın ne olduğunu yazılı olarak ortaya koyma yeteneğini göstermek gerekir. Projeleri resimlendirebilmek kadar, analizleriniz ve önerilerinizi açık bir şekilde yazabilmelisiniz. En büyük ağırlığı şekiller taşısa da, yazılı iletişim, tasarım yeteneklerinizi desteklemesi gereken önemli bir iş becerisidir(Linton,1996: 47).

İşinizde tutkulu iseniz, portfolyo oluşturmayı ilgi çekici ve yaratıcı bir aktivite olarak bulacaksınız. Fakat zor kararları da içermektedir. Bir yaratıcı kadar, bir editör olarak da hareket edilmelidir. Sınırlı sayıda resimle, eleştirel ve seçici olma yeteneğinizi göstererek düşüncelerinizi anlatabilmelisiniz. Her bir sayfa ya da resim sayfası, gereksiz bir şeyler olmadan, yeni fikirler ekleyerek, kavramları genişleterek, materyalin nasıl sunulacağı ile ilgili yeni bir yaklaşım olarak birbiri ardına eklenmelidir. Ondan sonradır ki, aynı iş ya da akademik program için yarışan bütün diğerlerinden sizi ayıran bir portfolyonuz olur.

Portfolyo hazırlığının ilk kuralı bütün perspektiflerden ve her kademedен bütün çalışmalarınızı kaydetmek ve bu kayıtları dikkatli bir şekilde korumaktır. Açıkça, elinizin altında daha önce yaptıklarınızı gösteren yeteri miktarda çalışmanız yoksa bir portfolyo hazırlayamazsınız.

“Öğrenci çalışmalarının dokümantasyonu akademik kariyerlerinin çok başında başlamalıdır. Sonunda bu çalışmalar değiştirilip yenilenecekse bile bu ilk adımların kaydedilip fotoğraflandıktan sonra bütünlüğün oluşturulması önemlidir. Her yeni güncelleme ayrı bir deneyim katar. Eğer son tasarımı açıkça yansıtıyorsa çizimler de eklenebilir. Metin açık, öz ve formatla tutarlı olmalıdır.”

Elizabeth S. Loudon
Mimarlık Profesör Asistanı
Texas Teknik Üniversitesi

Kariyerinizin başından itibaren farklı röprografik metolarla çalışmalarınızın fotoğraflarını ya da fotokopilerini alma alışkanlığı edinmelidir yoksa zamanla bu projeler kayboluyor, dağılıyor, başkalarına veriliyor ya da uçları kıvrılıyor. Eğitimcileriniz bu konu üzerinde durmamış olabilirler ve bu asla unutmamanız

gereken bir derstir. 3-5 sene sonra portfolyoya eklemek için neyin önemli olabileceğine şimdi karar veremezsiniz ve kopyası olmayan kaybolmuş veya yıpranmış belgelerin size faydası olmaz (Linton, 1996: 52).

Mimarlıkta iki boyutlu tasarımların ve ilgili stüdyo çalışmalarının çoğu, boyutları 46x61 cm'den 51x76 cm'ye parşömen kağıdı ve köpük tahtaları, resim gibi geleneksel destekler üzerinde yaratılır. (Çizelge / krokiler için boyutlar daha geniş olabilir çünkü taşınabilirlik için portfolyolar genelde boyut olarak orijinal çalışmadan daha küçüktür. Dolayısıyla, kopyalama için, genellikle küçültme olan, uygun bir metot seçmelisiniz.) İki boyutlu çalışmalar için en bilindik üç kopyalama metodu fotoğraf, fotostat ve fotokopidir. Metodun seçimi orijinal çalışmanın doğasına ve maliyete bağlı olacaktır. (profesyonel fotoğrafçılık pahalıdır.)

Orijinal metin materyalini ve siyah beyaz iki boyutlu çalışmanızın fotokopisini alın: Bazı renkli kağıtlar, karton malzemeleri, saydam, yarı saydam ve asetat kağıtları standart boyutlarda (21.59x27.94 cm , 21.59x35.56 cm , 27.94x43.18 cm) bulunabilir. Geniş formatlı kopyalama makineleri (27.94x43.18 cm'den büyük) kopyalama merkezlerinde ya da mühendislik ve mimari çizimlerin baskılarını yapan şirketlerde bulunabilir. Mylar, parşömen ve hatta resim ve fon kartonlarda fotokopinizi yapabilirsiniz ya da çalışmanızı normal portfolyo boyutuna göre bir-iki boy küçültebilir.

Kontrüksiyon belgeleri gibi çok miktarda detayla iyi fotokopiler ve fotostatlar çalışma için uygundur; fakat notların ve boyutların okunamayacağı kadar çok küçültmemeye dikkat edilmesi gerekir. Yüksek kontrastla siyah beyazda yapılmış orijinal iki boyutlu bir çalışma pozitif veya negatif olarak fotokopi ya da fotostat edilebilir. Sınırlı ve çok belirgin gri tonlarıyla yapılmış orijinal bir çalışma da fotokopi ya da fotostat edilebilir (Linton, 1996: 53).

Gri (gölge) değeri olan bütün üç boyutlu çalışmalar (modeller) ve orijinal iki boyutlu çalışmalar tonu elde tutmak için fotoğraflanmalı ve renklide, eğer renk yeniden verilecekse birçok öğrenci renkli fotokopiyi kullanır ve son yıllarda kalite inanılmaz bir şekilde gelişmiştir. Püskürtmeli baskı makineleri güvenilir kopyalar

çıkartıyor fakat renkli fotoğraflar resim çözünürlüğünde ve renklerin tutmasında daha keskindir.

Tasarımda bilgisayar kullanımı genişlediğinden, öğrenci ya da profesyonel olarak çalışmanın elektronik olarak arşivlenmesi daha çok, zaman meselesi olarak kalmaktadır. Fakat çoğu öğrenci özel olarak bilgisayarda çalışmamaktadır, çalışmalar bile grafikler belleğin büyük bir bölümünü kaplamaktadır. Dolayısıyla, şimdilik sürekli olarak her taslağı ve çalışmanızın gelişimini saklamayı unutmamalısınız. Çalışmanızı yaratma süreci sırasında ve tamamlandıktan sonra kaydetmeye alışın. Modeller ve yapılar zamanla bozuluyor veya kayboluyorlar, ve çizimlerinizi titiz şartlarda saklamak zordur. Mümkünse daha yeniyken çalışmanızı hemen kaydetmeli ve bir kopyadan fazlasını saklamalısınız. İlk çizimlerinizi ayırmamak gerekir. Onlardan seçtiklerinizin yeri portfolyonuzdur. Bu çizimler sizin problem çözmedeki yeteneğinizi belirtir, ki bu yetenek, yalnızca bitmiş çalışmaları gösteren mükemmel bir portfolyoya oranla, tasarım firmaları için daha değerlidir (Linton, 1996: 54).

Çalışmanızı kaydetme ihtiyacı önemli bir düşünceyi ortaya çıkarır: Onu nasıl fotoğraflarsınız? Bazı öğrenciler, fotoğrafçılık servislerini üniversite ya da kolejlerde kullanmaktadır. Bunlar profesyonelce ya da öğrenci işi olabiliyorlar. Profesyonel fotoğrafçılar birçok şehirde fotoğrafçılık servislerini sunmaktadır. Bunlar sarı sayfalarda listelenmektedirler. Bir profesyonel servise karar vermeden önce , örnek çalışma, fiyatlar ve referans konularında daima görüşün.

Çalışmanızı profesyonelce fotoğraflatırsanız bile fotoğrafçılık ve röprografik tekniklerinde bir çalışma bilgisi bütün tasarım öğrencileri için gereklidir ve profesyonel çalışmaya başladıktan hemen sonra edinilmelidir. Sadece fotoğrafları sıralarsanız bile, 35 mm' lik ya da daha geniş formattaki bir makinenin nasıl çalıştığını bilmek, dijital fotoğrafçılığı bilmek ve fotostat işlemini anlamak da işinize yarar. Fotoğraflarınız ticari bir stüdyoda yapılırsa, fotoğrafçılık terimlerini bilmeniz gerekir ki fotoğrafçıya açık talimatlar verebilesiniz. Fotoğrafçılık kültürü yanlış anlamaları yok edecek ve maliyeti düşürecektir.

Fotoğrafçılık kuralları anlayışınız tam olmalı çünkü çalışmanız yalnızca basit anlamda fotoğraflanmıyor, konuya yabancı olanlar için incelikleri açıkça ortaya

ıkaracak şekillerde fotoğraflanıyor. Fotoğraf makinesi insan gözü gibi görmez, ve ışığı nasıl yansıtacağını anlamak oldukça deneyim gerektiriyor. Renkli peyzaj ya da objeleri siyah beyaz filmle çekmenin ilk çabalarında, fotoğraf makinesinin, değeri, renk etkisi olmadan kaydettiği için gözden farklı bir biçimde, renklere farklı ağırlıklar kattığı ortaya çıkacaktır.

En iyi portfolyo fotoğrafları, kontrollü ışıklandırma, sabit bir makine pozisyonunda, çekme sayısında, alan derinliğine ve perspektife esneklik vererek stüdyo şartlarında yapılır. Fotoğrafçı, hataların kendine ait olduğundan ancak bu şartlar altında emin olabilir (Linton, 1996: 56).

Bir portfolyoda fotoğraf sunumunun kalitesi birkaç faktör tarafından belirlenir. Her şeyden önce, fotoğrafı çekilecek modelin, çizimin ya da nesnenin hünarli bir şekilde çalışılmasının ve portfolyoya eklenmesinin uygun olması önemlidir. Fotoğraflar üç boyutlu nesneleri düzleştirir ve iki boyutlu olarak sunulduklarında nasıl bir hal aldıklarını görmek biraz deneyim gerektirmektedir. İyi bir fotoğrafın kötü bir çalışmayı iyi göstermesi nadir iken, kötü bir fotoğrafın iyi bir çalışmanın kalitesini zayıflatacağı şüphesizdir. Fotoğraf, detayları ortaya çıkarmalı, keskin olmalıdır ve çalışmayı tasarlariken verilen önemi göstermelidir.

En büyük problem ışığı kontrol etmek ve doğru aydınlığı yakalamaktır, ki bu da en iyi, fotoğraf stüdyolarında yapılmaktadır. Geniş, düz çalışmalar bir kopyalama sehpaasının tam üstüne, biçim olarak yamuk ya da bükülmüş görünmemesi için tam dikey yerleştirilip fotoğraflanmalıdır. Modeller zıt bir zemin gerektiriyor çünkü yapıldıkları malzeme siyah beyaz çalışmanın güçlü kontrastı karşısında nadiren çıkar. İyi fotoğrafçılık, ışıklandırma ve gölge, doku, alan derinliği (odak içinde ya da dışında olanlar) ve ölçek konularında kararlar vermenizi gerektirir. Işıkla, gölgelerin yapının geometrisini ön plana çıkaracak biçimde oynanabilir. Fotoğraflardan detayları inceleyip ve onları daha net yapmak için genişletebilirsiniz; büyütölmüş olanları ana resmin üzerine ya da hemen yanına yayabilirsiniz (Linton, 1996: 58).

Fotoğraf ve kopyalamaların proje üzerinde çalıştığınız sırada yapılması gerekiyorsa bile, tasarım sayfasının bir bütün olarak anlamlı olması için, portfolyo

hazırlık sürecinde hangi görüntülerin ekleneceğine ve onların nasıl konumlandırılıp kırılacağı kararı, tasarım ve planlama kararlarıyla art arda verilmelidir.

Fotoğraf kağıdı seçimi de birçok alternatif sunmaktadır. Bir baskı, sıcak ya da soğuk tonlu ya da kahve tonlu kağıt üzerinde yapılabilir. Baskı, kalem veya boyalarla elle renklendirilerek yapılabilir. Fotoğraflar siyah, beyaz ya da renkli malzemeye parlak, donuk, incili ya da dokulu yüzeylere monte edilebilir. İster kuru montajla, isterse spreyci yapıştırıcı ya da sıcak mumla yapıştırılsın iyi monte edilmiş fotoğraflar iyi bir izlenim bırakır. Renkli fotoğraflar bir portfolyoya canlılık verebilir, ve bunlar özellikle iç mimari için önemlidir; Bilindiği gibi, renkli film ne kadar çok kullanılırsa kopyalama o kadar iyidir. Fakat 20.32x25.4 cm'lik film kullanmayı gerektiren makineler ve maliyeti bu dialar için tasarımcı öğrencilerin bütçelerini aşmaktadır. 10.16x12.7 cm diaları bile mümkün olmayabilir. Öğrenciler için daha yaygın ve erişilebilir olan 35 mm'lik slaytlardır. Eleştirmenlerin projeksiyon makinelerine sahip olmama ihtimali ya da onu kurmak için vakit harcamak istememeleri yönünden bunların görülmesi daha zordur.

Dialar narindir ve bir şekilde korunmaları gerekir. Geniş olanları, slaytın üzerinde bir sayfa koruyucu asetat (mylar) kullanarak ve bir pencere açarak siyah bir tahtanın altına monte edin. Slayt kullanılacağı zaman arkasına yerleştirilmiş yarı saydam bir sayfa keskin ışığı dağıtacaktır.

35mm'lik slaytları vinyl kaplara yerleştirerek saklayabilirsiniz ve her birinin etiketlenmiş ve isim yazılmış olmasına dikkat edilmelidir. Onları bir görüşmeye götürüyorsanız görüşmecinin bir projeksiyon donanımını sağlamasını beklemeyin; yanınıza bir lup (slaytları ışığa karşı görünmeleri için kullanılan küçük bir büyütücü lens), bir görüntüleyici alın. Onları yerleştirmeden önce tozunu alın ve temiz tutun (fotoğrafçılık mağazalarında bulunan basınçlı hava kutusu ve yumuşak bir fırça bu amaç için uygundur.)

Bilgisayarlara ve ileri programlara ulaşılabilirlik arttıkça, stüdyoda veya evde ,fotoğraf görüntüleri üzerinde değişiklik yapmak için birçok seçenek uygun bulunmaktadır. Fakat bilgisayarda resimlerle nasıl oynanacağını ne kadar keşfederseniz, ana hedefi o kadar iyi akılda tutmanız gerekir- yüksek kalite, sayfaya

uygun düz grafik görüntü yaratmak. Bilgisayarda tasarım yaparken, normalde bilgisayarsız takip edeceğiniz aynı açıklık ve sadelik ilkelerini takip edin. Bilgisayarın ilk etapta orijinal tasarım açısından değil de, fotoğraflardaki kusurları düzeltmek için değerli olduğunu bulabilirsiniz. Zayıf ışıklandırılmış bölgelere dijital rötuş yapılabilir ve renk dengesi daha iyi kontrastla değiştirilebilir (Linton, 1996: 61).

Çizilecek bir çalışmanızın olduğunu farz edersek, portfolyo tasarım süreci amaç analizi ile başlar. Bu portfolyo; ileri eğitim ,iş ya da burs programı veya bir yarışmaya katılmak için başvurunun bir parçası mı olacak? Genel olarak, lisans üstü bir programa kabul başvurusu için kullanılacak bir portfolyo geniş sayıda merak ve kabiliyet çeşitliliği göstermelidir. İş başvurusu için bu muhtemelen aynı derecede geçerli bir yaklaşımdır. Çünkü birçok mimarlık ve tasarım firmaları belli bir alanda uzmanlık ister ve eleştirmenlerin aradığı şey üzerindeki bilginiz, çalışmalarınız seçiminde daha bilinçli olmanıza yardım eder. Yine de eğer iş arıyorsanız, elinizdeki çeşitli bir proje grubu, ele alabileceğiniz çalışmaların ne kadar geniş olabileceğini belirtecektir (Linton, 1996: 64).

“Tasarım profesyonelleri, çoğunlukla, problem çözme kadar fikirleri test etme, kayıt ve anlatım için grafik resimlere güvenirler. Geniş miktarda görsel araç ile tek başına sözcüklerden daha açıklayıcı olan tasarım resimlerini daha çabuk inceleyip anlatabilirim. İyi organize edilmiş ve farklı yetenekleri ortaya çıkaran bir çalışma, tasarımcının etkinliğini gösterir. Bu anlamda, bir portfolyo iletişim aracı olmasının yanında önemli bir büyüme kaydıdır.”

William Allen, Profesör
Mimarlık ve Peyzaj Bölümü
Mimarlık ve Tasarım Koleji ve Lawrence Tasarım Teknik Üniv.

Uzun zaman okuldan uzak kalınmışsa, çok mükemmel veya özellikle alakalı çalışmalar olmadıktan sonra bir iş başvurusu portfolyonuza okul projelerinizi dahil etmek uygun olmaz. Eleştirmenler lisansınızı aldıktan sonra neler yaptığınızı görmek isteyecektir. Genel bir portfolyo için profesyonel projeleriniz biriktikçe düzenli olarak okul çalışmalarının yerine koyulmalıdır. Çok iyi bir mezuniyet öncesi veya mezuniyet projesini eklemek uygun olur fakat okuldan ayrıldığınızdan beri faal

olduğunuz açıkça ortaya koyulmalıdır.. (Portfolyonuzu güncel tutmanız için esnek bir format ve çalışmanızı yenileme veya tutarlı fotoğraflama metotlarını gerektirdiği unutulmamalıdır. Küçük boy zımbalı cilt sistemi ile başlayıp da sonradan portfolyo için gereken bir projenin en iyi, geniş boy ve serbest kağıtlarda sunulacağının farkına varılınca yeni bir portfolyo hazırlamayla karşı karşıya kalınabilir).

Burs ya da yarışma kazanmak için tasarlanmış bir portfolyoda odak dar olacaktır; bütün portfolyoyu yalnızca bir mimari ve tasarım problemi için çözüm çerçevesinde tasarlayabilir ya da tek bir konu ya da tema hakkında ilgi ve fikirlerinizi gösterebilirsiniz. Fakat bu durumda bile, çeşitli tasarım becerilerini göstermek yararlı olabilir. Portfolyo hedeflerinizi analiz etmek önemlidir çünkü başka insanlar tarafından yargılanacak olan bir çalışma hazırlıyorsunuz (Linton, 1996: 69).

Hedeflerinizi belirledikten sonra, “portfolyo denetleme” işine başlanabilir. Portfolyo denetleme, eklemek için uygun olduğunu düşündüğünüz çalışmaları seçip, ön hazırlık biçiminde düzenleme sürecidir.

Ortalama bir portfolyo, 3’ten 5’e kadar projeyi en az 20 olmak üzere ortalama 40(tek ya da çift sayfa kullanmanıza bağlı olarak) sayfadan oluşur. (proje sayısı nadiren daha azdır, fakat bazı portfolyolar haklı olarak daha geniş olabilir. Çok fazla örnek eleştirmenlerin seçici olmalarını önler ve zamanlarını alma yönünden saygı eksikliğidir; çok büyük bir portfolyoyu bakmadan es geçebilirler. Ayrıca çok ağır ve hacimli bir portfolyoyu taşımak ve onunla seyahat etmek sizin için bir problemdir (Linton, 1996: 71).

Portfolyo denetleme sırasında çalışmalar üst üste masaya ya da yere serilip veya dosyalara yerleştirilebilir. Daha zayıf projeler ayrılmalıdır. Önem sırasına göre seçtikleriniz düzenlenmeli ve her projede parçalar seçilip ayıklanmalıdır.

Portfolyonuzun organizasyonunu bir köprü inşa etmek gibi düşünün. En iyi çalışmalarınızı ana destek olarak seçin. Portfolyoyu güçlü bir çalışma açmalı, bir başkası sunumun orta kısmını ve yine bir başkası portfolyoyu kapatmalı. Son izlenim hemen hemen ilk izlenim kadar önemlidir hatta bazen eleştirmenler onu sondan başa

doğru, son çalışmayı ilk gördükleri çalışma yaparak tararlar. Kalan çalışmalar yapınızın ara destekleri olarak işe yarar (<http://www.gsd.harvard.edu>).

Yeteri kadar çalışmanız varsa, özellikle etkili olan bir düzenleme; İki ya da üç güçlü projeyle başlayıp aynı güçte bir başkasıyla bitirmek, daha az önemdeki parçaları araya koymaktır. Zayıf yapılmış (zayıf fotoğraflama, kroki ya da site planı mesela) güçlü bir projeniz varsa, onu yeniden yapın. Bazen bu verilmesi zor bir karar, deneyiminiz arttıkça, bir zamanlar güçlü görünen bir projenin albenisini yitirdiğini göreceksiniz ki bu da öğrenme sürecinin bir parçasıdır. Bu yüzdendir ki portfolyonuz sıklıkla güncellenebilen ve yeniden toparlanabilen şeklinde tasarlanmalıdır.

Güçlü projelerin bir portfolyonun belli yerlerine yerleştirme tavsiyesi, aralarına zayıf ya da kötü yapılmış projeler konulabilir anlamına gelmiyor, zayıf projeleri kenara koyun. Portfolyonuzda özür dilemenizi gerektirecek ya da eleştirmenin, onun niçin orada bulunduğunu merak etmesine sebep olacak hiçbir şey olmamalıdır. En iyi projeleriniz ve iyi projeleriniz arasından seçim yapıyorsunuz ve karar ne kadar zor ise doğru yolda olduğundan o kadar emin olabilirsiniz. Portfolyonuzda hiçbir şey sadece boşluk doldurucu olmamalıdır. Bu tip eklemeler utandırıcı olur, yapıcı olmaz. Portfolyo eleştirmenleri sıklıkla, şunu söylerler: mezunların en çok hataya düştükleri nokta kalitede sadece orta seviyede olan çok fazla çalışmayı dahil etmektir (Linton, 1996: 72).

Çalışmalarınızı denetlerken, her şekil grubunu veya her çalışma parçasının nasıl gösterileceği ile ilgili ön notlar almalısınız. İster basit bir liste halinde olsun, sayfaya yayarak ya da ister storyboard olsun, tek ya da çift sayfalar için planlanan boyutlarla birlikte, çalışmaya ait parçaları listeleyin ve projenin ismini ekleyebilirsiniz. Çalışmaların çizim ya da fotoğraf olup olmadığını ve kapak gibi özel bir gereksinimi olup olmadığını, uygun kopyalama metodunu not etmelisiniz (Linton, 1996: 73).

“Storyboard birinin portfolyosunu planlamak için çok değerli bir araçtır. Bütün süreci yönetmek için skor olarak hizmet etmektedir. Tasarım sürecinin yansımaları olarak ve kişisel tasarım deneyimlerinin bir özeti olarak, yaratıcı tasarımcı storyboard üzerinde birçok alternatif strateji geliştirmektedir. Gelişimin tasarı evresinde, storyboardu yeniden düşünme ilkesi ve bir bireyin planlama sürecine getirebileceği kaynak önemlidir. Profesyonel tasarım eğitiminin bütün katkıları portfolyonun kapsamlı organizasyonuna yansıtılır ve bunlar gelecekteki uygulamalar için en yüksek ideallere sahip olan bir birey için son derece değerlidir.”

Dr. Neville Clouten, Dekan
Mimarlık ve Tasarım Koleji
Lawrence Teknik Üniversitesi

Denetleme prosedüründe hangi metin materyallerinin ekleneceğini belirtin: Başlık sayfası, içindekiler, tasarım metni, alt yazı, indeks. Portfolyonuz daha sonraki bir eğitim ya da bir iş için çalışmanızın genel bir sunumu olacaksa bir özgeçmiş uygun olur. Çalışmalarınızın, iş tecrübesi ve tamamlanmış projelerin ve başka eklemelerin listesini yazın.

“Bir portfolyoya başlamak, kendi tasarım çalışmanızın gerçekliğinden bir adım geri atmanızı ve tarafsız bir gözlemci olmanızı gerektirir. Okulda birisinin çalışmasının güçlü ve zayıf yönleriyle ilgili gözlemci olmayı öğrenmek, profesyonel bir kariyer ve portfolyo tasarım süreci için yararlı olan eleştirel ve önyargısız bir göz geliştirmenizi sağlar.”

Betty-Lee Seydler-Sweat
Asistan, Lawrence Teknik Üniversitesi

Bir çalışmayı seçince, portfolyonun boyutunu, gerekli sayfa yapısını, en iyi format ve materyalleri ve hangi cilt veya kapak sisteminin uygun olacağını hesaplayabilirsiniz.

Birçok öğrenci yeni materyal arayışlarında geniş miktarda kağıt ürünleri inceler. Renkli veya hafif boyalı kağıt üzerindeki montaj grafiği ve metin aslında dikkati şekillerden uzaklaştırabilir ve metni daha zor okunur hale getirebilir. En yaygın seçim hala beyaz kağıt ya da kartondur. Yarı saydam bond kağıdı, yarı saydam baskı kağıdı, yarı saydam bristol ve saydam karton malzemeleri gibi alan materyalleri gittikçe daha popüler olmaktadır. Çünkü görsellerle metni ayırma yolu sunmaktadırlar (Linton, 1996: 74).

Bu konularda seçimlerinizi yaptıktan sonra ihtiyaç duyacağınız malzemelerin – mat tahta, asetat kağıtları - ve maliyetinin aşağı yukarı bir hesaplamasını yapabilirsiniz. Kendiniz için portfolyonuzun en az bir kopyasını, birçok yere teslim edilecekse daha çok kopyasını yapmayı planlayın. Çalışma sırasında portfolyo bazı zararlara uğrayabileceğinden fazladan fotoğraf baskıları ve materyalleri elde bulundurmak yararlı olur.

Küçük kroki düzenindeki kağıtlar size seçtiğiniz çalışmanın boyut ve pozisyonunu storyboarda göre daha detaylı çizme fırsatı verir. Dikkatli küçük kroki size çalışmayı yarıda bıraktıracak ve en baştan başlatacak hataları önler.

Şekil ve fotoğrafların boyutu ve ele alınma şekilleri ile ilgili kararlar, içerdikleri detayların miktarı ve sayfaya kattıklarına bağlıdır. Zıt şekiller, yani, siyah zeminde beyaz mimari planlar için etkili olabilir; fakat geniş boyutlarda negatif şekiller baskın gelebilir ve siyah zemine karşı beyaz zor okunabilir. Fotostatlar siyah ve beyaz alanlar arasında yüksek kontrast sağlar fakat gri ya da gölgeli alanları ya hafif bir şekilde yeniden yapın ya da hiç yapmayın. Çalışmanızın kopyalanma tekniğine ve her bir şekil için en iyi ne işe yarayacağına karar vermelisiniz.

Portfolyo denetleme, portfolyoya eklenecek tüm çalışmalarını bir araya getirdiğinizde ve her bir projeye verilecek ağırlığa göre projelerin sıralaması ile ilgili fikriniz sabitleştiğinde tamamlanmış olur. Bu ne kadar doğru yapılırsa o kadar iyi çünkü problemler ve sürprizler sıklıkla son işlemler sırasında ortaya çıkar. Denetleme notlarınızı işleyişin her safhasında elinizin altında bulundurun. Başka herhangi bir karmaşık proje gibi, plan ne kadar tamamlanmış olursa, uygulanması o kadar kolaydır. Denetleme sürecinde düşüncelerinizi ne kadar çok ortaya koyarsanız, portfolyonun hızlı ve problemsiz ilerlemesi şansı o kadar çok olur (Linton, 1996: 75).

Bir sonraki adım seçilmiş projeleri genel bir formata uydurmak ve sayfa boyutu ile kapak sistemini seçmektir. İlk karar yatay ve dikey formatlar arasındadır; daha az yaygın bir alternatif kare formattır. Materyalinizi gözden geçirin ve hangi yönelimin size en çok tasarım özgürlüğü vereceğini düşünün. Bazı materyaller, hareket serbestliği yakalamak için geniş, uzayıp giden yatay bir format gerektirirken diğerleri ince detayların keşfine izin vermesi için her iki yönelimin geniş formatını

gerektiriyor. Küçük formatlar daha rahat bir şekilde ele alınmaya ve belki daha yakından incelenmeye izin verir fakat daha sıkı bir organizasyon gerektirirler. Öğrenciler, tasarımın karşı sayfaya geçeceğini planlayarak geniş yatay formatlar, 40 x 60 diyelim, yaratmak için orta boy çift taraflı dikey sayfa kullanır. Burada kazanılan şey taşıma elverişliliği ve portfolyoyu daha küçük formatta kaydetmek, sunum için gerekirse de onu genişletmektir. Bazı sayfaların yatay bazılarının dikey olabileceği fikri üzerine kurulmuş bir formatı asla seçmeyin yoksa eleştirmenler onu okumak için sürekli çevirmek zorunda kalır (Linton, 1996: 76).

Asıl sayfa boyutu bir bakımdan sizin tasarım kararlarınız ve bir bakıma da teknik ve maddi kaynaklarınız tarafından belirlenir; sayfa veya resim sayfalarınız ve ciltleme sisteminiz alışılmışın dışında ve elde mi yapılacak, sayfaları standartlar dışındaki bir boyutta siz mi keseceksiniz, ya da standart, ticari olarak uygun materyallere mi bağlı kalacaksınız? Çoğu kağıt toptancısında, baskı marketlerde ve fotokopi merkezlerinde bulunan standart sayfa boyutları 21.59x27.94 cm , 27.94x35.56 cm , 27.94x43.18 cm'dir. Çalışmanıza bakarak, bunlardan birinin, inceleyecek kişinin tüm şekil kadar ayrıntıları da görmesine izin verip vermeyeceğini düşünün. Portfolyo düzenini gözden geçirin ve eklemeyi düşündüğünüz en geniş boyutlardaki görsel materyalleri not edin. Bu sizi genellikle doğru sayfa boyutuna doğru yönlendirir fakat yine de bir ya da iki şekil diğerlerine nazaran daha geniş olacaksa, orta şekil boyutu için tasarlanmış bir portfolyoya sığması için onları katlamayı düşünebilirsiniz. Bu yalnızca en geniş parçanın boyutuna karar verme meselesidir. En geniş parça sığarsa, bütün diğerleri sığacaktır. Genel olarak daha geniş sayfa boyutları, tek unsurları yerleştirmede ve etkileyici fotokolajlar, geniş şekiller üzerine yayılmış daha küçük şekiller, yaratmanızda daha çok esneklik sağlar (Linton, 1996: 77).

Arka planın dokusu, ağırlığı ve rengi de önemlidir. Nötr bir renk -beyaz, siyah ve gri tonları- genellikle en iyileridir. Şartlar uygunsa toprak tonları ve pasteller kullanılabilir, güçlü renkler şekillerin etkisinden dikkati dağıtabilir ya da sinir bozucu bir kontrast yaratabilir. Yumuşak ya da dokulu malzeme, kağıt ya da karton ve başka kağıt özellikleri gibi, ne kullandığınız portfolyonuzun formatı ve içeriğine bağlı olacaktır.

Format - portfolyonuzun fiziksel tanımlaması - sayfa yapılandırma metodu ve cilt sistemini kapsamaktadır. Çoğu portfolyo geleneksel kitap ciltleme sistemlerinden birini kullanır; serbest resim sayfaları, sebep oldukları paketleme ve art arda sıralama problemleri yüzünden daha az kullanılmaktadır (Linton, 1996: 77).

Sayfaların ya da resim sayfalarının boyutuna ve formata karar verdikten sonra sıra kapak sistemini seçmeye gelir. Kapak sistemi sayfaların grafik tasarımıyla koordine olmalı ve aynı zamanda format ve ciltleme ile bağlantılı olmalıdır.

Kendinize sormanız gereken ilk soru sayfaların ticari olarak uygun ciltlere elverişli olup olmadığıdır. Ticari olarak üretilen portfolyo çantaları standart kağıt boyutlarına uygun olacak şekilde standart boylarda gelir. Bunlar kullanışlıdır, portfolyo inceleyiciler arasında çokça kabul edilmekte ve kendi taşıyıcınızı yapmanız için gerekli materyallerden kesinlikle daha pahalı değildir. Bu sebeple çoğu öğrenci ve genç profesyonel rahat bulunan bir cildi olmasından dolayı, yaygın olan 21x29.7 cm sayfa boyutunu seçer. Üretilen çantaların çoğu asetat kağıtlarıyla satılmaktadır, ve bunları birçok üreticiden satın alabilirsiniz. Bu asetat ilavelerini 27.94x35.56 dikey veya 35.56x27.94 cm yatay kağıtlara uyarlamak için kesip açabilirsiniz (Linton, 1996: 78).

Portfolyonuz sizin dışınızda dolaşacaksa orijinal çizim eklemek istememenize rağmen, eleştirmenler orijinal çalışma görmek ister. Orijinalleri kullanırsanız onları, asetat kaplara, kartonların arasına, ya da sadece çizim kağıtlarının arasına yarı saydam kağıt yerleştirerek korumalısınız.

Asetat kaplar, çalışmanın daha zor görünmesine sebep olan yansıtıcı bir bariyer oluşturuyor ve yırtılmaları kolaydır. Daha güçlü plastik koruyucu kaplar uygundur fakat saydam yerine yarı saydam olanlar, slaytları tutmada iyi ancak çalışmayı karanlık gösterdiği için uygun değildir.

Çoğu portfolyo ya 21.59x27.94 cm ya da başka ticari cilt boyutundadır, veya elle yapılmış cilt ya da alışlageldiği gibi bir kutudadır. Geniş ya da standart dışı sayfa boyutu sizi mutlaka bir cilt, kutu ya da kendinizin yapacağı bir taşıyıcı kullanmaya itecektir. Fakat farklı sayfa boyutları ve cilt seçmek için başka iyi

sebepler vardır. Şekiller daha serbest bir şekilde boyutlandırılabilir ve böylece çalışma daha az sınırlandırılmış görünecektir. Standartlar dışındaki veya aşırı büyük sayfalar göze çarpar. Fakat , portfolyonuz çok büyükse sayfaların güvenli bir şekilde bağlı olduğundan ya da cildin onları destekleyecek kadar iyi olduğundan emin olun. Yere düşen sayfalar hemen yıpranır. Ve alışılmışın dışında format seçiminde mantıklı olun. Portfolyonuzu rahat bir şekilde taşıyamaz ve ona rahat bakamazsanız, başkaları da bunu yapamaz (Linton, 1996: 79).

Kapak sistemi seçerken sade, dengeli ve sağlam yapıları arayın. Eleştirmenin ellerinde ayrılan veya tutması zor bir cilt kötü bir izlenim bırakır. Kullanılmaya dayanıklı bir şekilde tasarlanmalı ve onu iyi durumda tutmalısınız. Ciltteki bozuk bir mekanizma profesyonellik eksikliği olarak görülecektir. Spiral ya da kalıcı ciltler, güncelleme gerektirmeyecek ithaf edilmiş bir proje için daha uygundur. Bağlı sayfalarla, kağıdın her iki yönü genellikle kullanılır. Bağlı olmayan levhalar ya da halka ciltler yeniden düzenlenmeyi ya da yıllar geçtikçe yeni projeler eklemeyi kolaylaştırır. Bağlı olmayan levhalarla şekilleri muhtemelen sadece sayfanın bir yüzüne kopyalayacaksınız ve bu, kullanılabilir alan açısından hesaplı olabilir. Bağlı olmayan levhaların sırası karışabilir. Bu stili seçerseniz, onların açıkça numaralandırılmış olmalarına dikkat edin (Linton, 1996: 82).

“Bir portfolyo tasarlarırken, sınırlı kaynaklar azami çabayı sarf etmek için caydırıcı olmamalıdır. İyi tasarlanmış bir üründe temel materyallerin kullanımı birçok şeyi gösterir- yaratıcılık ve düşünceli olma bunların arasındadır”.

Kathryn T. Prigmore, AIA
Howard Üniv. Mimarlık ve Planlama Okulu

Stil açısından, kapak sistemi görsel olarak çekici fakat sade ve zevkli bir şekilde alçak gönülle yapılmalıdır. Hem hayal gücü yönü hem de ciddi profesyonellik gösterilmelidir. Materyaller, renk, sonuç ve detaylama çarpıcı olmalıdır. Paketleme, içeriğinden daha çok heyecan verici olmamalıdır. Piyasadaki çoğu cilt, tasarımda pratiktir. El yapımı kapak sistemleri yaratıcı deney için ve

hatalar için en büyük fırsatı tanımaktadır. Kendi kapağınızı kendiniz yapıyorsanız materyaller ve tasarımın sağlamlığına özellikle dikkat edin (Linton, 1996: 83).

Seçtiğiniz kapak sisteminin materyallerinizin sıralaması ile de bağlantısı var. Bir cildin çift sayfa yayılımı sizi, portfolyonun her bölümünün tam olarak ne kadar uzun olacağı ve her çalışma parçasının nasıl planlanacağını düşünmeye iter. Bir proje, soldaki sayfada biterse, tamamen farklı bir projeyi sağındaki sayfada başlatmanın etkisi ne olur? Her bölüme ayrılan sayfa sayısı, yan yana yapraklı tasarımlar göz önünde bulundurulduğunda değiştirilmek zorunda kalabilir. Açıkçası, bağlı olmayan sayfalar bu problemi ortadan kaldırır ve çalışmanızı düzenlemenizde daha fazla esneklik sağlar, fakat bu düzenlemeyle bazı unsurları iki sayfaya yayma veya genişletme seçeneğini kaybetmiş olursunuz . Bir kerede yalnızca bir karar verme ya da bir tasarım unsuruyla tamamen doğrusal bir şekilde bir portfolyo hazırlayamayacağınız açık olmalıdır. Sadece neyin ekleneceği değil, aynı zamanda her şeyin nasıl uyumlu olacağı ve birbirini takip eden çalışmaların akışının nasıl olacağını düşünmeyi öğrenmelisiniz.

2.5.2. Düzeni Geliştirmek

Portfolyoda, genel format, sayfa boyutu, kapak sistemine karar verdikten sonra, önemli olan düzeni geliştirmektir. Sayfaları tasarlamak, şekillerin boyutlarını hesaplamak ve onları sayfalara yerleştirmek, metnin tipografisini tasarlamak ve başlık, sayfa, içerik, tasarım cümleleri, özgeçmiş, projeler içinde ve arasında sayfaların düzeni ve sırasının ayarlaması gibi metin unsurları portfolyo içeriğinde yer almalıdır (Linton, 1996: 85).

Grid tasarımıyla ya da önemli yapıyla başlamak gerekir. Grid, şekilleri bağlantılı bir tasarımda boyutlandırma ve konumlandırmaya yardım eder. Bu gerçekten şekillerin muhtemel boyut ve biçimleri ile metin blokları konusunda bir dizi varsayımdır ve portfolyo süresince tutarlı tasarım yapmanıza yardım eder. Materyalin standart genişliği ya da ölçüleri üzerinde düşünmek alışılmıştır. Metin ve şekiller sayfaya enlemesine yayılabilir ya da sayfa iki, üç ya da daha fazla sütuna

bölünebilir. Grid şekillerin özelliklerini göz önünde bulundurmalıdır: Bazıları geniş ölçekli kopya ister, diğerleri küçük kopyalanabilir. Örneğin bir düşüncenin gelişimi gösterilerek şekiller sırasıyla gruplandırılabilir. Sayfalar stil olarak alakalı görünümlü boşluklar hayal ederek bölünüp ve şekillerle metinler bu boşluklara yerleştirilebilir. Şimdi çalışmanın final boyut ve pozisyonunu belirleyebilirsiniz. Format sırasında hazırladığınız küçük kroki planı kullanılarak, her sayfa ve her proje için metin bloklarını ve farklı şekilleri analiz edin ve gride uygulanabilir. İlk başta daha küçük kağıtlarda belki taslak şeklinde bir dizi kroki yapma ihtiyacı duyabilirsiniz. Bu bir deneme yanılma, kavramsal problemleri çözmek için düzenli yapılan düzenlemeler ve hatalar sürecidir. Bunlar sayfaların planlamasını yaptıkça ortaya çıkacaktır. İyi organize edilmiş bir sayfanın gridinin özellikle görünmez olması gerekmektedir (Linton, 1996: 86).

Görünüm ve stilin tanımlanması zor özelliklerinin ortaya çıkması bu gelişme sırasındadır. Tam ölçekli ince kopya kağıdıyla çalışmak, her şekil için düşünülen boyutu, kağıdın üzerine koyarak test etmenize ve sıralayıp karşılaştırmanıza izin verir.

Orantı cetveliyle şekilleri yeniden boyutlandırabilirsiniz. Bu ölçek size, şekiller belli bir yüksekliğe genişletilip ya da küçültülecekse, yeni boyutta şeklin yeni yüksekliğinin ne olacağını söyler. Hatta daha kolay bir şekilde, şeklin bir köşesinden karşıt köşeye çapraz bir çizgi çizin, ya da çapraz çizgiyi şeklin sınırlarının ötesine genişletin. Bu çizgideki herhangi bir nokta, orijinal resimle orantılı olan farklı boyutta bir şekil meydana getirecektir (Linton, 1996: 87).

Sayfa düzeninizi taslaktan gerçeğe dönüşüyorken, boyut, metin tipinin stili, başlıklar, alt yazılar, çizelgeli materyaller, tablolar ve kağıtlar konularında daha detaylı kararlar veriyorsunuz. Bütün bu unsurlar nadiren gereklidir: Amaçlarını gerçekleştirmek için neye ihtiyacınız varsa onları seçin. Bu sınıf ödevi mi yoksa başka bir çalışmaya dayalı bir proje mi? Tasarım cümlesi yardımcı olacak mıdır? Alt yazılar resimde açıkça görüneni mi tekrar ediyor ya da ekstra bilgi mi katıyor? Görseller arasındaki ilişkiler net mi? Detayların açıklamaya ihtiyacı var mı? Portfolyonuz bağımsız resimlerden oluşuyorsa, numaralandırılmışlar mı? Ve

unutmayınız ki portfolyonuzu isim, adres ve telefon numarası ile içten ve dıştan net bir şekilde etiketlemelisiniz. Sizinle hiçbir şekilde tekrar bağlantı kurulamayacaksa portfolyonuzu incelemesi için eleştirmenlere vermeniz yapıcı olmaz (Linton, 1996: 87).

Metin unsurlarının yerleştirilmesi için birçok seçenek vardır. Okunabilirlik çok önemlidir; metin grafik şekillerle rekabet etmemeli veya onları belirsizleştirmemeli, onlarla örtüşmelidir. Metni şekillerden ayrı tutulmalı ya da her ikisinin okunabilirliğini korumak için aralarındaki değerlerde güçlü bir kontrast yaratılmalıdır. Serif yazı karakteri çekicidir; sans-serif fonksiyonel ve sistemlidir. Çok süslü yazı karakterleri başlıklar için uygun olabilir fakat genellikle zayıf okunabilirlik ortaya çıkarırlar. Binlerce yazı tipi varken, sadece bazı şartlar altında çoğu başlıklar için uygundur, belki yalnızca bir düzine karakter ailesi uzun metinler için uygundur. Kitap ve dergi makalelerinde kullanılan yazı karakterlerini inceleyin ve aynı karakterleri tekrar tekrar göreceksiniz. Gösterişli ve fazla süslü bir yazı karakteri uzun metinlerde gözü çok çabuk yorar ve rahatsız eder. Bir proje için iyi olan yazı ve başlık stili, bütün projeler için aynı derecede iyi midir? Tasarım tutarlı mıdır?

Portfolyo tasarımının son problemi, eleştirmen üzerinde en güçlü etkiyi yaratmak için şekillerin olası en iyi sıralamasını elde etmektir. Materyal sıralamasının ilk kararları portfolyo denetleme sürecinde yapılmaktadır, fakat orijinal planın nasıl etkili bir şekilde işleyeceğini keşfedip ona göre ayarlamaları yapmak, süreç içerisinde düzen oluşturulurken, sayfaya grafikleri yerleştirip boyutlandırırken olur (Linton, 1996: 103).

Sıralamanın iki özelliği göz önünde bulundurulmalıdır: Projelerin sunulduğu düzen ve biçimi ile farklı projeler arasındaki geçişler ve her projenin kendi içindeki şekillerin sıralaması.

Projeleri birini diğerinin ardına sıralayabilirsiniz, fakat portfolyo tasarımındaki en yaygın hatalardan biri bir projenin nerede bitip, diğerinin nerede başladığını açıkça göstermedeki başarısızlıktır. Bu karışıklık özellikle farklı araçlar – fotoğraflar, fotostatlar, çizimler, inşaat alanı planları – kullanıldığı zaman meydana

gelir. İyi tasarlanmış güçlü bir başlık gibi bir çeşit görsel değişim sinyali veya bir kitabın açılış bölümü gibi, standart bir şekilde bölünmüş bir sayfa geliştirmeyi düşünün. Eleştirmen için bir başka yardım, her sayfanın alt veya üst kısmında projeye ait o proje boyunca başlığı yazmaktır. Kendi çalışmanızın içeriğini o kadar iyi bilirsiniz ki geçişler size net görünür. Fakat etkili bir işaret olmazsa, size açıkça yeni bir proje olarak görünen şey, çalışmanızın yabancısı olan birisi için önceki projenin farklı bir görüntüsü olarak görünebilir (Linton, 1996: 103).

Bir dizi sayfa ya da bir sayfadaki şekillerin sayısı ve düzenlemesi, eleştirmene görsel bir problemin ve çözümünün sunulduğu hızı kontrol eder. En basit seviyede, eleştirmenin gözünün nerede olduğunu, yani, eleştirmenin sizin fikirlerinizi anlamasına yardım edilip yoksa engellendiğinin mi, ve sayfadaki fikir akışı eleştirmeni bir sonraki için hazırlayıp hazırlamadığının farkında olmak zorundasınız. Ve bütün bunlara, bütün sunum için tamamen tutarlı bir tasarımı elde etmeye çalışırken üstesinden gelinmelidir. Unutmayın ki sayfaları bağlı bir portfolyoda eleştirmenin gözü ilk olarak sağ taraftaki sayfanın sağ kısmına takılır; diğer bütün şeyler eşit olacak şekilde en önemli şekillerinizi oraya yerleştirin ve sol taraftaki sayfaya ikinci plandaki resim ve metinleri kullanın.

Sıralamanın bazı mantıklı ve motive edici gücü olmalı. Örneğin, sade parçalarla başlayıp daha karmaşık şekillerle devam edilebilir. Aynı şekilde, bir yapının dış görüntülerinden içe, yakın çekimlerden uzun görüntülere, detaydan genele, ya da tersine hareket edilebilir. Problemi hazırlayan, gelişim çizimlerini gösteren ve daha çok çeşitli grafik araçla yapılan çözümle sona eren basit siyah beyaz bir kroki ile başlanabilir. Grafik terimleriyle belirtilmiş bir öyküleme prensibi aranmalı, böylece sayfalar psikolojik olarak eleştirmenin zihninde ardı ardına şekillenir. Seçimlerinizi test etmek için tıpkı bir çizgi resim kitabının sayfalarını karıştırır gibi, detaylara değil de şekillerin gelişimine odaklanarak taslaklarına hızlıca göz atılmalıdır (Linton, 1996: 105).

Hızlı bir şekilde pozitif bir izlenim yaratmak amacınızdır. Dört ya da beş ayrı projeyi 20-25 sayfaya sıkıştırmak zorundasınız dolayısıyla, her proje için 5 veya 6 sayfadan daha fazlasına sahip değilsiniz. Bu nedenle “yer doldurucu” olmadan

birbiriyle bağlantılı, güçlü şekiller seçmeniz gerekiyor. Portfolyonuz çok fazla uzunsa, eleştirmen ona hiç bakmayacaktır. Portfolyonuzu yüz yüze sunuyorsanız, eleştirmen sunumunuzu yarıda kesebilir. Yarım saat ya da bir saatlik görüşmede, bu sürenin yalnızca yarısı portfolyoya bakmaya ayrılacaktır ve etkisini o an göstermelidir (Linton, 1996: 106).

2.5.3. Portfolyo Önerileri

- Portfolyonuzu mümkün olduğu kadar planınızdan ve işinizin tanıtımından eksiltmeden basit ve olduğundan hafif gösteren bir sistem kapsamıyla tasarlamaya çalışın.
- Görünmez gridlerin sunum süresince tüm organizasyonu taşıdığını ve hatta uygulanan sisteminizde ayarlı bir şekilde konumlandırılabilir veya ayarlanabilir olduğunu unutmayın.
- Projelerin sırasını öyle bir tasarlayın ki, onların portfolyo içerisindeki düzenlerinden, ana fikirlerinden ve ilgili kronolojilerinden tamamıyla emin olun.
- Projeler için baş sayfalar daha büyük mukayese ve etkiye sahip olabilir. Fakat onlar arasında açık bir ilişkiyi korumaya ve görünmez gridlerin tüm organizasyonu baştan başa yönetmesine dikkat edilmelidir.
- Eğer tabaka portfolyo veya ciltli portfolyo yapıyorsanız sayfa numaralarındaki, yinelenen başlıklardaki bütün detaylar dikkate alınmalıdır.
- Eğer uygunsa indeks kullanmak unutulmamalıdır. Bu malzemelerin bütün detaylarını, boyutlarını, uygun sayfa sıralarını , yönlerini kapsar.
- Portfolyodaki her çalışma tasarımcının ilgisini, felsefesini temsil etmeli, işverenlerin ya da olası müşterilerin ihtiyaçlarını karşılamalıdır.
- Hangi kapak sistemi seçilirse seçilsin inceleyen kişi onu kolayca kullanabilmelidir.
- Portfolyoda mümkün olduğu kadar az kelimeyle bir hikaye anlatılmalıdır.
- Portfolyo sıklıkla güncellenebilen ve yeniden toparlanabilen şekilde tasarlanmalıdır.

III. BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde “Araştırmanın Modeli”, “Evren ve Örneklem”, “Veri Toplanma Tekniğı” ve “Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması”na yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma “Grafik Sanatlar Eğitimi Açısından Portfolyo Tasarımı” konusuna yönelik betimsel bir çalışmadır. Portfolyolar varolan ve olması gereken şekliyle betimlenmeye; portfolyo tasarım dersinin öğrencilere kazandırdığı nitelikler ve portfolyo tasarımında uyulması gereken kurallar saptanmaya çalışılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evreni Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleridir. Örneklemi ise Hacettepe ve Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarım Bölümü öğrencileridir.

3.3. Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan gözlem formları yoluyla toplanmıştır. Bunun için önce literatür taraması yapılmış, yerli ve dış kaynaklı yazılı, görsel dokümanlar incelenmiştir. Portfolyo Tasarımı dersine giren kişilerle görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca internetten de veriler araştırılmıştır. Konuyla ilgili ulaşılan yabancı kaynaklar araştırmacı tarafından Türkçe’ye çevrilmiştir. Ulaşılan bilgilerden yola çıkılarak portfolyo tasarımında olması gereken kriterler

belirlenmiş ve araştırmacı tarafından belirlenen bu kriterler uzman kişilerin görüşleri alınarak kriterlerin doğru saptandığı tespit edilmiştir. Hasan PEKMEZCİ ile görüşme yapılarak beş üniversite hocasının portfolyolarına ulaşılmış ve çekimleri yapılmıştır. Ayrıca Mehmet BAŞBUĞ, Alaybey KARAOĞLU, Canan GENCE DELİDUMAN ve Hüseyin ELMAS'la görüşmeler yapılarak portfolyolarının çekimleri yapılmıştır. İnternette grafik sanatçısı ve hocaların dijital portfolyolarına ulaşılmıştır. Örnekleme oluşturacak portfolyo tasarımları için Hacettepe ve Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü öğrencilerinin yaptıkları 30 portfolyo tasarımının fotoğraf çekimi yapılmıştır. Çekilen fotoğraflar photoshop programında araştırmacı tarafından düzenlenmiştir. İncelenen öğrenci portfolyolarından 21 tanesi değerlendirilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Hacettepe ve Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarım öğrencilerinin portfolyolarından gözlem formu kullanılarak toplanan bilgiler, araştırmanın amacını gerçekleştirmek üzere analiz edilerek, gözlem formunda bulunan kriterlerin frekans ve yüzdeleri alınmış ve tablolaştırılmıştır. Tablolaştırılan bu verilere göre yorumlar yapılmıştır.

IV.BÖLÜM

BULGULAR ve YORUMLAR

4.1.Örnek Tasarımlar

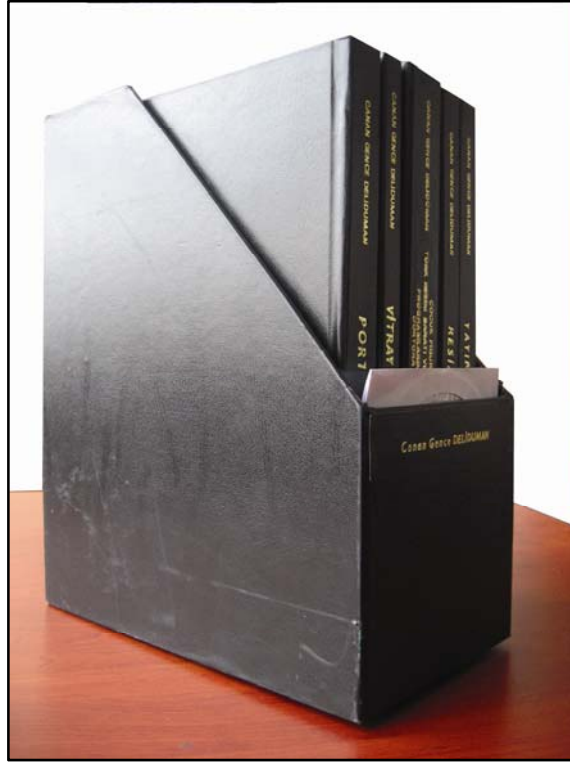
4.1.1. Sanatçı Tasarımları

4.1.1.1. Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN Portfolyosu

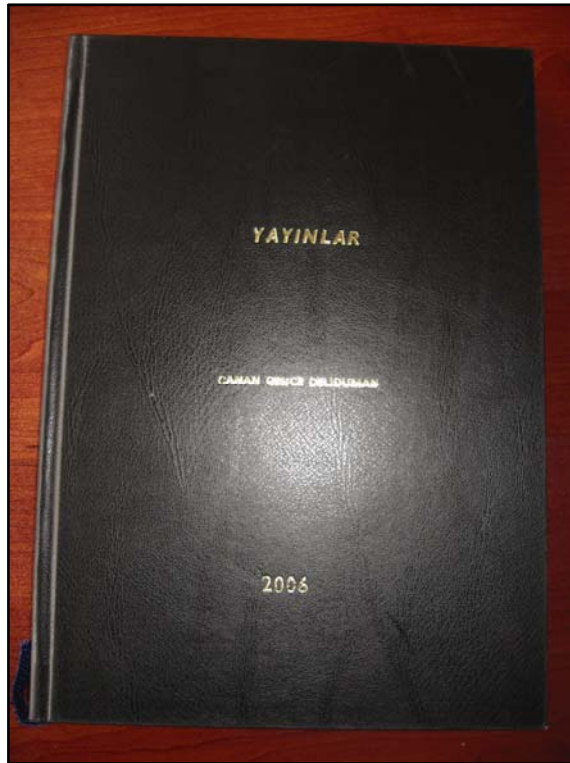
Canan GENCE DELİDUMAN, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümü “Bölüm Başkanlığı” görevinde bulunmaktadır. Sanatçı akademik ve profesyonel hayatta edindiği bilgileri portfolyosunda göstermektedir. Çalışmalarını “Portfolyo”, “Yayınlar”, “Resimler”, “Çocuk Figürünün Türk Resim Sanatı ve Mesleki Eğitim Programlarındaki Yeri” adlı doktora tezi ve “Vitray Teknikleri” adlı kitabı cilt dizisiyle sunmuştur. Toplam beş ciltlik bu portfolyo tasarımında ciltlerin toplu bir şekilde sunulması ve korunması için siyah suni deri kaplamalı bir kutu klasör kullanılmıştır. Aynı şekilde kitaplar da siyah suni deri ile ciltlenmiştir. Kutu klasörün üzerine ayrıca CD yerleştirmek için bir bölüm bulunmaktadır. Sanatçının portfolyo tasarımı sade ve etkili bir sayfa tasarımına sahiptir.

“Portfolyo” başlıklı ciltte içindekiler listesi, özgeçmiş, diploma ve sertifika fotokopileri, akademik etkinliklerin başlıkları yer almaktadır. “Yayınlar” cildinde makaleler, bildiriler, seminer ve konferans metinleri bulunmaktadır. “Resimler” başlıklı ciltte ise desenler, suluboya, akrilik ve yağlıboya örnekler yer almaktadır.

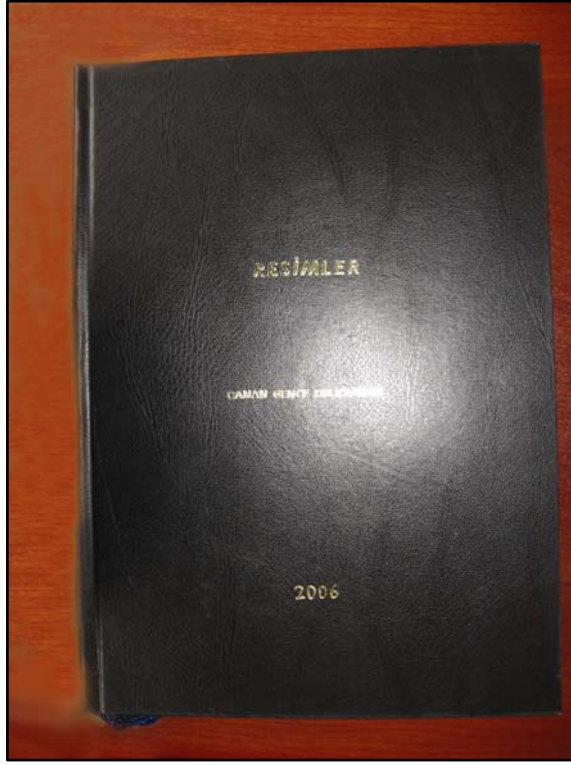
2005 tarihli portfolyo sanatçının deyimiyle 2009 tarihinde güncellenebilir özellik taşımamaktadır. Sanatçı son dört yıllık çalışmalarını da kapsayan yeni sunum hazırlamaktadır.

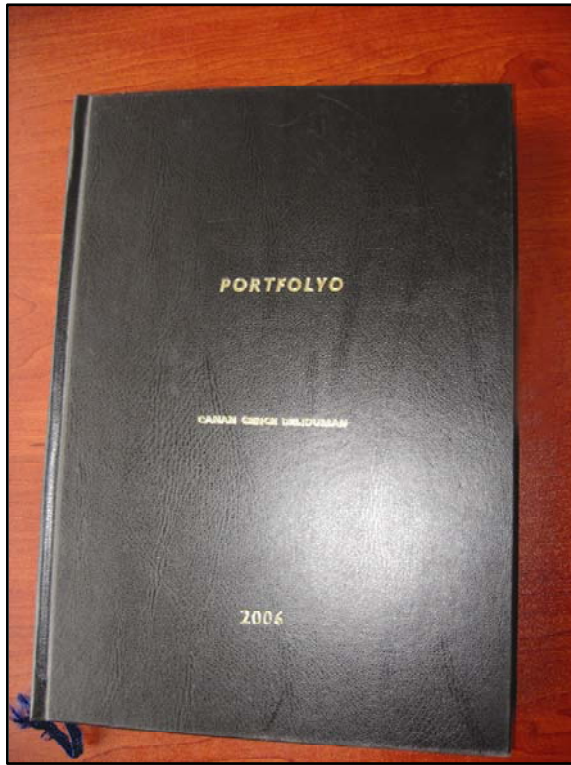
Resim 18- Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN Portfolyosu (Ankara, 2009)

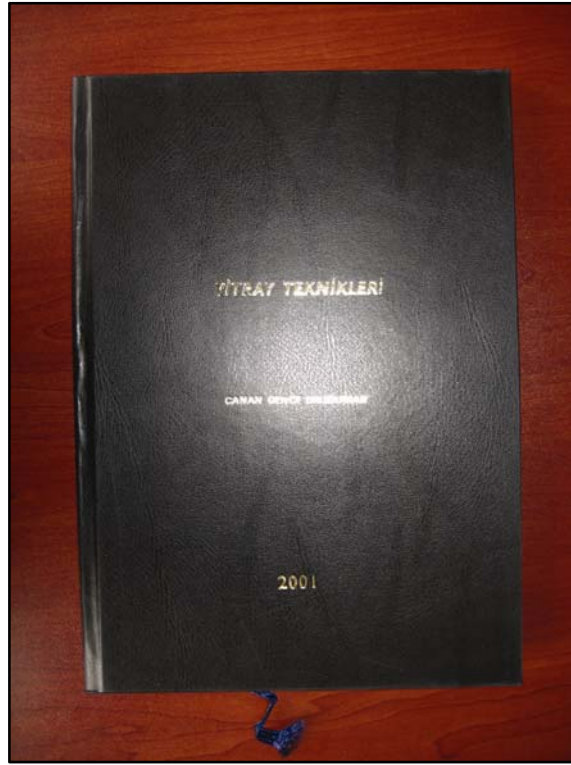
Resim 18a- Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN Portfolyosu Ayr.(Ankara, 2009)

Resim 18b- Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN Portfolyosu Ayr.(Ankara,2009)

Resim 18c- Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN Portfolyosu Ayr.(Ankara,2009)

Resim 18d- Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN Portfolyosu Ayr.(Ankara,2009)

Resim 18e- Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN Portfolyosu Ayr.(Ankara,2009)

Resim 18f- Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN Portfolyosu Ayr.(Ankara,2009)

Resim 18g- Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN Portfolyosu Ayr.(Ankara,2009)

Resim 18h- Doç. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN Portfolyosu Ayr.(Ankara,2009)

4.1.1.2. Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu

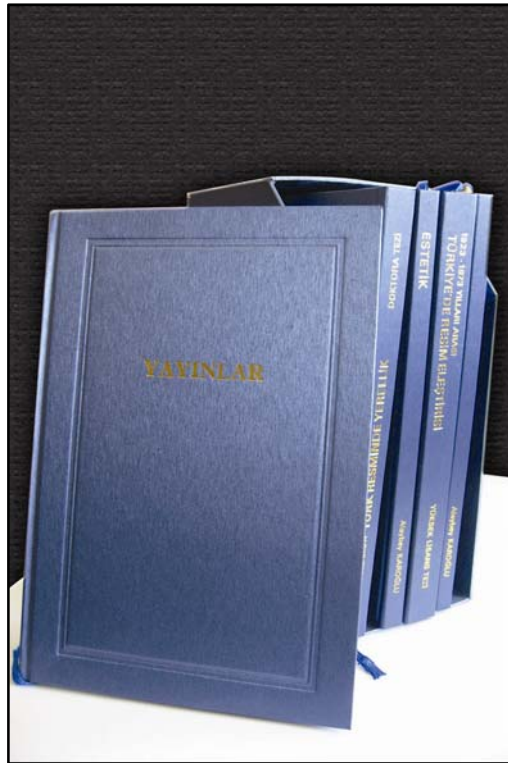
Alaybey KARAOĞLU, Konya Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyesidir. Sanatçının portfolyosunda “Alaybey Karaoğlu”, “Yayınlar”, “Estetik” adlı kitabı, “1923-1973 yılları arası Türkiye’de Resim Eleştirisi” adlı yüksek lisans tezi, “Batılı Anlamda Türk Resminde Yerellik” adlı doktora tezinden oluşan beş cilt bulunmaktadır. Portfolyo içerisinde sanatçının eserleri, makaleleri, ulusal bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitaplarında basılan bildiriler vb. akademik ve profesyonel hayatta yaptığı çalışmalar bulunmaktadır. Ciltler mavi suni deri kaplama kutu klasör içerisinde yerleştirilmiştir. Aynı şekilde kitaplar da mavi suni deri ile ciltlenmiştir. Sanatçı “Alaybey Karaoğlu” cildinin giriş sayfasında kalın gramajlı bir kağıttan CD yerleştirmek için bir alan oluşturmuştur. Eserlerin alt kısımlarında eserler hakkında açıklayıcı bilgiler bulunmaktadır. Çalışmalar sayfanın tek tarafı kullanılarak düzenlenmiştir. Sayfa yüzeyi sade ve etkili bir şekilde kullanılmıştır.

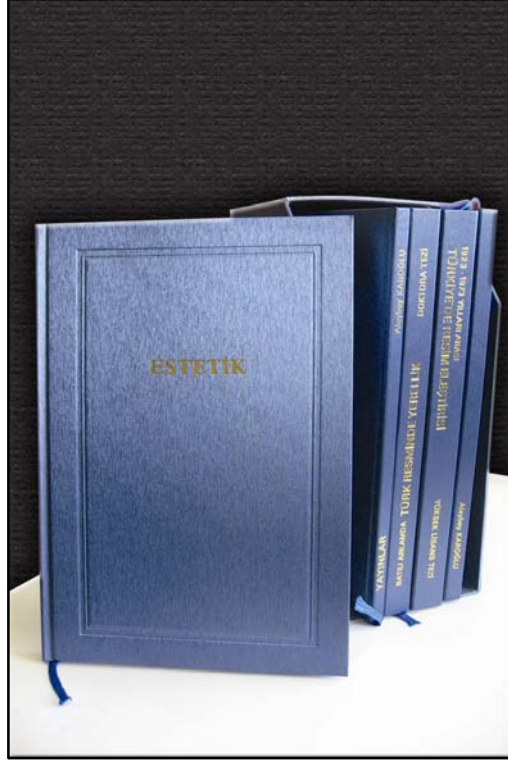
Resim 19- Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu (Konya,2009)

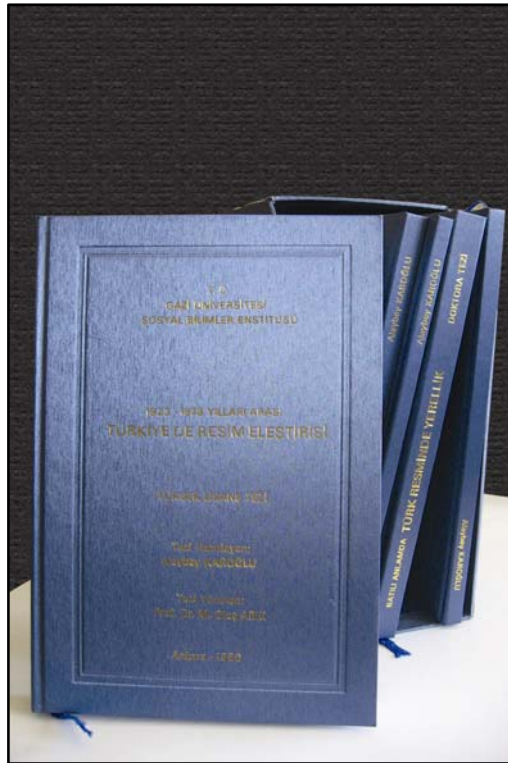
Resim 19a- Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu Ayrıntı (Konya,2009)

Resim 19b- Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

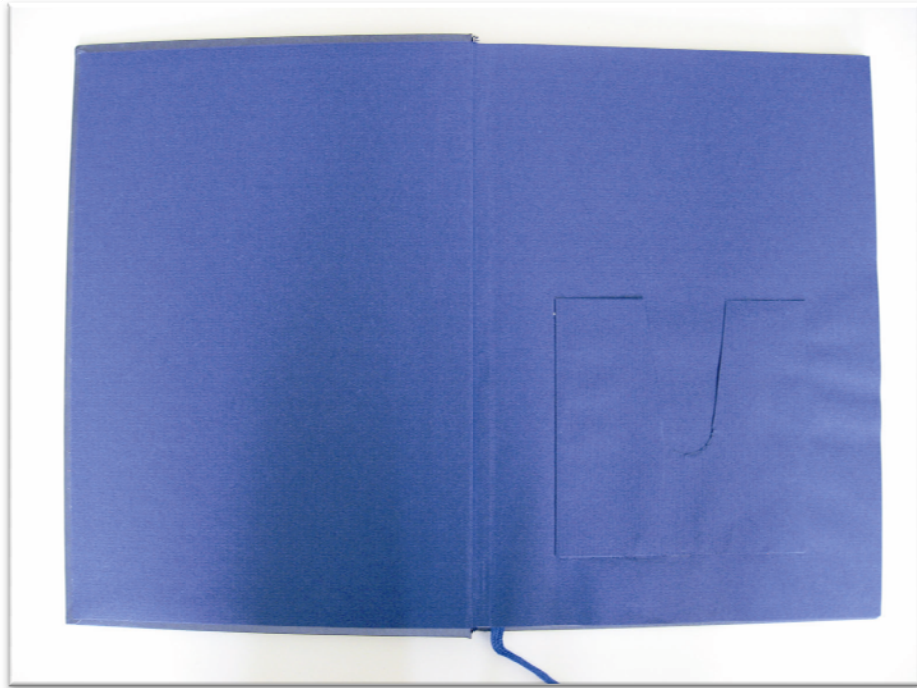
Resim 19c- Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

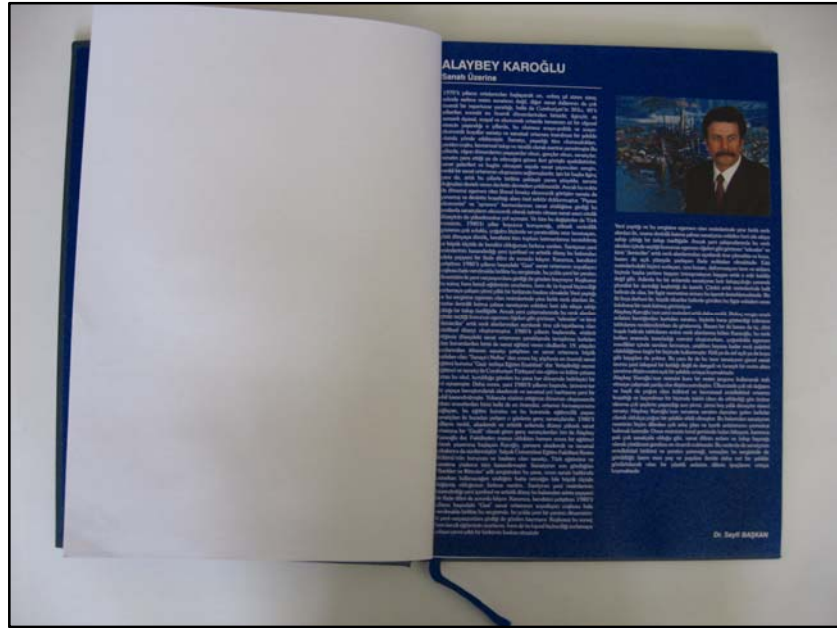
Resim 19d- Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

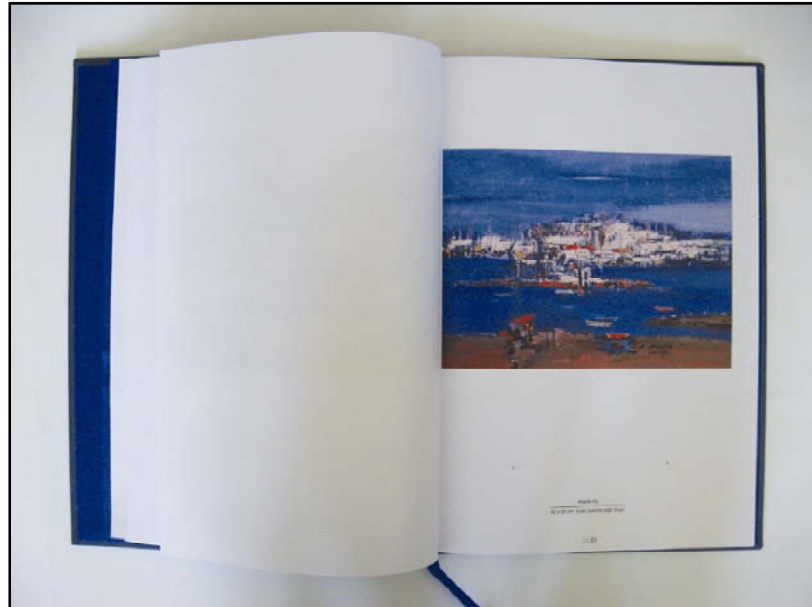
Resim 19e- Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 19f- Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 19g- Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 19h- Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 191- Doç. Dr. Alaybey KARAOĞLU Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

4.1.1.3.Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu

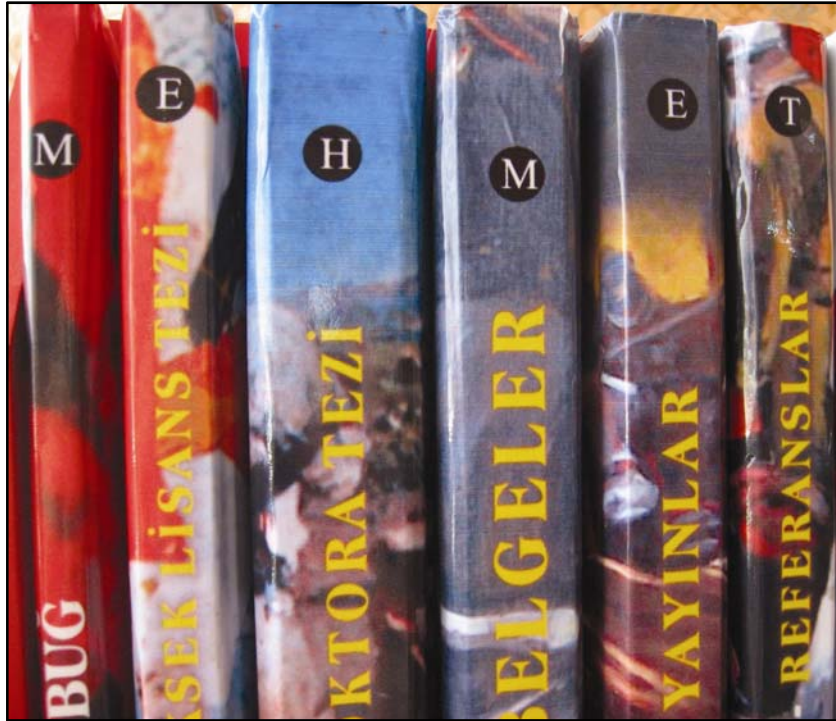
Mehmet BAŞBUĞ, Konya Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyesidir. Sanatçı akademik ve profesyonel hayatta edindiği bilgileri portfolyosunda göstermektedir. Çalışmalarını “Mehmet Başbuğ”, “Yüksek Lisans Tezi”, “Doktora Tezi”, “Belgeler”, “Yayınlar”, “Referanslar”, “Basından”, “Desenler”, “Eserler”, “Sergiler”, “Kataloglar”dan oluşan toplam on iki ciltlik bir dizi ile sunmuştur. Bu portfolyo tam dokümantasyonun iyi bir örneği; sayfalar, bir tasarımcının başlangıç eğitimi boyunca ve sonrasında zorlayıcı olan değişim ve gelişimi göstermektedir. Sanatçı kitapları bir arada tutmak için tasarladığı düzenekte kırmızı renkli 12mm’lik MDF (orta yoğunlukta lif levha) kullanmıştır. MDF kaplama dış kutunun yanlarında tutma yerleri ve sanatçının ismi bulunmaktadır. Sanatçı ciltlerin sırt kısımlarına siyah zemin üzerine beyaz olarak isminin her bir harfini bir cilt üzerine yazmıştır. Her bir cilt sanatçının farklı yağlıboya eserlerinden baskılarla ciltlenmiştir. Çalışmalar sayfanın tek tarafı kullanılarak düzenlenmiştir. Eserlerin alt kısımlarında eser adı, yapım yılı, tekniği, boyutları gibi bilgiler bulunmaktadır. Sayfa yüzeyi sade ve etkili bir şekilde kullanılmıştır.

Resim 20- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu (Konya, 2009)

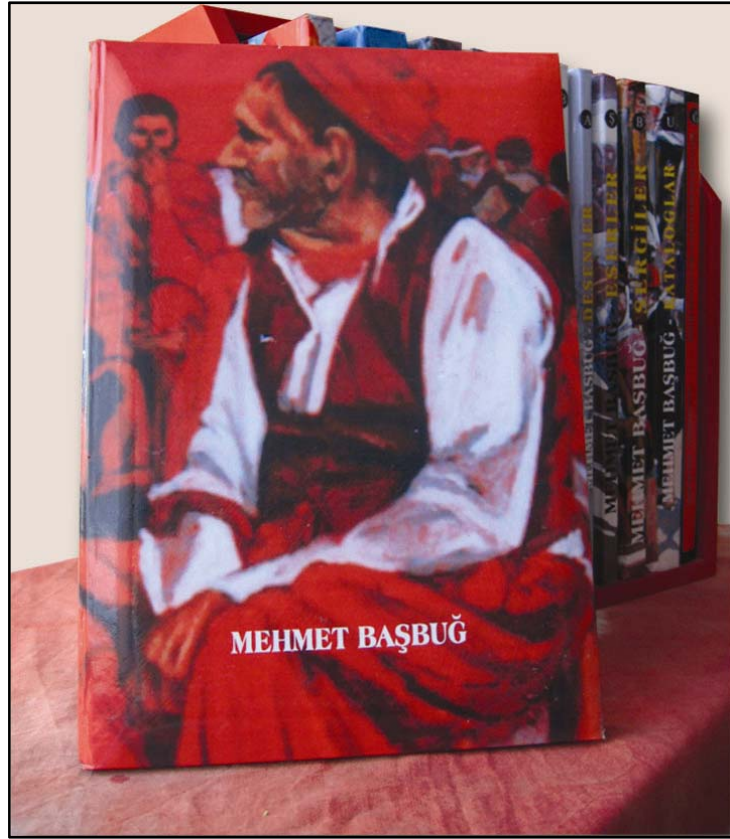
Resim 20a- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

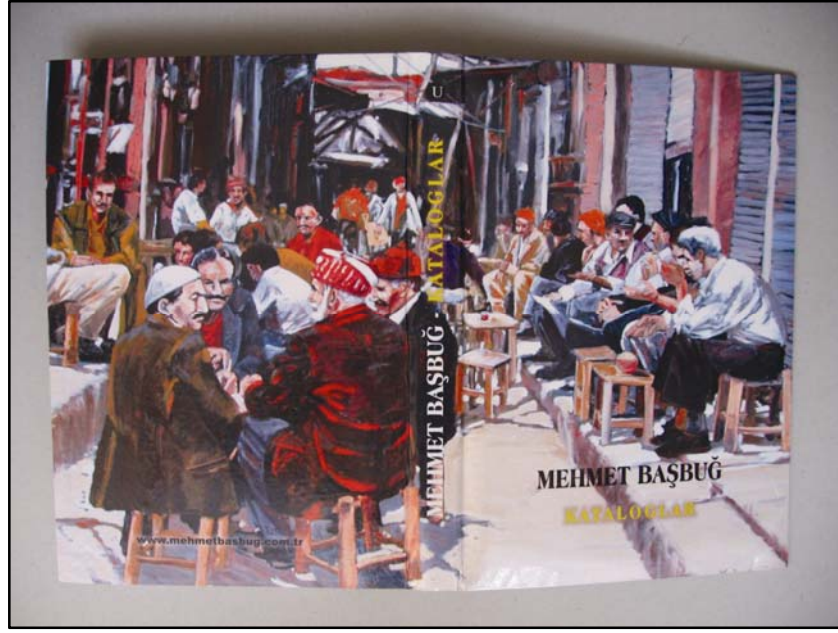
Resim 20b- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 20c- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 20d- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 20e- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 20f- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 20g- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 20h- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

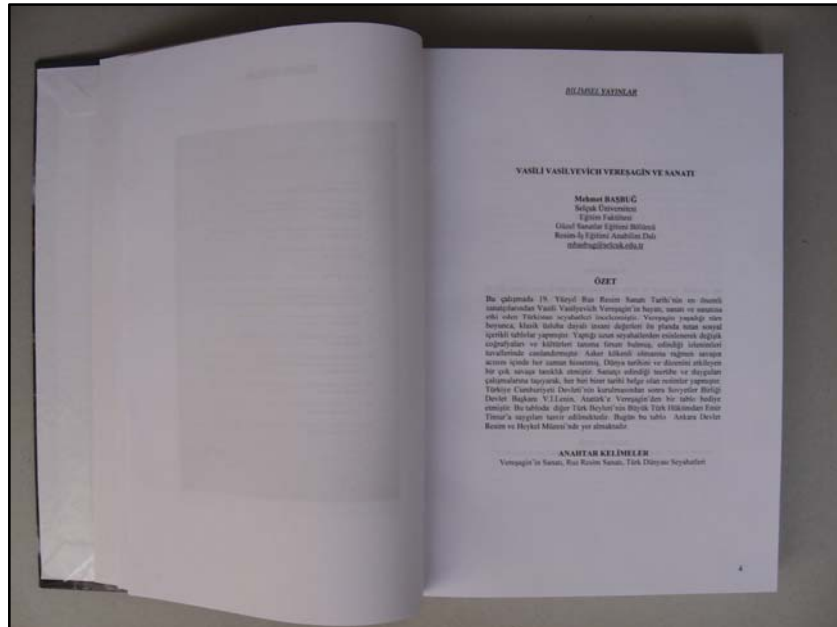
Resim 20i- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 20j- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 20k- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 20l- Doç. Dr. Mehmet BAŞBUĞ Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

4.1.1.4.Doç. Dr. Hüseyin ELMAS Portfolyosu

Hüseyin ELMAS, Konya Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü Bölüm Başkanı olarak görev yapmaktadır. Kitap portfolyo çeşidini kullanan sanatçı altı ciltten oluşan bir seri hazırlanmıştır. Portfolyo “Belgeler”, “Yayınlar”, “Yapıtlar”, “Nakkaş Osman ve Levni’ye Ait Surname Minyatürlerinin Kompozisyon ve Renk Açısından İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezi, “Çağdaş Türk Resminde Minyatür Etkileri” konulu doktora tezi, “Çağdaş Türk Resminde Minyatür Etkileri” adlı kitabından oluşmaktadır. Sanatçı tasarımında siyah- kırmızı kombinasyonunu kullanmıştır. Ciltlerin toplu bir şekilde sunulması, korunması için siyah suni deriden kaplanmış kutu klasör kullanmıştır. Kapaklar tipografik unsurlardan oluşan sade ve etkili bir şekilde tasarlanmıştır. Altı ciltten oluşan portfolyonun her bir cildi numaralandırılmıştır. “Belgeler” cildinde sanatçının beyanname, diplomalar, dil belgesi, yönetilen tezlere ilişkin belgeler, projelerde yaptığı görevler, idari görevler, bilimsel kuruluşlara üyelikler, kişisel sergiler, karma-ortak etkinliklerden seçkiler, sempozyum, festival, workshop, bienal gibi etkinlikler, jüri üyelikleri, etkinlik düzenleme kurulu üyeliği, danışmanlıklar gibi dökümanlar bulunmaktadır. “Yayınlar” cildinde bildiriler, makaleler, diğer yayınlar bulunmaktadır.

Resim 21- Doç. Dr. Hüseyin ELMAS Portfolyosu (Konya, 2009)

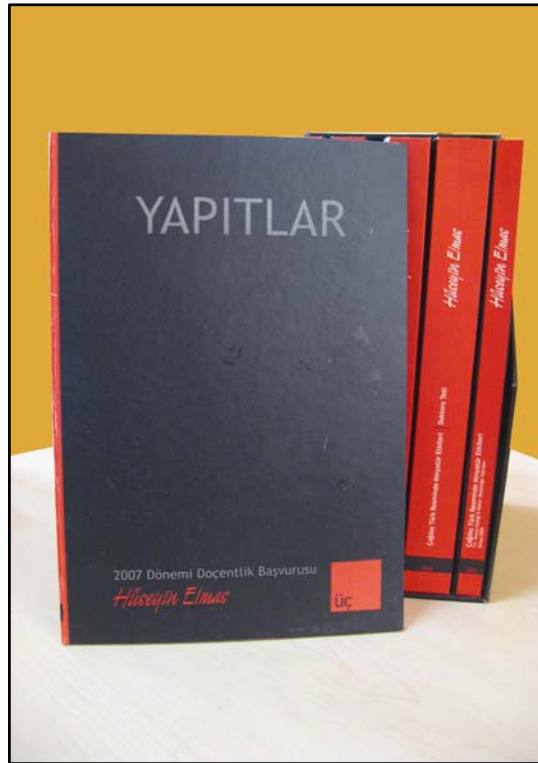
Resim 21a- Doç. Dr. Hüseyin ELMAS Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

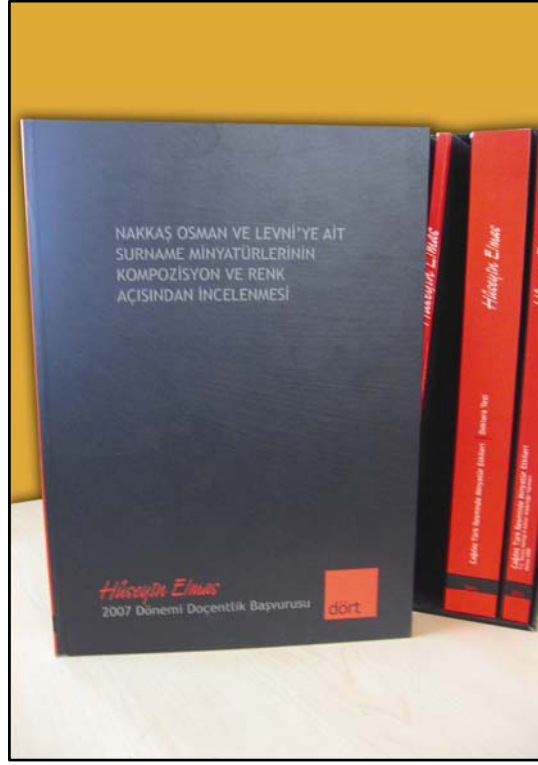
Resim 21b- Doç. Dr. Hüseyin ELMAS Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 21c- Doç. Dr. Hüseyin ELMAS Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 21d- Doç. Dr. Hüseyin ELMAS Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 21e- Doç. Dr. Hüseyin ELMAS Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

Resim 21f- Doç. Dr. Hüseyin ELMAS Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

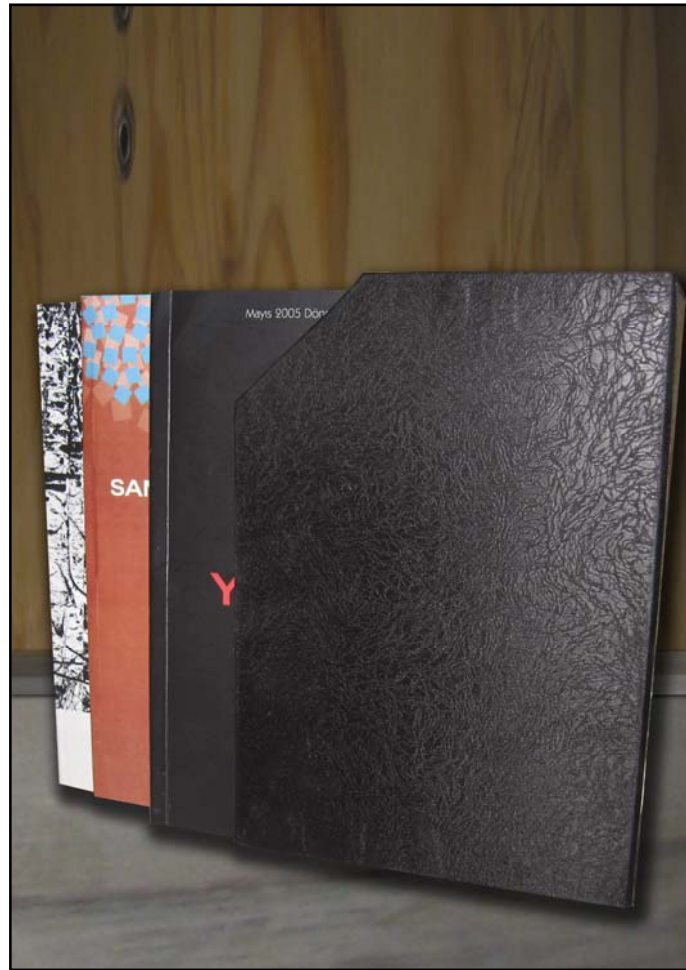
Resim 21g- Doç. Dr. Hüseyin ELMAS Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

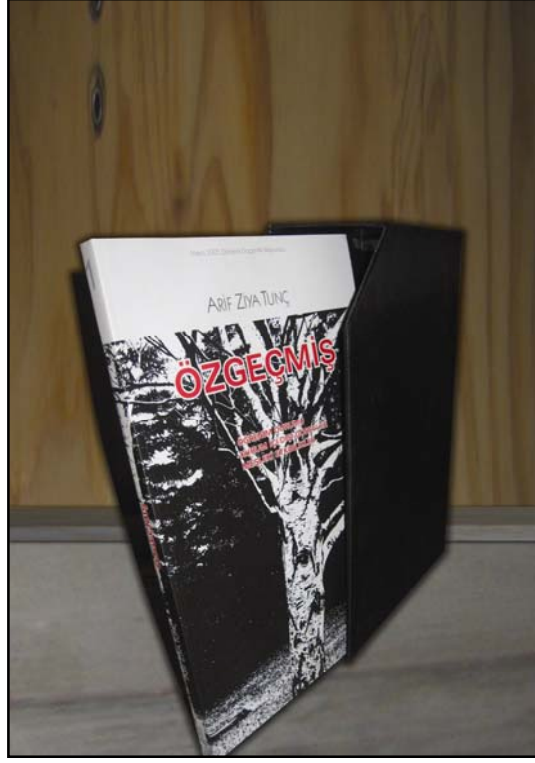
Resim 21h- Doç. Dr. Hüseyin ELMAS Portfolyosu Ayrıntı (Konya, 2009)

4.1.1.5. Doç. Dr. Arif Ziya TUNÇ Portfolyosu

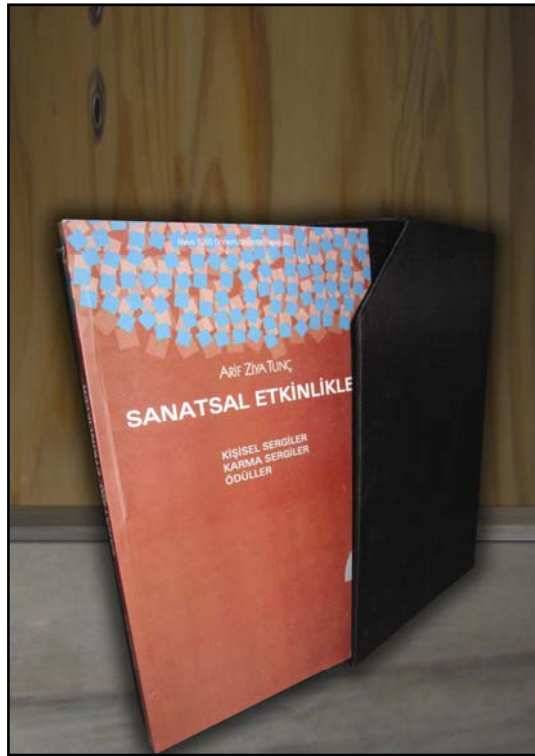
Arif Ziya TUNÇ, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyesidir. Sanatçı “kitap portfolyo” çeşidini kullanarak üç ciltten oluşmuş bir portfolyo hazırlamıştır. Birinci cilt “Özgeçmiş” , ikinci cilt “Sanatsal etkinlikler” , üçüncü cilt “Yapıtlar”dan oluşmuştur. Her birinde farklı kapak tasarımları kullanılmıştır. Ayrıca ciltlerin toplu bir şekilde sunulması, korunması için suni deriden kutu klasör kullanılmıştır.

Resim 22- Doç. Dr. Arif Ziya TUNÇ Portfolyosu (Ankara, 2009)

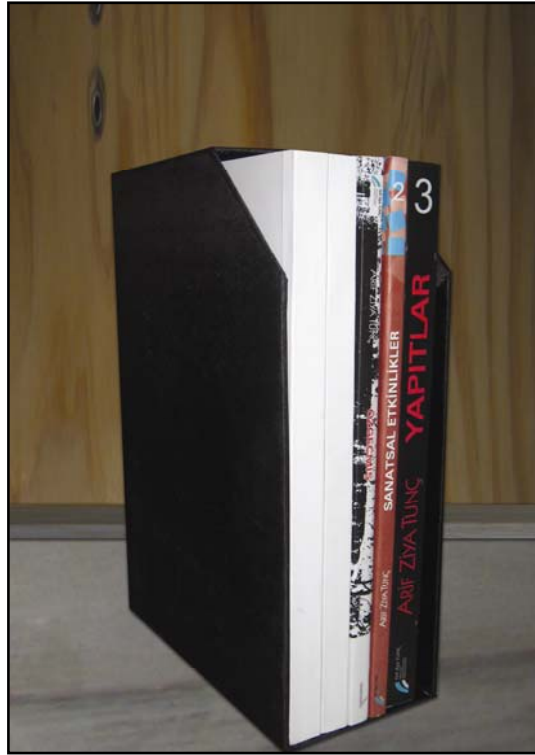
Resim 22a- Doç. Dr. Arif Ziya TUNÇ Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 22b- Doç. Dr. Arif Ziya TUNÇ Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

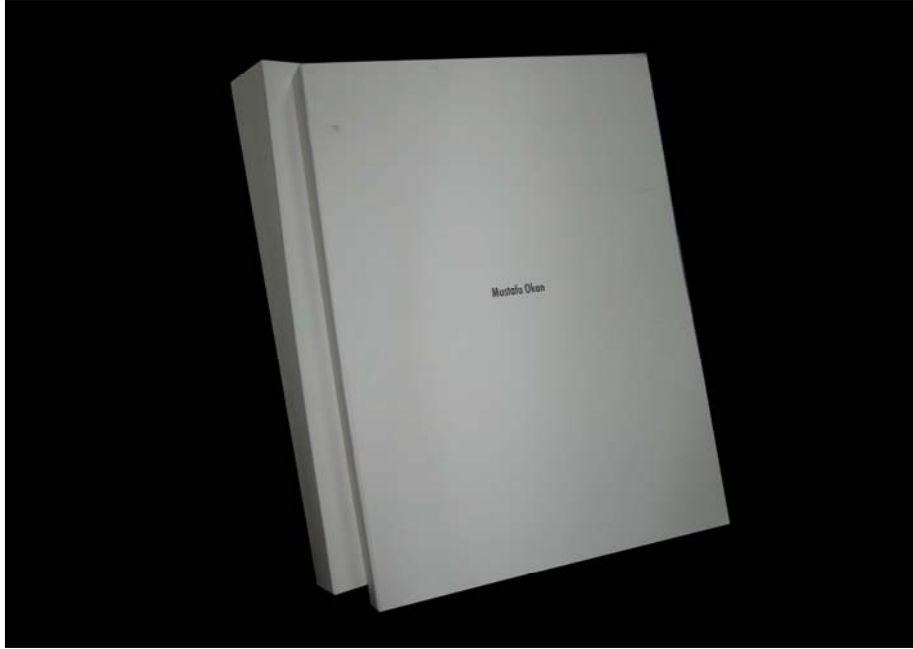
Resim 22c- Doç. Dr. Arif Ziya TUNÇ Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

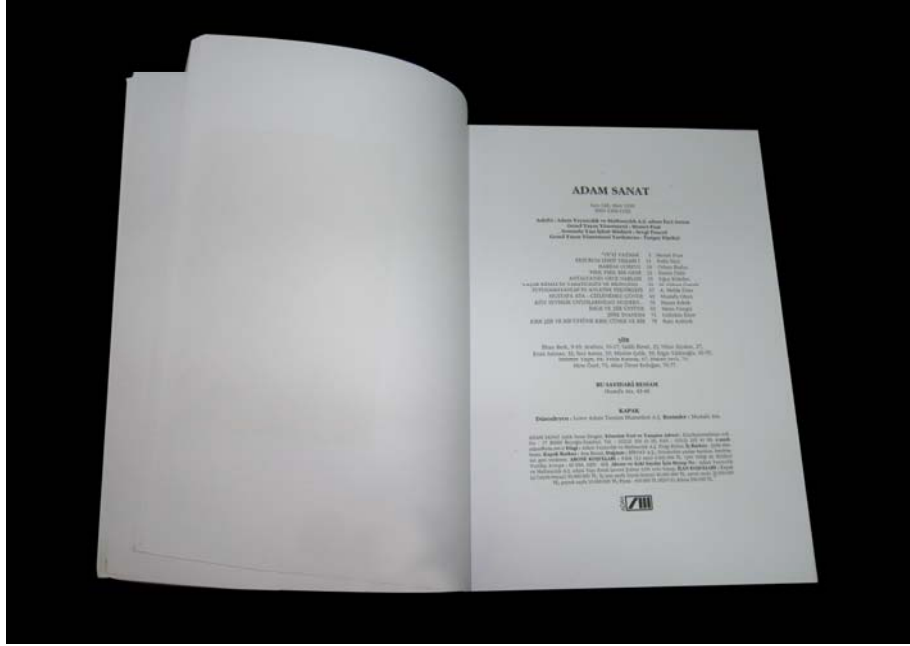
Resim 22d - Doç. Dr. Arif Ziya TUNÇ Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

4.1.1.6. Yrd. Doç. Mustafa OKAN Portfolyosu

Yrd. Doç. Mustafa OKAN Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. Sanatçı iki ciltten oluşan sade bir kitap portfolyo tasarlamıştır. Bu kitaplarda sanatçının makaleleri, ürettiği ürünleri karşılıklı sayfalarla değil tek taraflı olarak sunulmuştur.

Resim 23- Yrd. Doç. Mustafa OKAN Portfolyosu (Ankara, 2009)

Resim 23a- Yrd. Doç. Mustafa OKAN Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 23b- Yrd. Doç. Mustafa OKAN Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

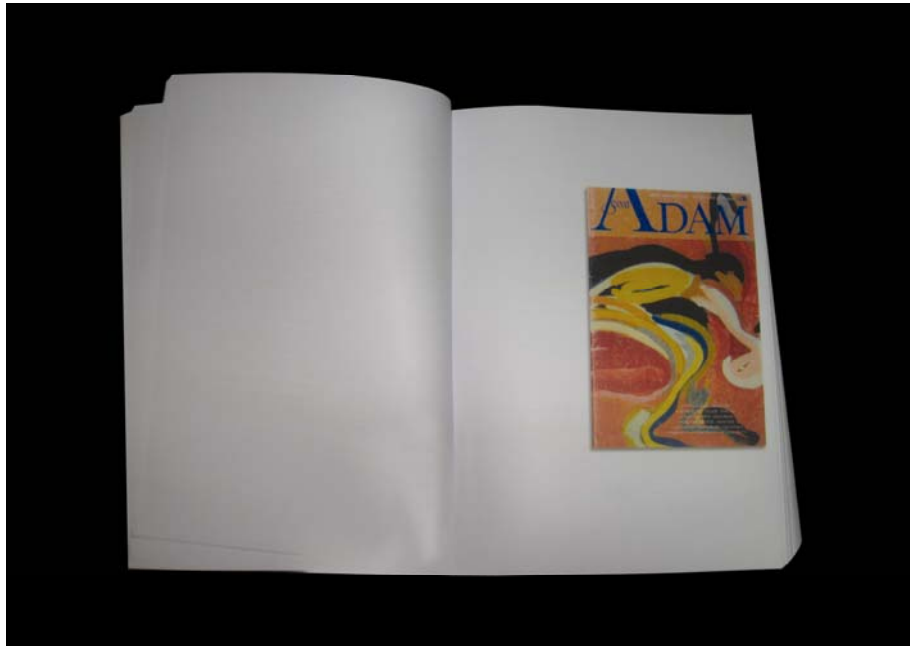
Resim 23c- Yrd. Doç. Mustafa OKAN Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 23d- Yrd. Doç. Mustafa OKAN Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 23e- Yrd. Doç. Mustafa OKAN Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 23f- Yrd. Doç. Mustafa OKAN Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

4.1.1.7. Yrd. Doç. Mustafa KÜÇÜKÖNER Portfolyosu

Mustafa KÜÇÜKÖNER Erzurum Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümünde Yardımcı Doçent olarak görev yapmaktadır. Sanatçı akademik ve profesyonel hayatta edindiği bilgileri portfolyosunda göstermektedir. Çalışmaların rahat taşınabilmesi için deri portfolyo çantası kullanmıştır. Çantanın iç kapağında adı soyadı, portfolyonun ne amaçla düzenlendiğini ve görev aldığı üniversitenin adını belirten bir etiket vardır. Portfolyo çantasının içinde “Sanatsal Faaliyetler Dosyası” , “Eserler Dosyası” , “Makale-Sempozyum-Panel-Seminer Dosyası” , “Akademik Faaliyetler” , “Yüksek Lisans Tezi” ve “Sanatta Yeterlilik Eser Metni” bulunmaktadır.

Resim 24- Yrd. Doç. Mustafa KÜÇÜKÖNER Portfolyosu (Ankara, 2009)

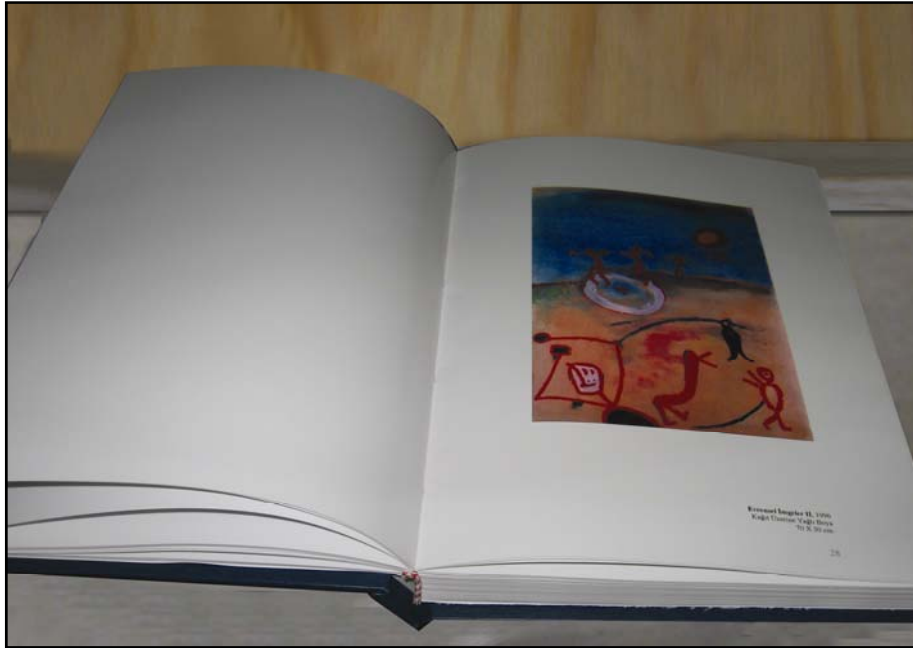
Resim 24a- Yrd. Doç. Mustafa KÜÇÜKÖNER Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 24b- Yrd. Doç. Mustafa KÜÇÜKÖNER Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 24c- Yrd. Doç Mustafa KÜÇÜKÖNER Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 24d- Yrd. Doç. Mustafa KÜÇÜKÖNER Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

4.1.1.8. Yrd. Doç. Dr. Osman ALTINTAŞ Portfolyosu

Osman ALTINTAŞ Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyesidir. Sanatçının portfolyosu tam dökümantasyonun iyi bir örneğidir. Kitap portfolyo çeşidini kullanan sanatçı sekiz ciltten oluşan bir seri hazırlamıştır. Portfolyo “Makale-Bildiri-Konferans-Panel Seçkisi” , “Eserlerinin veya Adının Yer Aldığı Bazı Yayınlar Seçkisi” , “Ödüller; Kişisel ve Karma Etkinlikler Seçkisi” , “Görevlendirme ve Juri Üyelikleri Seçkisi” , “Eserlerinden Örnekler” , “Yüksek lisans ve Doktora tezi” ve sanatçının “Sanat Eğitimi ve Çağdaş Türk Resminde Nü” adlı kitabından oluşmaktadır. Sanatçı kitapları bir arada tutmak için tasarladığı düzenekte malzeme olarak MDF kaplama kullanmıştır.

Resim 25- Yrd. Doç. Dr. Osman ALTINTAŞ Portfolyosu (Ankara, 2009)

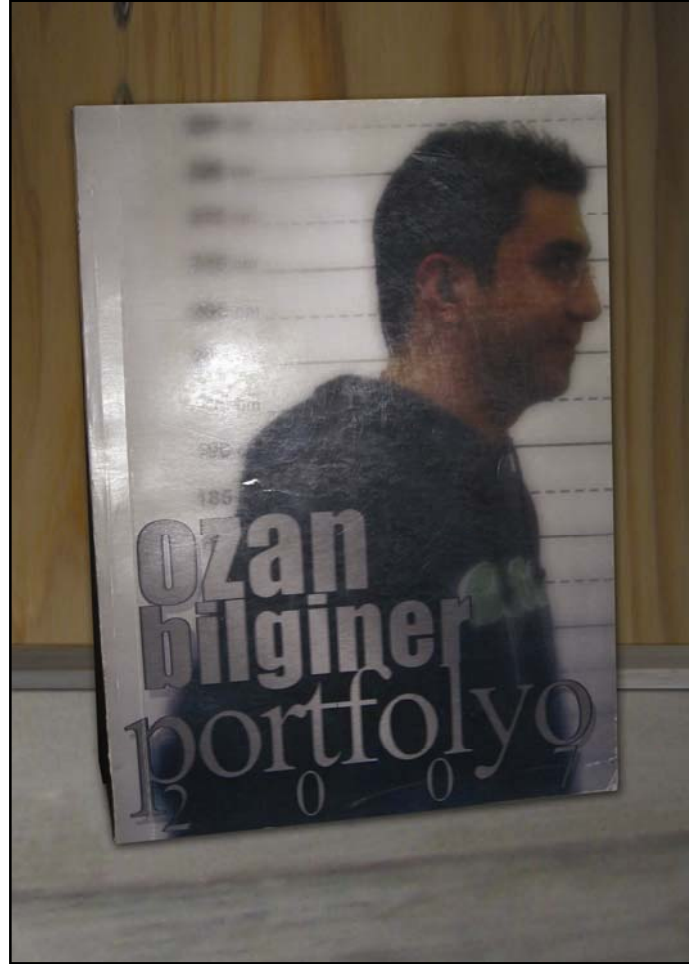
Resim 25a- Yrd. Doç. Dr. Osman ALTINTAŞ Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 25b- Yrd. Doç. Dr. Osman ALTINTAŞ Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

4.1.1.9. Araş. Gör. Ozan BİLGİNER Portfolyosu

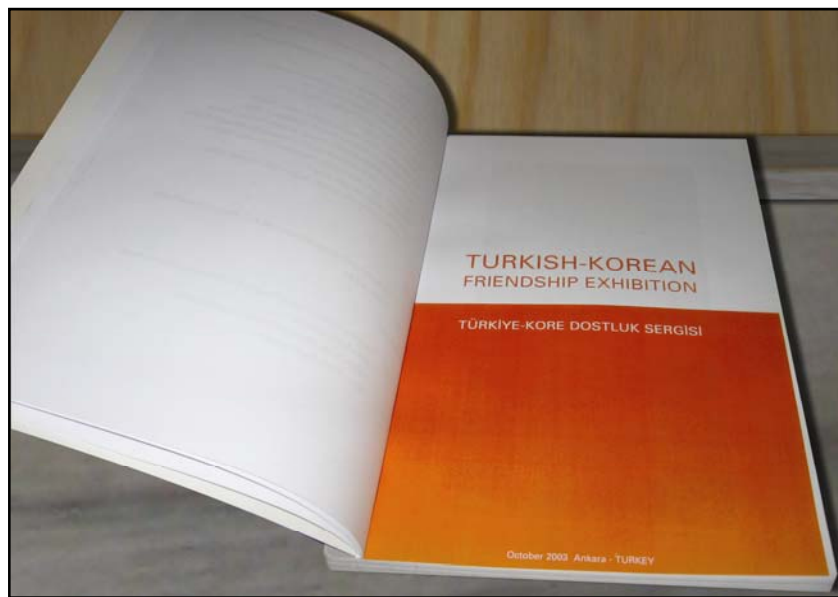
Ozan Bilginer Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır. Sanatçı portfolyo çeşitlerinden kitap portfolyoyu kullanarak kapak üzerinde kendi fotoğrafıyla bir tasarım yapmıştır. Ürünleri sunarken sadece sağ sayfayı kullanarak örneklerin birbirini etkilemesini engellemiştir.

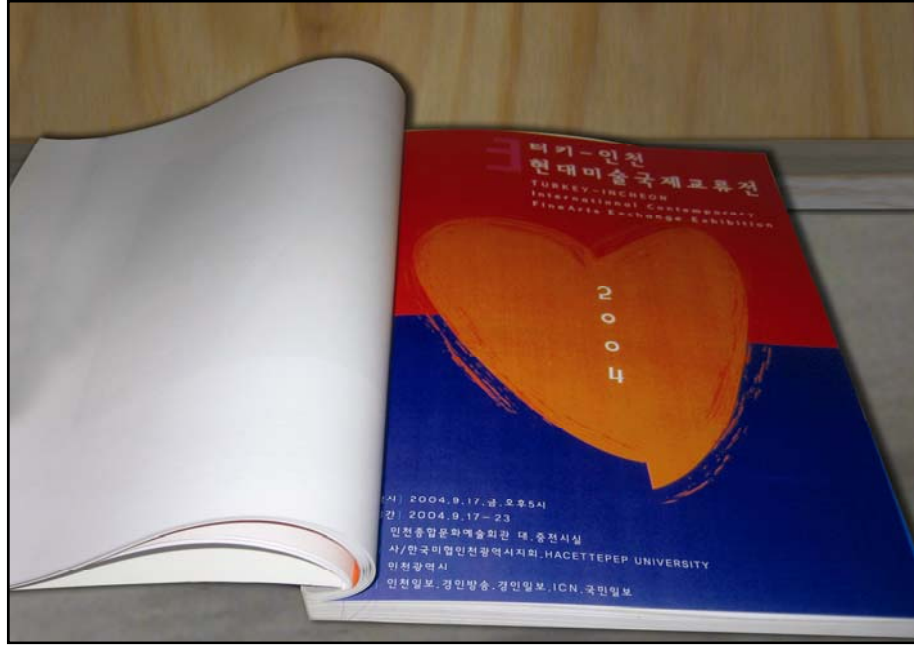
Resim 26- Araş. Gör. Ozan BİLGİNER Portfolyosu (Ankara, 2009)

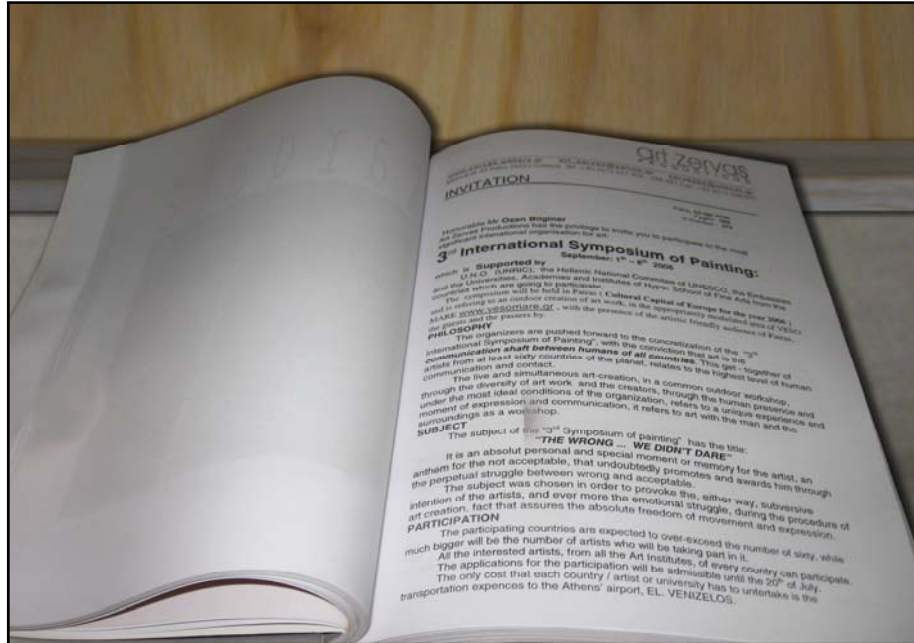
Resim 26a- Araş. Gör. Ozan BİLGİNER Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 26b- Araş. Gör. Ozan BİLGİNER Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

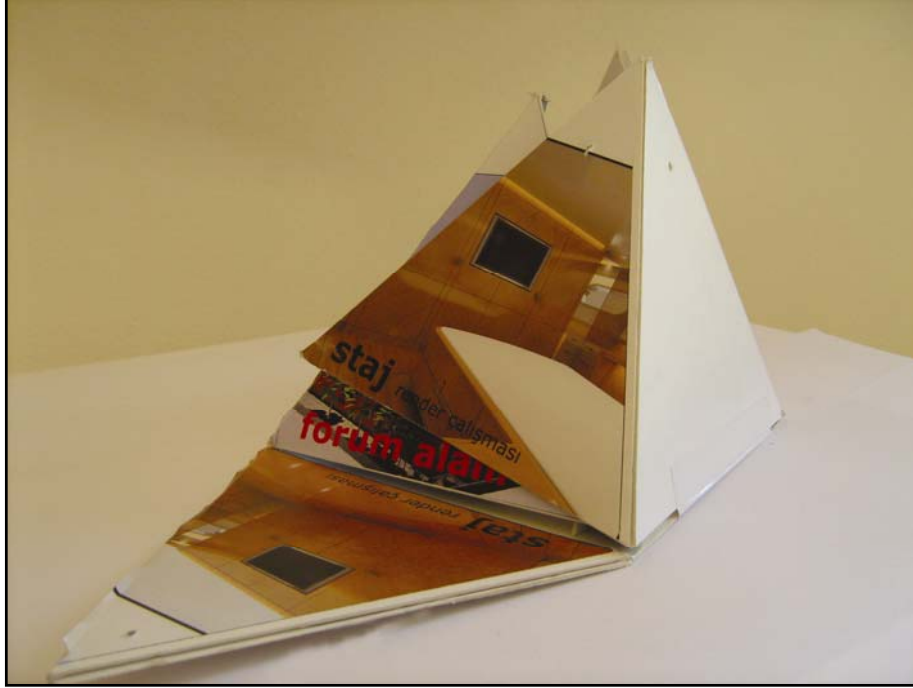

Resim 26c- Araş. Gör. Ozan BİLGİNER Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

Resim 26d- Araş. Gör. Ozan BİLGİNER Portfolyosu Ayrıntı (Ankara, 2009)

4.2.1. Öğrenci Tasarımları

Resim 27- Öğrenci portfolyosu (Berk Anlı Atamer)

PORTFOLYO NO: 1

TASARLAYAN KİŞİ: Berk Anlı ATAMER

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

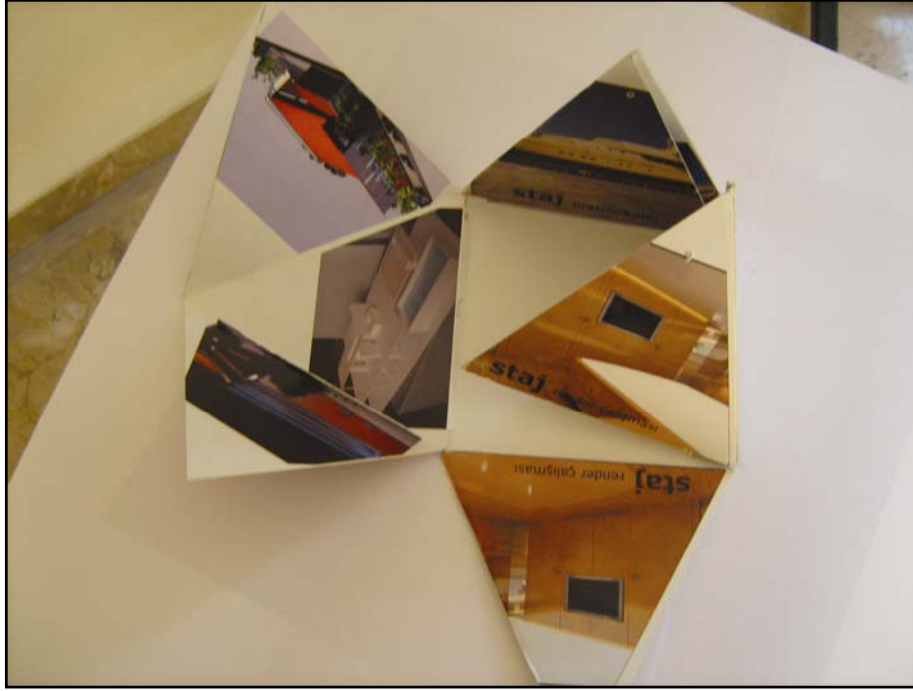
BÖLÜM: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Barış YAZICI

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyo tasarımını piramit şeklinde düzenlemiştir. Malzeme olarak maket kartonu kullanmıştır. Portfolyonun içeriğini öğrencinin okul işleri ve staj işleri (render çalışması, üretim katkı, forum alanı tasarımları) oluşturmaktadır.

Resim 27a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Berk Anlı Atamer)

Resim 27b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Berk Anlı Atamer)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	1
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo1-Berk Anlı Atamer’in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 1’de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, renk uyumu, biçim – içerik uyumu, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uyduğu; fakat kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, çoğaltılabilirlik, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrencinin portfolyosunda gözlem kriterlerinden % 43.75’ini uyguladığı görülmektedir.

Resim 28- Öğrenci portfolyosu (Büşra Ünver)

PORTFOLYO NO: 2

TASARLAYAN KİŞİ: Büşra ÜNVER

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

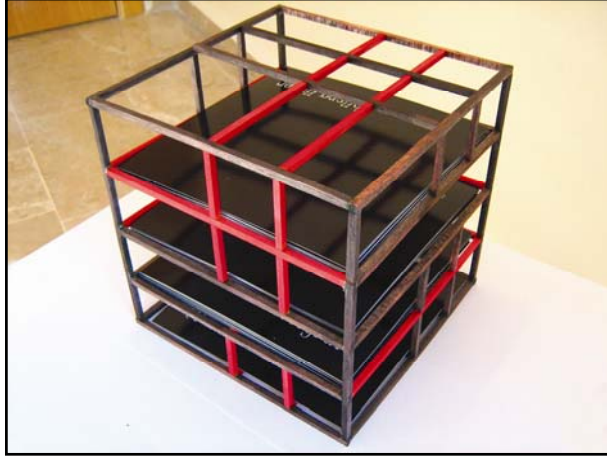
BÖLÜM: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

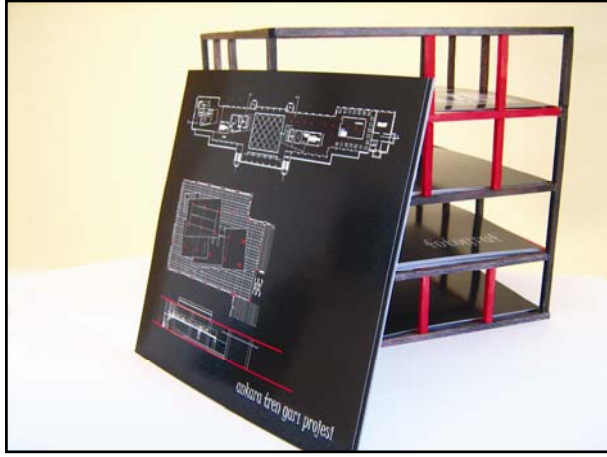
DERS SORUMLUSU: Barış YAZICI

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

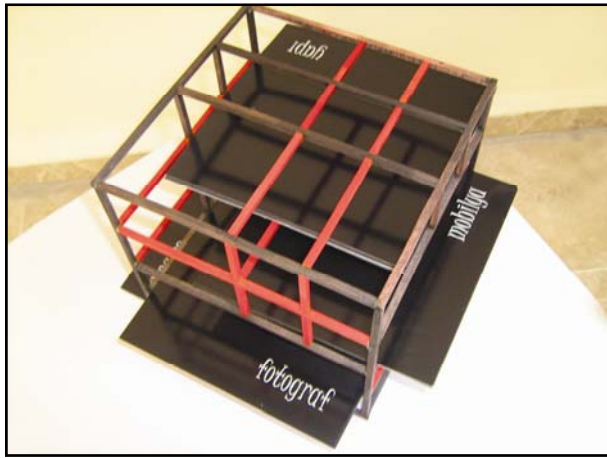
Öğrenci portfolyosunu kırmızı ve siyah çitalardan oluşan dört katlı raf şeklinde tasarlamış, çalışmalar maket kartonlar üzerine baskı alınmıştır. Portfolyo “Özgeçmiş”, “Yapı”, “Mobilya”, “Fotoğraf” bölümlerinden oluşmaktadır. Bu bölümlerde öğrencinin okul işleri ve projeleri bulunmaktadır.

Resim 28a-Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Büşra Ünver)

Resim 28b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Büşra Ünver)

Resim 28c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Büşra Ünver)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	2
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		✓
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 2- Büşra Ünver’in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 2’de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uyduğu; fakat kullanılabilirlik, çoğaltılabilirlik, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrencinin portfolyosunda gözlem kriterlerinden % 68.75’ini uyguladığı görülmektedir.

Resim 29- Öğrenci portfolyosu (Cem Onat)

PORTFOLYO NO: 3

TASARLAYAN KİŞİ: Cem ONAT

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: Görsel Sanatlar ve Tasarım Bölümü – Grafik Tasarım Programı

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Murat Devrim ATILGAN

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyo tasarımında paravan kart tekniğinden yararlanmıştır. Çalışmalar yüksek gramajlı beyaz kağıt üzerine dijital baskı olarak alınmıştır. Portfolyonun içeriği öğrencinin tipografik düzenlemelerinden ve tasarladığı görsel çalışmalardan oluşmaktadır.

Resim 29a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cem Onat)

Resim 29b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cem Onat)

Resim 29c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cem Onat)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	3
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		
Renk Uyumu		
Sayfa Boyutu Yeterliliği		
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 3- Cem Onat'ın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 3'de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uyduğu; fakat kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrencinin portfolyosunda gözlem kriterlerinden sadece %25'ine uyması ile amacına uygun bir portfolyo örneği olmadığı görülmektedir.

Resim 30- Öğrenci portfolyosu (Cihan Ekizoğlu)

PORTFOLYO NO: 4

TASARLAYAN KİŞİ: Cihan EKİZOĞLU

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

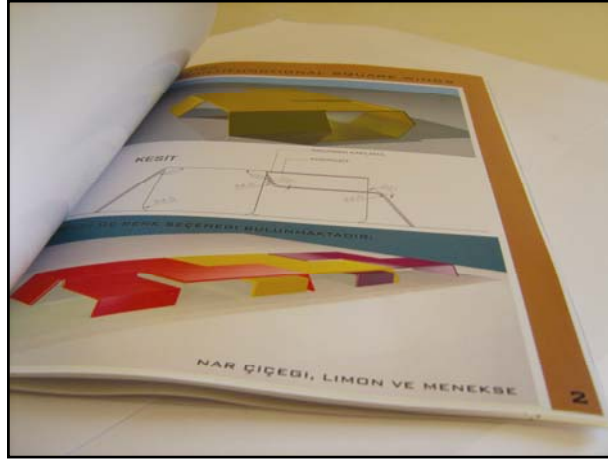
BÖLÜM: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Barış YAZICI

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyo çeşitlerinden kitap portfolyoyu kullanmıştır. Sade bir sayfa tasarımıyla çalışmalarını A4 kağıtlara yerleştirmiştir. Portfolyoda öğrencinin projeleri, okul işleri ve tasarımlarla ilgili açıklamalar bulunmaktadır.

Resim 30a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cihan Ekizoğlu)

Resim 30b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cihan Ekizoğlu)

Resim 30c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Cihan Ekizoğlu)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	4
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		✓
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		✓
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		✓
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 4- Cihan Ekizoğlu'nun portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 4'de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uyduğu; sadece dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, özgeçmiş, iletişim bilgisi, kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrencinin portfolyosunda gözlem kriterlerinden sadece %81.25'ini uyguladığı görülmektedir.

Resim 31- Öğrenci portfolyosu (Ece Özgül)

PORTFOLYO NO: 5

TASARLAYAN KİŞİ: Ece ÖZDİL

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: Görsel Sanatlar ve Tasarım Bölümü – Grafik Tasarım Programı

DERS: Portfolyo Tasarımı

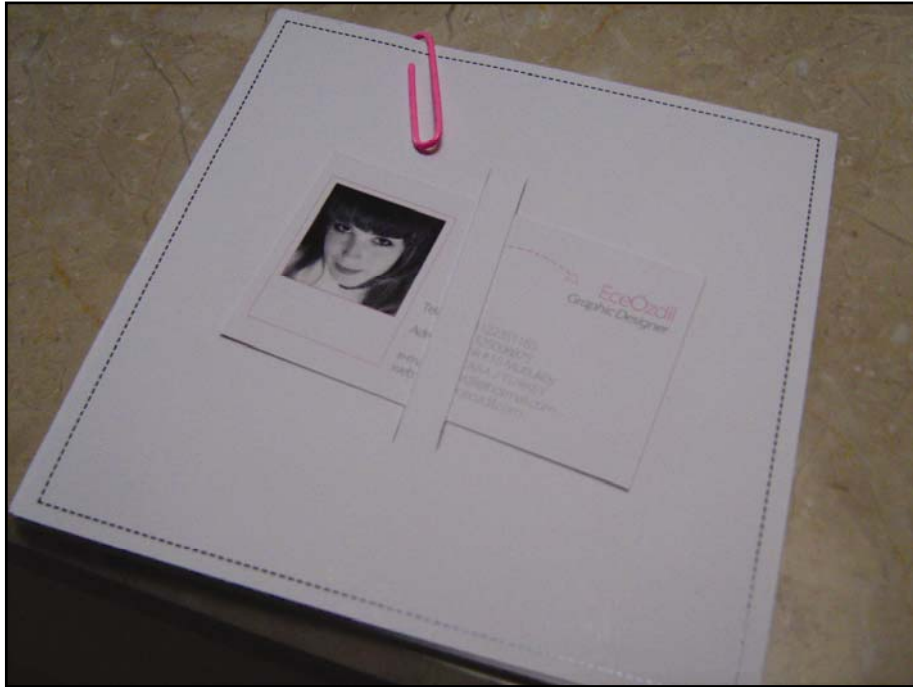
DERS SORUMLUSU: Murat Devrim ATILGAN

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyo tasarımını birbirinden bağımsız kare kartlara dijital baskı olarak oluşturmuştur. Ayrıca bu tasarımını sunum CD'leri ile desteklemiştir. CD üzerine kendi logotype'ını yerleştirmiştir. Tasarımın genelinde beyaz ve pembe renkler hakimdir. Çalışmalarını sunarken sade ve etkili bir sayfa tasarımı uygulamıştır. Portfolyonun içeriğinde özgeçmiş, afiş tasarımları, dergi reklamları, animasyon çizimler bulunmaktadır.

Resim 31a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Ece Özdil)

Resim 31b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Ece Özdil)

Resim 31c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Ece Özdil)

Resim 31d- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Ece Özdil)

Resim 31e- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Ece Özdil)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	5
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		✓
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		✓
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		✓
İletişim Bilgisi		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 5- Ece Özgül'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 5’de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, özgeçmiş, iletişim bilgisi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uyduğu; sadece çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi kriterine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden %93.75’ini uygulayarak amacına uygun bir portfolyo örneği sunmaktadır.

Resim 32- Öğrenci portfolyosu (Eren Özgüven)

PORTFOLYO NO: 6

TASARLAYAN KİŞİ: Eren ÖZGÜVEN

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Barış YAZICI

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrencinin portfolyosu çalışmaların yüksek gramajlı küçük kağıtlara dijital baskısı alınarak sırasız ve açıklamasız bir şekilde bir araya getirilmesiyle oluşmuştur. Çıktılar PVC kaplama yapılarak küçük siyah deri bir çantaya yerleştirilmiştir. Portfolyo öğrencinin okulda yaptığı tasarımlardan oluşmaktadır.

Resim 32a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Eren Özgüven)

Resim 32b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Eren Özgüven)

Resim 32c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Eren Özgüven)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	6
Amaca Uygunluk		
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		
Çoğaltılabilirlik		
Renk Uyumu		
Sayfa Boyutu Yeterliliği		
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		

Tablo 6- Eren Özgüven'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 6'da görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; sadece güncellenebilirlik ve portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması gözlem kriterlerine uyduğu; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden sadece %12.5'ine uyması ile amacına uygun bir portfolyo örneği olmadığı görülmektedir.

Resim 33- Öğrenci portfolyosu (Erişcan Türk)

PORTFOLYO NO: 7

TASARLAYAN KİŞİ: Erişcan TÜRK

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

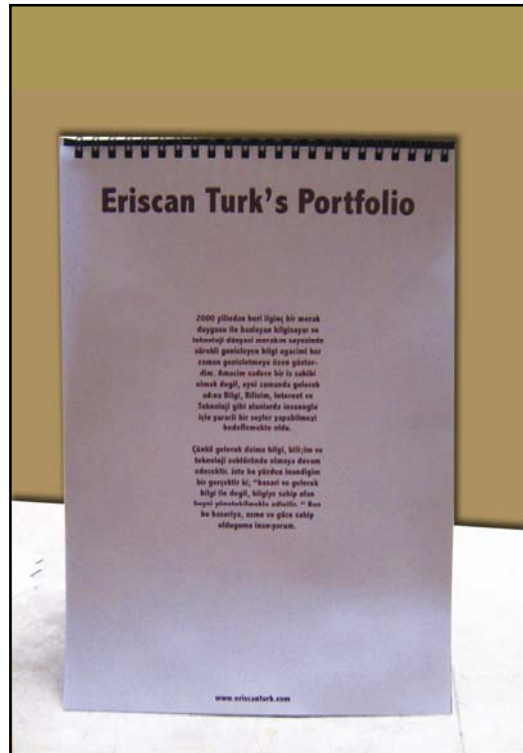
BÖLÜM: Görsel Sanatlar ve Tasarım Bölümü – Grafik Tasarım Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Murat Devrim ATILGAN

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

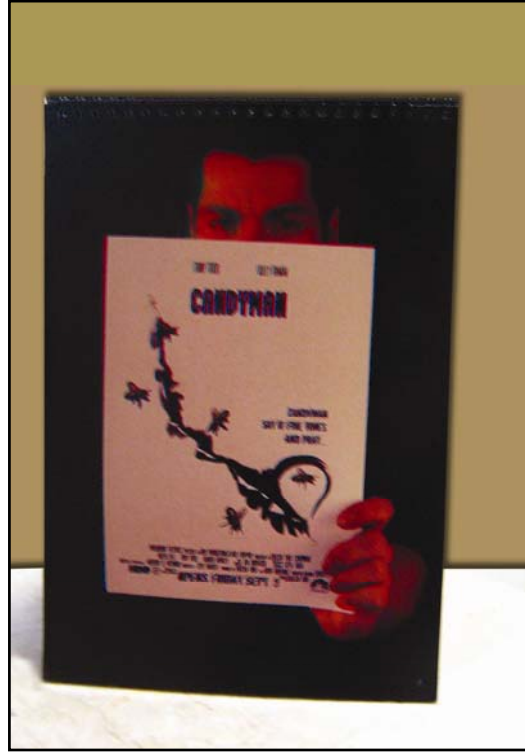
Öğrenci portfolyosunda ayaklı döner levha materyalinden yararlanmıştır. Tasarımda siyah ve bordo renkler hakimdir. Çalışmalar A3 boyutunda dijital baskı alınmıştır. Öğrenci portfolyosunda farklı bir sunum yolu seçmiştir; tasarımlarını kendisiyle birlikte fotoğraflayarak portfolyoya eklemiştir. Portfolyo kapağında bulunan gözlük çalışmaların üç boyutlu görünmesini sağlamaktadır. Gözlük için portfolyonun ilk sayfasına cep şeklinde bir bölme eklenmiştir. Portfolyonun içeriğini özgeçmiş, afiş tasarımları, karikatür çizimleri, serbest yüzey düzenlemeleri oluşturmaktadır.

Resim 33a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Erişcan Türk)

Resim 33b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Erişcan Türk)

Resim 33c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Erişcan Türk)

Resim 33d- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Erişcan Türk)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	7
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		
Renk Uyumu		
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		

Tablo 7- Erişcan Türk'ün portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 7’de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, sayfa boyutu yeterliliği, biçim – içerik uyumu, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi gözlem kriterlerine uyduğu; kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, çoğaltılabilirlik, renk uyumu, metin – görsel unsur uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden %43.75’ini uyguladığı görülmüştür.

Resim 34- Öğrenci portfolyosu (Furkan Şener)

PORTFOLYO NO: 8

TASARLAYAN KİŞİ: Furkan ŞENER

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: Görsel Sanatlar ve Tasarım Bölümü – Grafik Tasarım Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

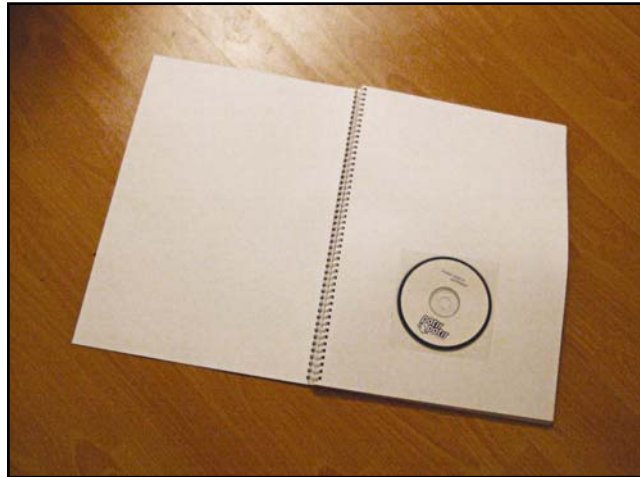
DERS SORUMLUSU: Murat Devrim ATILGAN

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyo tasarımına mizahsal bir şekilde yaklaşmıştır. Portfolyo bir kitapçık ve sunum cd'sinden oluşmaktadır. Sunum cd'si portfolyo kitapçığının yanında tasarlanan kutunun kapağına ve sunum dosyasının ilk sayfasına yerleştirilmiştir. Çalışmanın genelinde mavi ve beyaz renkler kullanılmıştır. Portfolyonun içeriğini öğrencinin animasyon çalışmaları, karikatür çizimleri, tipografik düzenlemeler oluşturmaktadır.

Resim 34a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Furkan Şener)

Resim 34b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Furkan Şener)

Resim 34c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Furkan Şener)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	8
Amaca Uygunluk		
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		

Tablo 8- Furkan Şener'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 8'de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi gözlem kriterlerine uyduğu; amacına uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden %37.5'ini uyguladığı görülmüştür.

Resim 35- Öğrenci portfolyosu (Gizem Sazan)

PORTFOLYO NO: 9

TASARLAYAN KİŞİ: Gizem SAZAN

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Barış YAZICI

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyosunu tasarımlarının basılı olduğu rulo şeridi demir bir silindirin içerisine yerleştirerek oluşturmuştur. Silindirin üzerinde isminin yazdığı bir kesit bulunmaktadır. Siyah rulo şeritte sırasıyla öğrencinin yaptığı projeler, mimari tasarımlar bulunmaktadır. Her bir çalışmanın altında açıklayıcı bilgiler vardır.

Resim 35a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gizem Sazan)

Resim 35b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gizem Sazan)

Resim 35b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gizem Sazan)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	9
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		✓
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		✓
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 9- Gizem Sazan'ın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 9'da görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uyduğu; kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, çoğaltılabilirlik, özgeçmiş, iletişim bilgisi kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden %68.75'ini uygulayarak amacına uygun bir portfolyo örneği sunmaktadır.

Resim 36- Öğrenci portfolyosu (Gökhan Kılıçer)

PORTFOLYO NO: 10

TASARLAYAN KİŞİ: Gökhan KILIÇER

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: Görsel Sanatlar ve Tasarım Bölümü – Grafik Tasarım Programı

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Murat Devrim ATILGAN

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyosunu dış yüzeylerinde kendi tasarımlarının bulunduğu iç içe giren kutulardan oluşturmuştur. Kare şeklindeki kutuların üzerinde öğrencinin afiş çalışmaları, yüzey düzenlemeleri, tipografik düzenlemeleri, özgeçmişi bulunmaktadır. Ayrıca kutuların içerisinde öğrenci tasarımlarının sunum cd'leri bulunmaktadır.

Resim 36a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gökhan Kılıçer)

Resim 36b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gökhan Kılıçer)

Resim 36c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Gökhan Kılıçer)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	10
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		✓
İletişim Bilgisi		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		

Tablo 10- Gökhan Kılıçer'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 10'da görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, renk uyumu, biçim – içerik uyumu, özgeçmiş, iletişim, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, gözlem kriterlerine uyduğu; kullanılabilirlik, çoğaltılabilirlik, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrencinin portfolyosunda gözlem kriterlerinden %62.5'ini uyguladığı görülmektedir.

Resim 37- Öğrenci portfolyosu (Onur Alp Uluçay)

PORTFOLYO NO: 11

TASARLAYAN KİŞİ: Onur Alp ULUÇAY

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: Görsel Sanatlar ve Tasarım Bölümü – Grafik Tasarım Programı

DERS: Portfolyo Tasarımı

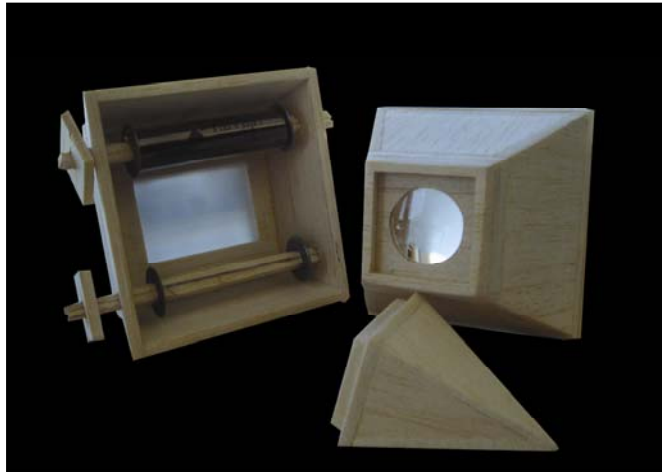
DERS SORUMLUSU: Murat Devrim ATILGAN

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci ağaçtan yapılmış piramit şeklinde bir tasarım hazırlamıştır. Piramit içerisindeki makaralar sayesinde asetat üzerine siyah-beyaz basılmış tasarımlar ışığa tutularak görülmektedir. Portfolyo içeriğini öğrencinin özgün tasarımları, yüzey düzenlemeleri, afişleri, okulda yaptığı projeler oluşturmaktadır.

Resim 37a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Onur Alp Uluçay)

Resim 37b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Onur Alp Uluçay)

Resim 37c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Onur Alp Uluçay)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	11
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		

Tablo 11- Onur Alp Uluçay'ın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 11'de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, renk uyumu, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi gözlem kriterlerine uyduğu; kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, çoğaltılabilirlik, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrencinin portfolyosunda gözlem kriterlerinden sadece %37.5'ini uyguladığı görülmektedir.

Resim 38- Öğrenci portfolyosu (Özgür Özçelikkale)

PORTFOLYO NO: 12

TASARLAYAN KİŞİ: Özgür ÖZÇELİKKALE

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

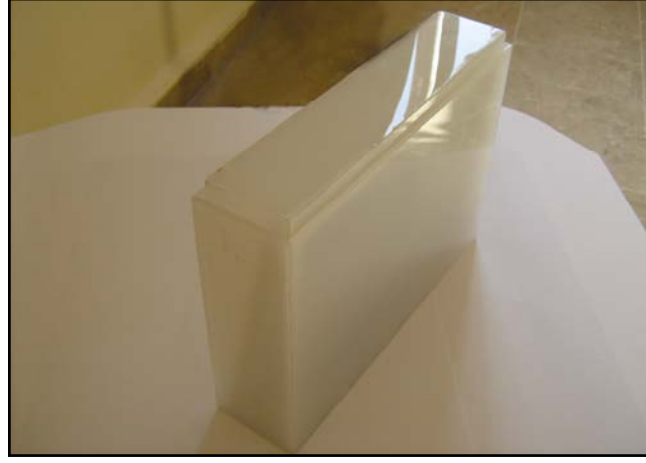
BÖLÜM: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Barış YAZICI

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci tasarımlarını birbirinden bağımsız dikdörtgen kartlar üzerine bastırmıştır. Bu kartları toplu bir şekilde bulunması ve korunması için iç içe giren plastik bir kutu içerisine yerleştirmiştir. Portfolyonun içeriğini özgeçmiş, ürün tasarımları, fotoğraflar oluşturmaktadır.

Resim 38a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Özgür Özçelikkale)

Resim 38b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Özgür Özçelikkale)

Resim 38c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Özgür Özçelikkale)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	12
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		✓
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		

Tablo 12- Özgür Özçelikkale'nin portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 12'de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, çoğaltılabilirlik, renk uyumu, özgeçmiş, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi gözlem kriterlerine uyduğu; kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi iletişim bilgisi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden %50'sini uyguladığı görülmektedir.

Resim 39- Öğrenci portfolyosu (Serra Ekşi)

PORTFOLYO NO: 13

TASARLAYAN KİŞİ: Serra EKŞİ

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Barış YAZICI

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrencinin portfolyosu bir dijital portfolyo örneğidir. Üç cd'den oluşan portfolyonun cd kapaklarında kendi tasarımlarını kullanmıştır. Portfolyonun içeriğinde öğrencinin projeleri, endüstriyel ürün tasarımları bulunmaktadır.

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	13
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		✓
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		✓
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 13- Serra Ekşi'nin portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 13'de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uyduğu; sadece özgeçmiş ve iletişim bilgisi kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden %81.25'ini uygulayarak amacına uygun bir portfolyo örneği sunmaktadır.

Resim 40- Öğrenci portfolyosu (Sonat Akbaba)

PORTFOLYO NO: 14

TASARLAYAN KİŞİ: Sonat AKBABA

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Barış YAZICI

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyo tasarımını birbirinden bağımsız kare kartlara dijital baskı olarak oluşturmuştur. Kartların bir arada sunulması ve korunması için çelik bir tabaka kullanılmıştır. Kartlar bu tabakanın içerisine yerleştirilmiştir. Portfolyonun içeriğini öğrencinin projeleri, sinema topluluğu kompleksi tasarımları, sandalye tasarımları, çevre düzenlemeleri oluşturmaktadır.

Resim 40a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Sonat Akbaba)

Resim 40b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Sonat Akbaba)

Resim 40c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Sonat Akbaba)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	14
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		✓
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		
Sayfa Boyutu Yeterliliği		
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		

Tablo 14- Sonat Akbaba'nın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 14'de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık çoğaltılabilirlik, biçim – içerik uyumu, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi gözlem kriterlerine uyduğu; renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrencinin portfolyosunda gözlem kriterlerinden %56.25'ini uyguladığı görülmektedir.

Resim 41- Öğrenci portfolyosu (Turgut Efe Varol)

PORTFOLYO NO: 15

TASARLAYAN KİŞİ: Turgut Efe VAROL

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: Görsel Sanatlar ve Tasarım Bölümü – Grafik Tasarım Programı

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Murat Devrim ATILGAN

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrencinin portfolyo tasarımı kapalıyken bir cüzdanı andırmaktadır. Tasarım açıldığında beş parçadan oluşan tasarımın orta kısmında cd yerleştirmek için bir bölüm bulunmaktadır. Her bir parçaya, çalışmaların basılı olduğu kartların yerleştirilmesi için cepler oluşturulmuştur. Çalışmalar paravan kart tarzında arkalı önlü dijital baskı olarak sunulmuştur. Tasarımda kırmızı ve siyah renkler hakimdir. Portfolyonun içeriğini öğrencinin animasyon çizimleri, grafik tasarımları, fotoğrafları oluşturmaktadır.

Resim 41a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Turgut Efe Varol)

Resim 41b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Turgut Efe Varol)

Resim 41c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Turgut Efe Varol)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	15
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		

Tablo 15- Turgut Efe Varol'un portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 15’de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, renk uyumu, biçim – içerik uyumu, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi gözlem kriterlerine uyduğu; kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, çoğaltılabilirlik, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrencinin portfolyosunda gözlem kriterlerinden % 43.75’ini uyguladığı görülmektedir.

Resim 42- Öğrenci portfolyosu (Yılmaz Gonca)

PORTFOLYO NO: 16

TASARLAYAN KİŞİ: Yılmaz GONCA

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

DERS: Portfolyo Tasarımı

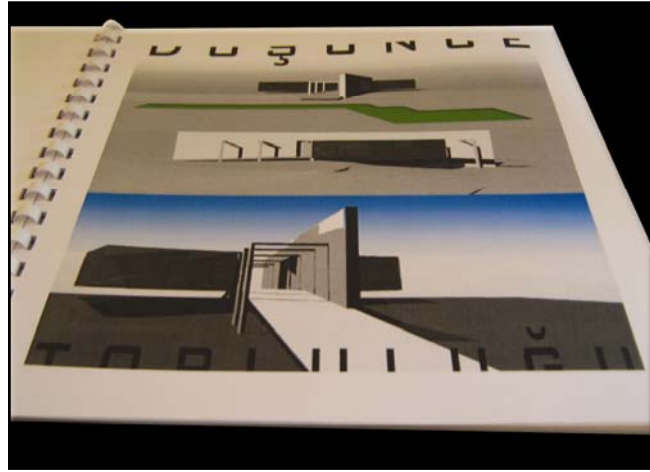
DERS SORUMLUSU: Barış YAZICI

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyo çeşitlerinden kitap portfolyo tekniğini kullanmıştır. Kapakta ismini ve fiyat barkotu simgesini birleştirerek bir tasarım yapmıştır. Sade ve etkili bir sayfa tasarımı oluşturmuştur. Portfolyonun içeriğini öğrencinin iç mekan çizimleri; düşünce topluluğu, büyük Ankara oteli, Ankara havagazı fabrikası gazometre binası projeleri oluşturmaktadır

Resim 42a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Yılmaz Gonca)

Resim 42b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Yılmaz Gonca)

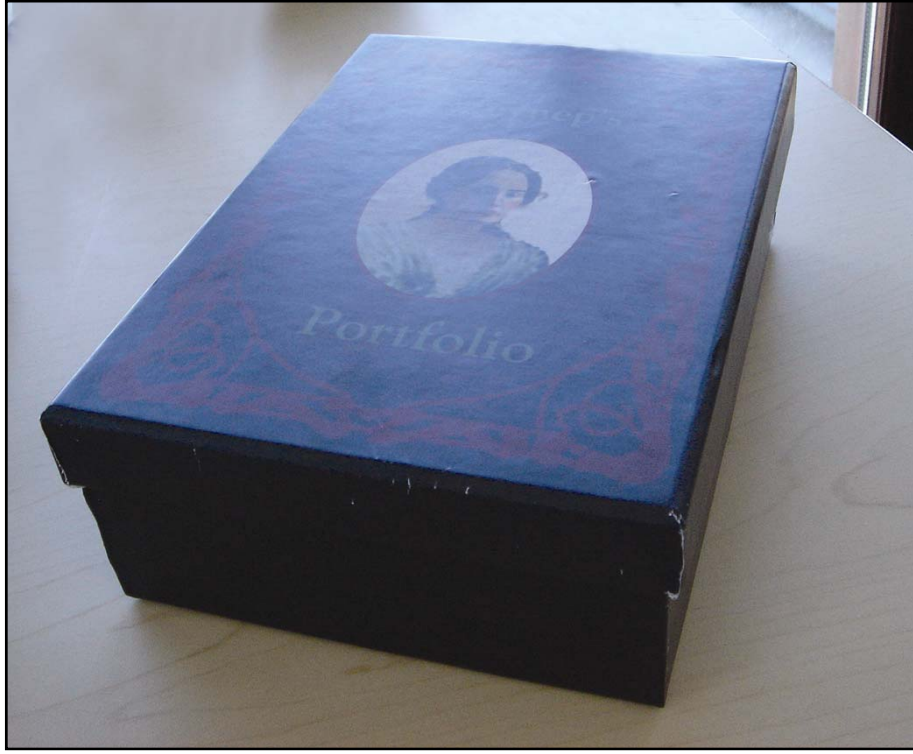

Resim 42c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Yılmaz Gonca)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	16
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		✓
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		✓
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 16- Yılmaz Gonca'nın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 16'da görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uyduğu; dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş ve iletişim bilgisi kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrencinin portfolyosunda gözlem kriterlerinden %75'ini uyguladığı görülmektedir.

Resim 43- Öğrenci portfolyosu (Zeynep Başay)

PORTFOLYO NO: 17

TASARLAYAN KİŞİ: Zeynep BAŞAY

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Başkent Üniversitesi

BÖLÜM: Görsel Sanatlar ve Tasarım Bölümü – Grafik Programı

DERS: Portfolyo Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Murat Devrim ATILGAN

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyo tasarımında çalışmalarını içine koyabileceği bir kutu tasarlamıştır. Dijital baskı olarak alınmış çalışmalar tek tek ince sunta üzerine yapıştırılarak sunulmuştur. Ayrıca çalışmaların bazılarını zarf içinde sunarak değişik bir konsept yaratmıştır. Portfolyo içeriğinde öğrencinin yüzey tasarımları, afişleri, dergi reklamları bulunmaktadır.

Resim 43a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Zeynep Başay)

Resim 43b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Zeynep Başay)

Resim 43c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Zeynep Başay)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	17
Amaca Uygunluk		
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		

Tablo 17- Zeynep Başay’ın portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 17’de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, renk uyumu, biçim – içerik uyumu, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi gözlem kriterlerine uyduğu; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, çoğaltılabilirlik, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrencinin portfolyosunda gözlem kriterlerinden sadece %37.5’ine uyduğu görülmektedir.

Resim 44- Öğrenci portfolyosu (Adem Kınikoğlu)

PORTFOLYO NO: 18

TASARLAYAN KİŞİ: Adem KINIKOĞLU

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Hacettepe Üniversitesi

BÖLÜM: Grafik Bölümü

DERS: Sunum Tasarımı

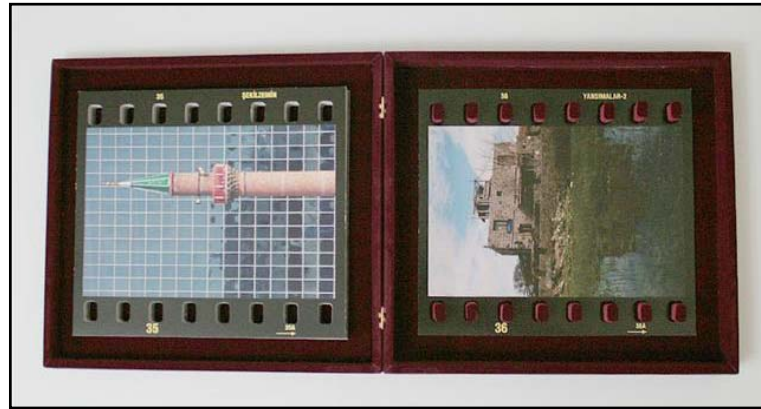
DERS SORUMLUSU: Aydın ÖZON

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci çalışmalarını yüksek gramajlı kare kartlarda dijital baskı olarak sunmuştur. Bu kartların içine yerleştirilebileceği mukavva kaplama bir albüm oluşturmıştır. Portfolyonun içeriğinde amblem çalışmaları, fotoğraf çekimleri, kutu tasarımları, kitap kapağı tasarımları bulunmaktadır.

Resim 44a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Adem Kınıkoğlu)

Resim 44b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Adem Kınıkoğlu)

Resim 44c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Adem Kınıkoğlu)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	18
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		✓
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		
Özgeçmiş		✓
İletişim Bilgisi		
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 18- Adem Kınıkoğlu'nun portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 18'de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, biçim – içerik uyumu, özgeçmiş, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerine uyduğu; metin – görsel unsur uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi ve iletişim bilgisi kriterlerine uymadığı görülmüştür. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden %81.25'ini uygulayarak amacına uygun bir portfolyo örneği sunmaktadır.

Resim 45- Öğrenci portfolyosu (Aynur Fomin)

PORTFOLYO NO: 19

TASARLAYAN KİŞİ: Aynur FOMİN

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Hacettepe Üniversitesi

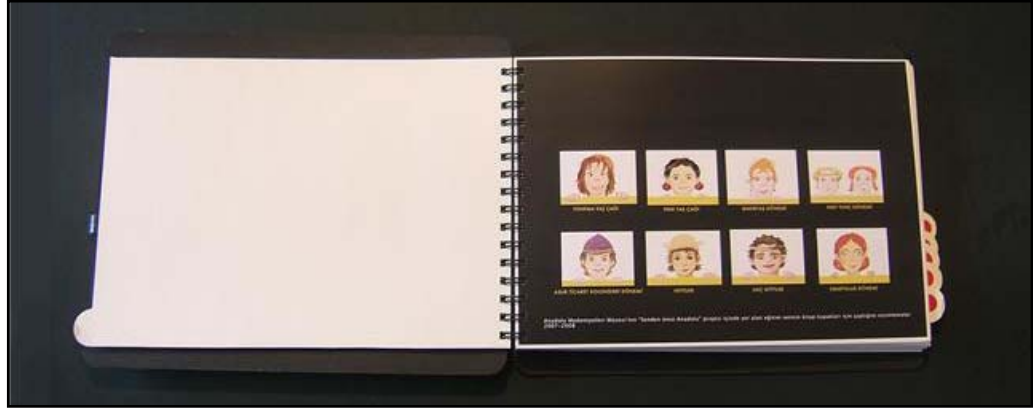
BÖLÜM: Grafik Bölümü

DERS: Sunum Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Aydın ÖZON

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

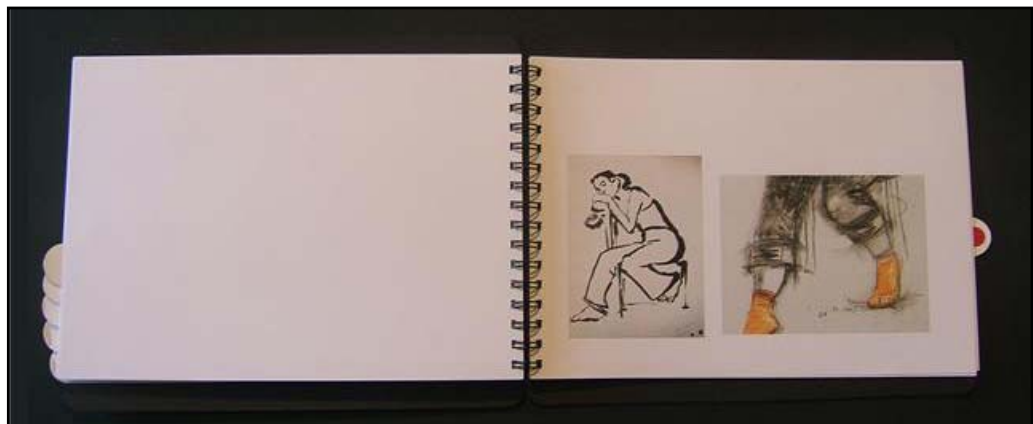
Kitap portfolyo çeşidini kullanan öğrencinin portfolyo tasarımı 2003-2008 yılları arasındaki çalışmalarını kapsamaktadır. Çalışmalar yüksek gramajlı kuşe kağıtlarda sade ve etkili bir sayfa tasarımıyla sunulmuştur. Tasarımda, sayfa içinde cd yerleştirmek için de bir bölüm bulunmaktadır. Portfolyo içeriğini animasyon çizimleri, hikaye resimlemeleri, desenler, animasyon film çizimleri oluşturmaktadır.

Resim 45a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Aynur Fomin)

Resim 45b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Aynur Fomin)

Resim 45c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Aynur Fomin)

Resim 45d- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Aynur Fomin)

Resim 45e. Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Aynur Fomin)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	19
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		✓
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		✓
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		✓
Özgeçmiş		✓
İletişim Bilgisi		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 19- Aynur Fomin'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 19'da görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerinin hepsine uyduğu görülmektedir. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden %100'ünü uygulayarak amacına uygun başarılı bir portfolyo örneği sunmaktadır.

Resim 46- Öğrenci portfolyosu (Fatih Kurtçu)

PORTFOLYO NO: 20

TASARLAYAN KİŞİ: Fatih KURTÇU

YAPILDIĞI YER \ KURUM: Hacettepe Üniversitesi

BÖLÜM: Grafik Bölümü

DERS: Sunum Tasarımı

DERS SORUMLUSU: Aydın ÖZON

ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006

Öğrenci portfolyo tasarımında klasör portfolyodan yararlanmıştır. Bu portfolyo etkili ve sade bir portfolyo tasarımı olarak iyi bir örnektir. Öğrenci çalışmalarını beyaz zemin üzerine görsel kaygılar içerisinde yerleştirmiştir. Her bir çalışmanın altında konuyla ilgili bilgi verilmektedir. Tasarımda bej tonlar hakimdir. Portfolyo içeriğini özgeçmiş, amblemler, afişler, yüzey düzenlemeleri, fotoğraf çekimleri, ambalaj tasarımları oluşturmaktadır.

Resim 46a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Fatih Kurtçu)

Resim 46b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Fatih Kurtçu)

Resim 46c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Fatih Kurtçu)

Resim 46d- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Fatih Kurtçu)

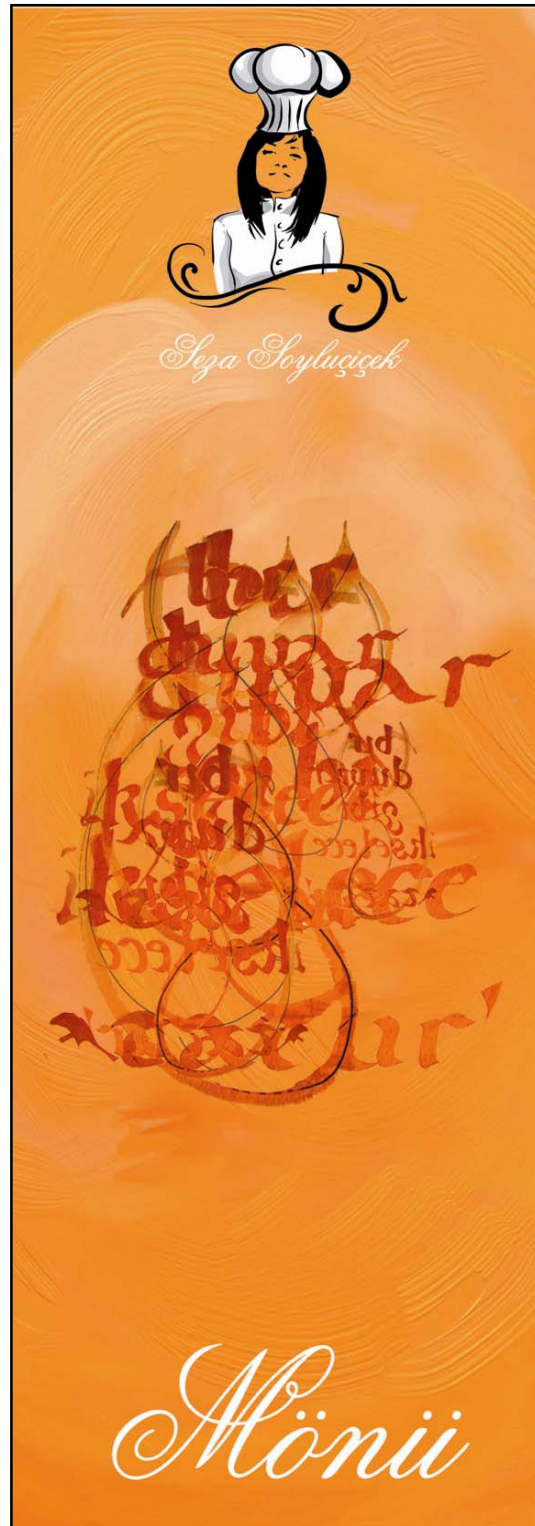

Resim 46e- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Fatih Kurtçu)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	20
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		✓
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		✓
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		✓
Özgeçmiş		✓
İletişim Bilgisi		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 20- Fatih Kurtçu'nun portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

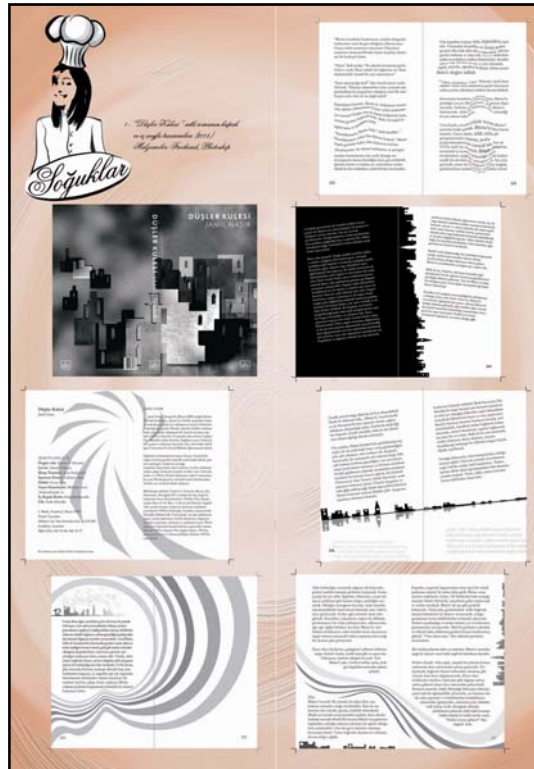
Tablo 20'de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerinin hepsine uyduğu görülmektedir. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden %100'ünü uygulayarak amacına uygun başarılı bir portfolyo örneği sunmaktadır.

Resim 47a- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Seza Soyluçiçek)

Resim 47b- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Seza Soyluçiçek)

Resim 47c- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Seza Soyluçiçek)

Resim 47d- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Seza Soyluçiçek)

Resim 47e- Öğrenci portfolyosu ayrıntı (Seza Soyluçiçek)

Gözlem Kriterleri	PORTFOLYO NO.	21
Amaca Uygunluk		✓
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)		✓
Güncellenebilirlik		✓
Özgün Düzenleme		✓
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık		✓
Çoğaltılabilirlik		✓
Renk Uyumu		✓
Sayfa Boyutu Yeterliliği		✓
Metin – Görsel Unsur Uyumu		✓
Biçim – İçerik Uyumu		✓
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi		✓
Özgeçmiş		✓
İletişim Bilgisi		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtması		✓
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		✓
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu		✓

Tablo 21- Seza Soyluçiçek'in portfolyosunun gözlem kriterlerine göre değerlendirilmesi

Tablo 21'de görüldüğü gibi öğrencinin portfolyosunda; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin – görsel unsur uyumu, biçim – içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama \ geçiş uyumu gözlem kriterlerinin hepsine uyduğu görülmektedir. Buna göre öğrenci portfolyosunda gözlem kriterlerinden %100'ünü uygulayarak amacına uygun başarılı bir portfolyo örneği sunmaktadır.

4.2.1.1. Örnek Tasarımların Değerlendirilmesi

Grafik sanatlar eğitimi açısından portfolyo tasarımını incelemek ve eğitimdeki uygulamalarını değerlendirmek için;

- Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Görsel Sanatlar Tasarım Bölümü – İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü (17 öğrenci)
- Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü (4 öğrenci)

olmak üzere toplam iki üniversitenin dördüncü sınıf öğrencilerinden seçilen 21 öğrencinin portfolyolarına gözlem formları uygulanmıştır.

Uygulanan bu gözlem formunda; amaca uygunluk, kullanılabilirlik, güncellenebilirlik, özgün düzenleme, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutu yeterliliği, metin-görsel unsur uyumu, biçim-içerik uyumu, çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, özgeçmiş, iletişim bilgisi, portfolyoda yer verilen verilerin çalışmaların tasarımcı alanını yansıtmayı, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama/geçiş uyumu öğelerinin etkinliğinin saptanması ve sorgulanması amaçlanmıştır.

Gözlem formlarıyla toplanan bilgiler araştırmanın amacını gerçekleştirmek üzere tablolastırılıp, analiz edilerek yorumu yapılmıştır.

n= 21		x	%
KURUMLAR	BÖLÜMLER		
Başkent Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel Sanatlar Tasarım Bölümü – İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü	17	80.95
Hacettepe Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü	4	19.05
TOPLAM		21	100

Tablo 22- Gözlem Formunun Uygulandığı Kurumlar

V. BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1.Sonuç

Çağımızın en önemli gereklerinden biri iletişimdir ve kişinin çevresi tarafından doğru algılanabilmesi için kendisini çevresine anlaşılır bir şekilde tanıtması gerekir. Tanıtım yöntemlerinden “Portfolyo Sunumu” kişisel tanıtım için en çok tercih edilen yöntemlerdendir.

Portfolyo, neler yapıldığını ve nasıl yapıldığını gösterme fırsatıdır. Sunulduğu kitleye neyi yapabilir olduğunuzun hissini de verir. Portfolyo sade ya da karmaşık, kim olduğunuzu ve nasıl düşündüğünüzü yansıtmada etkili bir yoldur.

Portfolyo beklenenden değişik bir şey sunarak verilen bilgiye dikkat etmemizi ve düzenli sunumun kişiye özel, birbirinden farklı örneklerinin ortaya çıkmasını sağlar. İletişimde görsel algılamayı kuvvetlendiren portfolyo güzel sanatların grafik eğitimi veren programlarının tümünde yer almadığı görülmektedir.

Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Görsel Sanatlar Tasarım Bölümü – İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü ve Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü öğrencilerinin yaptığı portfolyo çalışmalarının sonucuna göre; “*amacına uygunluk*” kriterinin, 21 öğrenciden 18 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 3 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %85.71’i “*amacına uygunluk*” kriterine uymuştur. “*Kullanılabilirlik*” kriterinin, 21 öğrenciden 9 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 12 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin % 42.85’i “*kullanılabilirlik*” kriterine uymuştur. “*Güncellenebilirlik*” kriterinin, 21 öğrenciden 13 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 8 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %61.90’ı “*güncellenebilirlik*” kriterine uymuştur. “*Özgün düzenleme*” kriterinin, 21 öğrenciden 20 tanesinin çalışmasında

görüldüğü, 1 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %95.23'ü “*özgün düzenleme*” kriterine uymuştur. “*Dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık*” kriterinin, 21 öğrenciden 18 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 3 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %85.71'i “*dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık*” kriterine uymuştur. “*Çoğaltılabilirlik*” kriterinin 21 öğrenciden 11 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 10 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %52.38'i “*çoğaltılabilirlik*” kriterine uymuştur. “*Renk uyumu*” kriterinin 21 öğrenciden 17 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 4 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %80.95'i “*renk uyumu*” kriterine uymuştur. “*Sayfa boyutunun yeterliliği*” kriterinin 21 öğrenciden 12 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 9 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %57.14'ü “*sayfa boyutunun yeterliliği*” kriterine uymuştur. “*Metin-görsel unsur uyumu*” kriterinin 21 öğrenciden 9 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 12 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %42.85'i “*metin-görsel unsur uyumu*” kriterine uymuştur. “*Biçim-içerik uyumu*” kriterinin 21 öğrenciden 16 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 5 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %76.19'u “*biçim-içerik uyumu*” kriterine uymuştur. “*Çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi*” kriterinin 21 öğrenciden 5 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 16 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin sadece %23.80'i “*çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi*” kriterine uymuştur. “*Özgeçmiş*” kriterinin 21 öğrenciden 7 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 14 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin sadece %33.33'ü “*özgeçmiş*” kriterine uymuştur. “*İletişim bilgisi*” kriterinin 21 öğrenciden 5 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 16 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin sadece %23.80'i “*iletişim bilgisi*” kriterine uymuştur. “*Portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması*” kriterinin 21 öğrenciden 18 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 3 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %85.71'i “*portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması*” kriterine uymuştur. “*Portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi*” kriterinin 21 öğrenciden 18 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 3 tanesinde ise görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %85.71'i “*portfolyoda yer*

verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi” kriterine uymuştur. “*Çalışmaların arasındaki sıralama\geçiş uyumu*” kriterinin 21 öğrenciden 12 tanesinin çalışmasında görüldüğü, 9 tanesinin çalışmasında görülmediği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin %57.14’ü “*çalışmalar arasındaki sıralama\geçiş uyumu*” kriterine uymuştur.

Portfolyo çalışmaları değerlendirildiğinde en çok görülen kriter özgün düzenleme kriteridir. Amaca uygunluk, güncellenebilirlik, dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık, çoğaltılabilirlik, renk uyumu, sayfa boyutunun yeterliliği, biçim-içerik uyumu, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcı alanını yansıtması, portfolyoda yer verilen çalışmaların tasarımcıyı kimliklendirebilmesi, çalışmalar arasındaki sıralama\geçiş uyumu kriterleri çalışmaların büyük bir çoğunluğunda görülmektedir. Kullanılabilirlik ve metin-görsel unsur uyumu kriterleri çalışmaların bir kısmında görülürken en az görülen kriterler ise çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi, iletişim bilgisi, özgeçmişdir.

Grafik Sanatları Eğitimi veren üniversitelerdeki “Portfolyo Tasarımı” ve “Sunum Tasarımı” derslerinin amacı; öğrencilerin eğitim süresince edindikleri birikimleri profesyonel yaşamda en iyi şekilde yansıtma ve yardımcı olacak konular üzerinde durularak; öğrencilerin kavrama, tasarım ve mesleki yetilerini gösteren çalışmaları bir araya getirip kişisel portfolyolarını hazırlanmasını sağlamaktır. Yapılan incelemelerde bu derslerdeki amaçlara kısmen ulaşıldığı görülmektedir.

Portfolyo tasarımında kesin kurallar olmamakla birlikte bazı kriterleri göz ardı etmemek gerekir. Öğrencilerin çalışmalarında en az görülen kriterler olan “*çalışmayla ilgili açıklayıcı bilgi*”, “*iletişim bilgisi*”, “*özgeçmiş*” bir portfolyo tasarımında mutlaka olması gereken unsurlardır.

5.2. Öneriler

1. Sunumlar eğitimin her düzeyinde ve iş hayatında önemlidir. Etkili bir sunum için; ilgi ve dikkat yüksek düzeyde tutulmalı, verilmek istenen mesaj ikna edici olmalıdır.
2. Portfolyo tasarımı yapılırken yaratıcılığın yanında fonksiyonellik ve anlaşılabilirlik olmasına dikkat edilmelidir.
3. Bir portfolyo estetik kaygılarının yanında amacına uygun, işlevsel olmalıdır.
4. Grafik tasarımcı problemin nesnel içeriğini ayırdıktan sonra onu temsil edecek grafik yöntemini en uygun biçimde seçmelidir.
5. Grafik tasarım eğitimi programının eğitsel odağı grafik tasarımın görsel diline yönelik olduğundan dolayı üniversitelere bağlı güzel sanatlar fakültelerinin grafik eğitimi veren bölümlerinde, görselliğe dayalı bir anlatım şekli olan portfolyo tasarımı; kişisel tanıtımın gerçekleştirilmesi, organize edilen projelerin etkin ve öz bir biçimde sunulması, sunumla ilgili biçimsel tercihler, portfolyonun hedef kitlesinin tespit edilmesi, sunum biçiminin kararlaştırılması, sunulacak çalışmaların nihai tespiti, sergilenecek çalışmaların baskı tekniğinin kararlaştırılması, özgeçmiş tasarımı ve çoğaltımı, çalışmaların kişinin tarzını da yansıtacak şekilde profesyonel bir biçimde sunumu gibi içerikleri kapsayan bir ders olarak verilmelidir.
6. Üniversitelerde son sınıfta verilen “portfolyo \ sunum tasarımı” dersi daha önceki yıllarda öğrencilere teorik olarak kapsamlı bir şekilde verilmelidir.

KAYNAKÇA

Ashier, Mustafa. (1983-78). **Eğitim Kurumları Öncü Olmalı**. Hürriyet Gösteri, cilt:3, sayı:31)

BARANSELİ, Ebru S. (2003). **Etkileşimli Ortamda Grafik Tasarım Projeleri ve Sunum Avantajlarının Araştırılması**. Eskişehir: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi

BAŞAR, Reşat M. (2002). **“Güzel Sanatlar Fakültelerinde Sanat Eğitimi”**

I. Ulusal Mezuniyet Sergisi ve Sempozyumu 2002. H.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları

BECER, Emre. (1997). **İletişim ve Grafik Tasarım**. Ankara: Dost Kitapevi Yayınları

BEKTAŞ, Dilek. (1981). **Çağdaş Grafik Tasarım Süreci**. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

BEKTAŞ, Dilek. (1992). **Çağdaş Grafik Tasarımın Gelişimi**. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

BERRYMAN, Gregg. (1996). **Notes on Graphic Design and Visual Communication**. California: William Kaufmann Inc.

BENNUN, Ilise. (2001). **Self-Promotion Online: Marketing Your Creative Services Using Email, Web Sites and Digital Portfolios**. New York: North Light Boks

BİLGİN, Hüseyin. (2006). **“İletişim tasarımcısının yetişmesinde grafik eğitiminin rolü”** Ankara: H.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları Sayı:12

BİNGAMAN, Christine E. (1996). **Etkili Sunuş**. Ankara: Rota Yayıncılık

BRACKMAN, Henrietta. (1984). **The Perfect Portfolio**. New York: American Photographic Book Publishing

DENLİ, Salih. (2000). **“Hypermedia sistemli interactice ortamın sanat\grafik tasarım eğitiminde, bilgilendirici ve öğretici olarak kullanma önerisi”** Ankara: H.Ü. Güzel Sanatlar Yayınları

ERKMEN, Bülent. (1983). **Hazırlanmamış Bir Grafik Sanatlar Sözlüğü**. İstanbul: Gösteri Dergisi

ERSÖZ, Nihan S. (1993). **Türkiye’de Grafik Sanatların Gelişimi ve Grafik Sanatçıları 1923-1993**. Ankara: Yüksek Lisans Tezi

ERTOSUN, Aslı. (2006). **“Türkiye’deki grafik sanat eğitimi ile Amerika’daki grafik sanat eğitiminin karşılaştırılması”** Yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi

EVLİYAGİL, Şevket. (1986). **“Basın İşletmelerinin Geçmişi, Basın Sanayi’nin Temel Kavramları”** Ankara: Ajanstürk Yayınları

ÇİZGEN, Gültekin. (1997). **Yaşam ve Doğa Fotoğrafları Siyah Beyaz Portfolyo 1958-1968**. İstanbul: Kelaynak Yayın ve Tanıtım Hizmetleri

ÇİZGEN, Gültekin. (1997). **Yaşam ve Doğa Fotoğrafları Siyah Beyaz Portfolyo 1958-1968**. İstanbul: Kelaynak Yayın ve Tanıtım Hizmetleri

İÇMELİ, Mürşide. (1985). **“Türkiye’de Sanatın Bugünü ve Yarını”** Ankara: H.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları 1

KLINGER, Linda. , WAYNE, Kurie. (2006). **The Right Portfolio For The Right Job**. Washington: Spon Design Group, Inc.

KOŞAN, Sema. (1980). **“Münif Fehmi”** İstanbul: Türkiyemiz Dergisi. Akbank Yayınları. Sayı:30 Sayfa:25

LINTON, Harold. (1996). **Portfolio Design**. New York: W.W. Norton&Company

MADEN, Sait. (1985). **“Türk Grafik Sanatı Tarihi”** İstanbul: Grafik Sanatı Dergisi. Sayı:2 sayfa:61

MARQUAND, Ed. (1986). **Graphic Design Presentations**. New York: Van Nostrand Reinhold

MERTER, Ender. (2003). **80. Yılında Cumhuriyet’i Afişleyen Adam İhap Hulusi Görey**. İstanbul: Literatür Yayıncılık

MUTLU, Erol. (1994). **İletişim Sözlüğü**. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları

ODABAŞI ASLAN, Hatice. (2002). **Grafik’te Temel Tasarım**. İstanbul: Yorum Sanat Yayınları

OZANKAYA, Özer (1980). **Toplum Bilimleri Sözlüğü**. Ankara: TDK Yayınları

ÖZ, Hatice. (2003). **Kişisel Sunum Açısından Dijital Portfolyo İncelemesi ve Dijital Portfolyo Denemeleri**. Ankara: Yüksek Lisans Tezi

TANSUĞ, Sezer. (1986). **Çağdaş Türk Sanatı**. İstanbul: Remzi Kitabevi

TARLAKAZAN, Elif. (200-). **“Yükseköğretimde etkili bir grafik eğitimi için uygun atölye ortamları”** Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi

TEKER, Ulufer. (2002). **Grafik Tasarım ve Reklam**. İzmir: Dokuz Eylül Yayınları

TEPECİK, Adnan. (2002). **Grafik Sanatlar**. Ankara: Sistem Ofset Yayıncılık

ÜNVER, Erdem. (2002). **Sanat Eğitimi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

LINTON, H. **Design Sheet & Portfolio Advice** (2005)

<http://www.gsd.harvard.edu/professional/career_services/> (2009, Şubat13)

<http://www.portfolyogünleri.com>

EKLER

EK 1- Başkent Üniversitesi ders Bildirim Formu

 BAşKENT ÜNİVERSİTESİ		Dok. No: G8-FİFRM 03 Rev: 00 Rev. Tar.: Uyg. Tar.:20.10.03																														
DERS BİLDİRİM FORMU																																
Dersin Kodu	: GRA 403																															
Dersin Adı	: Portfolyo Tasarımı																															
Dersin Sorumlusu	: Öğretim Görev. Murat Devrim ATILGAN																															
Dersin Tanımı	: Öğrencilerin eğitim süresince edindikleri birikimleri profesyonel yaşamda en iyi şekilde yansıtmalarına yardımcı olacak konular üzerinde durularak, kişisel portfolyoların hazırlanmasına yönelik konular, projeler üzerinden kritikler verilerek işlenir.																															
Dönemi	: 2006-2007 BAHAR																															
Dersin Hedefleri	Özgeçmiş ve kişisel portfolyo hazırlanmasında dikkat edilecek konuların gözönüne alınması Dönem sonunda 1 dijital, 1 geleneksel portfolyo olmak üzere 2 adet portfolyonun üretilmesi																															
Dersin İşleniş Yöntemi	Kişisel portfolyoların hazırlanmasına yönelik konular, projeler üzerinden kritikler verilerek işlenir.																															
Derste Kullanılacak Araç Gereçler, Malzemeler	Stüdyo, bilgisayar laboratuvarı, projeksiyon cihazı, tarayıcı, FreehandMX, Photoshop7.0, FlashMX, DreamweaverMX yazılımları ve bireysel kullanım için öğrenciler tarafından sağlanacak çizim araç gereçleri.																															
Haftalık Konu Başlıkları	<table border="1"> <thead> <tr> <th>HAFTA</th> <th>KONU</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>Giriş, Müfredatın gözden geçirilmesi.</td></tr> <tr><td>2</td><td>Öz Geçmiş Yazılması</td></tr> <tr><td>3</td><td>Öz Geçmiş Yazılması Teslim ve Kritik, Cover Letter Yazılması</td></tr> <tr><td>4</td><td>Cover Letter Yazılması Kritik, Geleneksel Portfolyo Hazırlamaya Giriş</td></tr> <tr><td>5</td><td>Geleneksel Portfolyo Hazırlama Kritik</td></tr> <tr><td>6</td><td>Geleneksel Portfolyo Hazırlama Kritik</td></tr> <tr><td>7</td><td>Geleneksel Portfolyo Hazırlama Kritik</td></tr> <tr><td>8</td><td>Geleneksel Portfolyo Teslimi, Ara Sınav</td></tr> <tr><td>9</td><td>Dijital Portfolyo Giriş/ Okuma Ödevi</td></tr> <tr><td>10</td><td>Dijital Portfolyo Öneriler ve Kritik</td></tr> <tr><td>11</td><td>Dijital Portfolyo Kritik</td></tr> <tr><td>12</td><td>Dijital Portfolyo Kritik</td></tr> <tr><td>13</td><td>Dijital Portfolyo Kritik</td></tr> <tr><td>14</td><td>Dijital Portfolyo Teslimi, Final Sunumu</td></tr> </tbody> </table>		HAFTA	KONU	1	Giriş, Müfredatın gözden geçirilmesi.	2	Öz Geçmiş Yazılması	3	Öz Geçmiş Yazılması Teslim ve Kritik, Cover Letter Yazılması	4	Cover Letter Yazılması Kritik, Geleneksel Portfolyo Hazırlamaya Giriş	5	Geleneksel Portfolyo Hazırlama Kritik	6	Geleneksel Portfolyo Hazırlama Kritik	7	Geleneksel Portfolyo Hazırlama Kritik	8	Geleneksel Portfolyo Teslimi, Ara Sınav	9	Dijital Portfolyo Giriş/ Okuma Ödevi	10	Dijital Portfolyo Öneriler ve Kritik	11	Dijital Portfolyo Kritik	12	Dijital Portfolyo Kritik	13	Dijital Portfolyo Kritik	14	Dijital Portfolyo Teslimi, Final Sunumu
HAFTA	KONU																															
1	Giriş, Müfredatın gözden geçirilmesi.																															
2	Öz Geçmiş Yazılması																															
3	Öz Geçmiş Yazılması Teslim ve Kritik, Cover Letter Yazılması																															
4	Cover Letter Yazılması Kritik, Geleneksel Portfolyo Hazırlamaya Giriş																															
5	Geleneksel Portfolyo Hazırlama Kritik																															
6	Geleneksel Portfolyo Hazırlama Kritik																															
7	Geleneksel Portfolyo Hazırlama Kritik																															
8	Geleneksel Portfolyo Teslimi, Ara Sınav																															
9	Dijital Portfolyo Giriş/ Okuma Ödevi																															
10	Dijital Portfolyo Öneriler ve Kritik																															
11	Dijital Portfolyo Kritik																															
12	Dijital Portfolyo Kritik																															
13	Dijital Portfolyo Kritik																															
14	Dijital Portfolyo Teslimi, Final Sunumu																															
Kaynaklar	Ders Notları																															
Sınav Tarihleri	8.hafta Proje 1 teslimi, 14.hafta Proje 2 teslimi ve sunum																															
Değerlendirme (Değerlendirme yöntemi ve ağırlığı)	Projeler %50, Derslere katılım ve Kritik %30, Sunum %20																															

EK 2- Başkent Üniversitesi Ders Bilgilendirme Formu

1. İSİM

İMB 406 Portfolyo Tasarımı

2. TANIM

Bu derste öğrencilerin kavrama, tasarım ve mesleki yetilerini gösteren çalışmaları biraraya getirilecektir. Öğretim görevlisi danışmanlığında, öğrencinin yaratıcılığını ve kendine özgü üslubunu gösteren dosyalar hazırlanır.

3. DÜZEY

a) **Önkoşul:** Yok

b) **Hedef ve Amaçlar:** Bu derste öğrenciler daha önce yaptıkları işlerden sunulmaya değer bulduklarını seçip, düzenleyerek bir portfolyo hazırlayacaklardır. Portfolyolar profesyonel ortamda sunulmaya hazır olacak şekilde, seçtikleri işler ve kendilerini ifade edecek malzemeyi içermelidir. Yapılan işler danışman bir hoca tarafından değerlendirilerek öğrencilerin işlerindeki güçlü ve zayıf yönleri belirlenecek ve bunlara göre portfolyo gözden geçirilecektir. Bu çalışma ile öğrencilerin özellikle profesyonel hayatta bireysel çalışma ve grup çalışması gibi alışkanlıklarının ortaya çıkarılması ve/veya geliştirilmesi de amaçlanmaktadır.

c) **Bibliyografya:**

Berryman, G., 1994. Designing Creative Portfolios. Menlo Park, CA: Crisp Publications.
Marjanovic, I., Ray, K. R., 2003. The Portfolio: An Architectural Student's Handbook, Architectural Press.
Linton, H., Rost, S., 2004. Portfolio Design, Third Edition, W.W. Norton & Company.
Marquand, E., 1994. How to Prepare Your Portfolio: A Guide for Students and Professionals. 3rd ed. rev. New York: Art Direction Book Co.
Brackman, H., 1984. The Perfect Portfolio. New York: Amphoto.
Mitton, M., 2003. Interior Design Visual Presentation: A Guide to Graphics, Models & Presentation Techniques, Wiley.

4. DERSİN NİTELİĞİ (ZORUNLU/SEÇMELİ)

Zorunlu

5. ÖĞRETİM ELEMANI

Barış Yazıcı

6. DERSİN SÜRESİ VE PLANI

VIII. Yarıyıl/ 14 hafta/ 4 saat/hafta

Hafta 1	Giriş
Hafta 2	Derste işlenecek konuların gözden geçirilmesi
Hafta 3	Geçerli kriterler üzerinden öğrenci projelerinin analizi, değerlendirilmesi ve eleştirilmesi
Hafta 4	Geçerli kriterler üzerinden öğrenci projelerinin analizi, değerlendirilmesi ve eleştirilmesi
Hafta 5	Tasarımların belirlenmesi
Hafta 6	İşlerin değerlendirilmesi ve eleştirilmesi
Hafta 7	Çalışma günü/proje değerlendirilmesi
Hafta 8	Çalışma günü/proje değerlendirilmesi
Hafta 9	Ön jüri
Hafta 10	Çalışma günü/proje değerlendirilmesi
Hafta 11	Çalışma günü/proje değerlendirilmesi
Hafta 12	Çalışma günü/proje değerlendirilmesi
Hafta 13	Çalışma günü/proje değerlendirilmesi
Hafta 14	Final sunumu

EK-3 Maltepe Üniversitesi Ders Bilgilendirme Formu

Genel Bilgiler

Dersin Adı	: Portfolyo Tasarımı (Portfolio Design)				
Dersin Kodu	: GRA408	Yarıyıl	: 8	Kredisi	: 3
Zorunlu/Seçimlik	: Zorunlu	Kullanılan Dil	: Türkçe	Önkoşulları	:
Bölüm/Program	: Güzel Sanatlar Fakültesi-Heykel Bölümü				
Ders İçeriği	: Kişisel Tanıtımın Gerçekleştirilmesi: Organize edilen projelerin etkin ve öz bir biçimde sunulması, Sunumla ilgili biçimsel tercihler, Elektronik veya çanta portfolyo; Portfolyonun Hazırlanması: Portfolyonun hedef kitlesinin tespit edilmesi, Sunum biçiminin kararlaştırılması, Sunulacak çalışmaların nihai tespiti, Biçim ve teknikle ilgili hazırlıklar, Gerekli malzemelerin tedarik edilmesi, Sergilenecek çalışmaların baskı tekniğinin kararlaştırılması, Elektronik ortamda portfolyonun hazırlanması; Sunum: Özgeçmiş tasarımı ve çoğaltımı, Çalışmaların kişinin tarzını da yansıtacak şekilde profesyonel bir biçimde sunumu.				
Dersi Veren	: Prof. SIDIKA SEVİM				

Görüşme Saatleri

randevu alarak görüşme saatleri belirlenir.

Dersin Tanımı

Bu ders öğrencilerin portfolyo hazırlamasına yöneliktir.

Dersin Amacı

Dersin amacı öğrencilere portfolyo hazırlamayı öğretmek kendi gelişimlerini görmelerini ve göstermelerini amaçlamaktadır.

Ders İşleniş Tekniği

Uygulamalı: Öğrenciler verilen ya da okudukları konularda deney ya da uygulama yapar

Beyin fırtınası, yansıtma, çalıştay, gözlem, alan çalışması ya da **örnek olay** gibi teknikler de ayrı olarak ya da birlikte kullanılabilir

Haftalık Program

1. Hafta: portfolyo tasarımı hakkında genel bilgilendirme
2. Hafta: Portfolyo içeriği hakkında bilgilendirme
3. Hafta: portfolyo tasarımının yapılması
4. Hafta: Tasarımlarının değerlendirilmesi
5. Hafta: Uygulanacak tasarımların maketlerinin yapılması
6. Hafta: Maketlerin değerlendirilmesi ve uygulamaya geçiş

7. Hafta: Uygulamalara devam edilmesi
 8. Hafta: Uygulamalara devam edilmesi
 9. Hafta: Uygulamalara devam edilmesi
 10. Hafta: Portfolyoda yer alacak görsel ve yazılı metinlerin içeriklerinin değerlendirilerek belirlenmesi
 11. Hafta: Çalışmaların fotoğraflarının çekilmesi
 12. Hafta: Belirlenen düzen içine portfolyoda yer alacak çalışmaların yerleştirilmesi
 13. Hafta: Portfolyoda yer alacak yazılı belgelerin hazırlanması
 14. Hafta: Öğrencilerin katılımı ile değerlendirmelerin yapılması

Öğrenci Yükümlülükleri

Öğrenciler düzenli olarak derslere katılmakla ve uygulama yapmakla yükümlüdürler.

Ölçme ve Değerlendirme

Sınavın türü	Yüzdesi	Değerlendirme şekli
1. Ara Sınav	%40	Klasik sınav
D.Sonu Sınavı	%60	Klasik sınav

Ders Kitabı

Okuma Listesi

Önerilen Kaynaklar

- Kütüphane Araştırmaları
- İnternet
- Konu ile ilgili yapılmış çalışmalar
- Çeşitli dergiler

TABLO 23
GÖZLEM FORMUNA GÖRE PORTFOLYOLARDA UYGULANAN KRİTERLER

GÖZLEM KRİTERLERİ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Amaca Uygunluk	*	*	*	*	*		*		*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*
Kullanılabilirlik (İşlevsellik)				*	*								*	*		*		*	*	*	*
Güncellenebilirlik		*		*	*	*				*			*	*		*	*	*	*	*	*
Özgün Düzenleme	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Dikkat Çekicilik ve Şaşırtıcılık	*	*	*		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*
Çoğaltılabilirlik				*	*			*				*	*	*		*		*	*	*	*
Renk Uyumu	*	*		*	*			*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*
Sayfa Boyutu Yeterliliği		*		*	*		*	*	*				*			*		*	*	*	*
Metin – Görsel Unsur Uyumu		*		*	*				*				*			*			*	*	*
Bîçim – İçerik Uyumu	*	*		*	*		*		*	*			*	*	*	*	*	*	*	*	*
Çalışmayla İlgili Açıklayıcı Bilgi				*					*										*	*	*
Özgeçmiş					*					*		*						*	*	*	*
İletişim Bilgisi					*					*									*	*	*
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcı Alanını Yansıtmaması	*	*		*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*
Portfolyoda Yer Verilen Çalışmaların Tasarımcıyı Kimliklendirebilmesi		*		*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Çalışmalar Arasındaki Sıralama \ Geçiş Uyumu	*	*	*	*	*				*				*			*		*	*	*	*

